

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
& ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ 2015
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΑΘΗΝΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2015

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη διασφάλιση του δικαιώματος πρόσβασης σε ποιοτική εκπαίδευση για όλους τους μαθητές ανεξαρτήτως γλώσσας, φυλής, θρησκείας, χρώματος, καθώς και πολιτισμικής, εθνικής ή κοινωνικής ομάδας από την οποία προέρχονται ή στην οποία ανήκουν. Ως εκ τούτου, η διασφάλιση των δικαιωμάτων όλων των παιδιών και των νέων, η στήριξη της ανάπτυξης των ικανοτήτων και της προσωπικότητάς τους, ο σεβασμός στην ετερότητα και η προαγωγή της δημοκρατικής ιδιότητας του πολίτη και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα από την εκπαίδευση αποτελούν δομικό στοιχείο και προτεραιότητα στις περισσότερες δράσεις, μέτρα και πρωτοβουλίες του Υπουργείου και των επιμέρους φορέων του.

1. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΙΜΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΩΩΡΗΣ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

1.1. ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

1.1.1. ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Σύμφωνα με: α) το άρθρο 7 του Π.Δ. 200/98 (ΦΕΚ 161^Α) & β) το άρθρο 7 του Π.Δ. 201/98 (ΦΕΚ 161^Α) οι αλλοδαποί μαθητές εγγράφονται στα Σχολεία Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης προσκομίζοντας τα ίδια δικαιολογητικά με τους ημεδαπούς.

Σύμφωνα με το άρθρο 72, παρ. 3 του Ν.3386/2005 (ΦΕΚ 212^Α), τα τέκνα υπηκόων τρίτων χωρών εγγράφονται στα δημόσια σχολεία με ελλιπή δικαιολογητικά, εφόσον: α) Προστατεύονται από το ελληνικό κράτος με την ιδιότητα του πρόσφυγα και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών. β) Προέρχονται από περιοχές στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση γ) Έχουν υποβάλει αίτηση για χορήγηση ασύλου δ) Είναι υπήκοοι τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμιστεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτήν.

Σύμφωνα με τις παρ. 1 & 2 του άρθρου 9 του Π.Δ. 220/2007 (ΦΕΚ 251/Τεύχος Α΄/13-11-2007) που αφορά την προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις

διατάξεις της Οδηγίας 2003/9/ΕΚ του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη (ΕΕL 31/6-2-2003):

1. «Τα ανήλικα τέκνα των αιτούντων και οι ανήλικοι αιτούντες έχουν πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα υπό προϋποθέσεις ανάλογες με αυτές που ισχύουν για τους Έλληνες πολίτες, εφόσον δεν εκκρεμεί εκτελεστό μέτρο απομάκρυνσης κατά των ιδίων ή των γονέων τους.

2. Η ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα δεν πρέπει να καθυστερεί πέραν των τριών μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης του ανηλίκου ή των γονέων του. Το διάστημα αυτό μπορεί να φθάσει το έτος, όταν παρέχεται ειδική γλωσσική εκπαίδευση, προκειμένου να διευκολύνεται η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Όταν για ειδικούς λόγους που αφορούν τον ανήλικο είναι αδύνατη η πρόσβασή του στο εκπαιδευτικό σύστημα, είναι δυνατόν να λαμβάνονται τα κατάλληλα προς τούτο μέτρα, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας..»

Επιπλέον, από το Υ.ΠΑΙ.Θ. εκδόθηκε η με αρ. πρωτ. 91109/Γ2/10-7-2008 εγκύκλιος, σύμφωνα με την οποία οι αλλοδαποί μαθητές που δεν διαθέτουν πιστοποιητικό γέννησης μπορούν να εγγραφούν στα Σχολεία και με ληξιαρχική πράξη γέννησης.

Η εγγραφή των παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών στην Α΄ τάξη του Δημοτικού σχολείου γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της §3 του άρθρου 7 του Π.Δ. 201/98, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 27 του Ν.3687 (ΦΕΚ 159^Α), που αφορούν δικαιολογητικά εγγραφής στην Α΄ τάξη Δημοτικού. Ειδικότερα, εκτός των λοιπών δικαιολογητικών, οι αλλοδαποί μαθητές εγγράφονται στην Α΄ τάξη προσκομίζοντας πιστοποιητικό γέννησης επίσημα μεταφρασμένο χωρίς την δέσμευση της ημερομηνίας έκδοσης. Στην Α΄ τάξη εγγράφονται υποχρεωτικά όσοι μαθητές συμπληρώνουν την 31^η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής ηλικία έξι (6) ετών (άρθρο 10, παρ. β΄ του Ν.2327/95, ΦΕΚ 156^Α). Κάθε εγγραφή που δεν έχει τη νόμιμη ηλικία είναι άκυρη.

Σύμφωνα με το άρθρο 7, παρ. 7 του Π.Δ. 201/98, οι προερχόμενοι από σχολεία του εξωτερικού Έλληνες ή αλλοδαποί μαθητές εγγράφονται -με την επιφύλαξη των δυο προηγούμενων (5 και 6) παραγράφων- στην αριθμητικά αντίστοιχη τάξη, εφόσον έχουν τη νόμιμη ηλικία που ισχύει στην Ελλάδα, ή σε μικρότερη, αν οι γονείς το ζητήσουν με σχετική δήλωση.

Αν οι μαθητές αυτοί υστερούν στην ελληνική γλώσσα, εφόσον οι γονείς τους το επιθυμούν, το πρώτο έτος φοίτησής τους σε ελληνικό σχολείο δε βαθμολογούνται στο μάθημα της Γλώσσας, για το οποίο γίνεται μόνο περιγραφική αξιολόγηση. Η αριθμητική αντιστοιχία των τάξεων ξένων σχολείων του εξωτερικού προς τις τάξεις του ελληνικού δημοτικού σχολείου καθορίζεται από τη Δ/νση Παιδείας, Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης, σε συνεργασία με τη Δ/νση Σπουδών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας. Η αντιστοιχία αυτή αποτελεί συγχρόνως και ισοτιμία των τίτλων σπουδών, η οποία βεβαιώνεται από το διευθυντή του σχολείου ή από τις προϊστάμενες του σχολείου αρχές.

Η μη επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας από τους αλλοδαπούς μαθητές περιορίζει την επίτευξη ίσων αποτελεσμάτων μάθησης με αυτά των ημεδαπών. Για τον σκοπό αυτό οι αλλοδαποί μαθητές δύναται να παρακολουθούν εντατικό πρόγραμμα γλωσσομάθειας στα σχολεία που φοιτούν μέσα σε Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ.) ΖΕΠ & Ενισχυτικά Φροντιστηριακά Τμήματα (Φ.Τ.) ΖΕΠ, που εντάσσονται στο ωρολόγιο Πρόγραμμα του σχολείου.

Για την αναγνώριση Τίτλων που έχουν εκδοθεί στην αλλοδαπή ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 7, παρ 6 & 7 του Π.Δ. 201/98 (ΦΕΚ 161^Α).

1.1.2. ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΡΟΜΑ

Για την εγγραφή και φοίτηση των παιδιών Ρομά η Διεύθυνση Σπουδών Προγραμμάτων και Οργάνωσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης του ΥΠ.Π.Ε.Θ. προέβη σε έκδοση της με αρ.πρωτ. 180644/Γ1/26.11.2013 εγκυκλίου με θέμα «Σχολική φοίτηση παιδιών Ρομά: Οδηγίες, κατευθύνσεις και υποστηρικτικές δράσεις» .

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με όσα ορίζει το Σύνταγμα, οι νόμοι και οι διεθνείς συμβάσεις και διακηρύξεις, η ελληνική πολιτεία και οι θεσμοί της πρέπει να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα εκείνα μέτρα που διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση όλων των παιδιών στην εκπαίδευση. Η πρόσβαση των Ρομά στην εκπαίδευση συνιστά βασικό μηχανισμό άρσης του κοινωνικού τους αποκλεισμού και απαραίτητη προϋπόθεση για την ισότιμη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά τα παιδιά Ρομά, τις σχολικές εγγραφές, την φοίτηση και τον εμβολιασμό υπενθυμίζεται ότι ισχύουν όσα αναφέρονται στις με αρ. πρωτ. 116184/Γ1/10-09-2008, Φ.3/960/102679/Γ1/20-08-2010 και Φ.6/451/115136/Γ1/16-9-2010 εγκυκλίου του Υ.ΠΑΙ.Θ. με τις παρακάτω επισημάνσεις:

Οι Προϊστάμενοι και οι Διευθυντές των Σχολικών Μονάδων όχι μόνο ενθαρρύνουν την προσέλευση των μαθητών Ρομά στο σχολείο, αλλά και αναζητούν τα παιδιά Ρομά που μένουν στην περιοχή τους και φροντίζουν για την εγγραφή και τη φοίτησή τους, όπως προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για την υποχρεωτική φοίτηση. Παράλληλα, δράσεις υποστήριξης των σχολικών εγγραφών και φοίτησης των μαθητών Ρομά παρέχονται προς τις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας, τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς των μαθητών, από τα Προγράμματα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Για τις περιπτώσεις μαθητών Ρομά, οι οποίοι λόγω οικογενειακών, επαγγελματικών ή άλλων συνθηκών μετακινούνται, θα πρέπει οι κατά τόπους συνεργάτες των Προγραμμάτων σε συνεργασία με τους Διευθυντές των Σχολείων, να ενημερώνουν τους γονείς των μαθητών για την κάρτα φοίτησης και για τον τρόπο χρήσης αυτής, έτσι ώστε να ενισχύεται η σχολική φοίτηση των παιδιών, ακόμα και όταν προσωρινά αλλάζουν τόπο κατοικίας. Συγκεκριμένα, οι μαθητές Ρομά έχουν την δυνατότητα να κάνουν χρήση της κάρτας φοίτησης, η οποία τους συνοδεύει ώστε

να γίνονται δεκτοί για φοίτηση στα σχολεία χωρίς την τυπική διαδικασία της μετεγγραφής, εφόσον κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους αλλάξουν σχολεία, εξαιτίας της μετακίνησής τους σε άλλο τόπο κατοικίας (σχετ. η με αριθμ. Φ 4/ 155/ Γ 1/ 1257/ 11-9-96 Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ.)

Οι Προϊστάμενοι/Διευθυντές των Δημοτικών Σχολείων και Νηπιαγωγείων σε συνεννόηση με τον Σύλλογο Διδασκόντων θα πρέπει να συνεργάζονται με τους υπεύθυνους των Πράξεων «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», να επιτρέπουν την πρόσβαση στο σχολείο των σχολικών διαμεσολαβητών Ρομά, των ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών και παιδαγωγών των Προγραμμάτων και να διευκολύνουν τη συνεργασία αυτών με το σχολείο για την υλοποίηση των δράσεων του Έργου.

Όταν υπάρχει αδυναμία εγγραφής λόγω μη εμβολιασμού, κρίνεται απαραίτητη η συνεργασία με τοπικούς φορείς, την τοπική αυτοδιοίκηση, τα Ιατροκοινωνικά Κέντρα, την Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας, το ΠΙΚΠΑ, Νοσοκομεία, Ιατρικά Κέντρα καθώς και φορείς Κοινωνικής Στήριξης (ΚΕΕΛΠΝΟ).

Η σχολική φοίτηση των μαθητών Ρομά υποστηρίζεται, επίσης, από τους προβλεπόμενους αντισταθμιστικούς θεσμούς -Τάξεις Υποδοχής και Φροντιστηριακά Τμήματα- για την ένταξη και ενσωμάτωση τους στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Το ΥΠ.Π.Ε.Θ. επιδιώκει την ένταξη των παιδιών Ρομά στις κανονικές τάξεις, ενώ ο αποκλεισμός ή διαχωρισμός τους από τους λοιπούς μαθητές και η περιθωριοποίησή τους αντίκειται στο ελληνικό Σύνταγμα, που απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής στην εκπαίδευση, και σε πλήθος διεθνών κειμένων που δεσμεύουν την χώρα και έχουν υπερνομοθετική ισχύ. (Ενδεικτική αναφορά γίνεται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου και στο Ν.2101/ ΦΕΚ 192Α/ 2-12-1992, στο άρθρο 27, §1.ε «Τα Συμβαλλόμενα Κράτη παίρνουν μέτρα για να ενθαρρύνουν την τακτική σχολική φοίτηση και τη μείωση του ποσοστού εγκατάλειψης των σχολικών σπουδών» που επικυρώνει την Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού).

1.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΥΠ.Π.Ε.Θ. ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ

Από τον Σεπτέμβριο 2010, τα ελληνικά Πανεπιστήμια (Ε.Κ.Π.Α., Α.Π.Θ., ΤΕΑΠΗ – Ε.Κ.Π.Α.) υλοποιούν δράσεις, που εντάσσονται στο πλαίσιο των Πράξεων «Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών», «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά» και «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στην Θράκη», του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ. Τα Έργα αυτά συγχρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ. Απευθύνονται σε όλα τα δημόσια σχολεία της ελληνικής επικράτειας (νηπιαγωγεία, δημοτικά σχολεία, γυμνάσια, λύκεια) και γενικός σκοπός τους είναι η καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και σχολικής διαρροής, προκειμένου να εξασφαλιστεί η κατά το δυνατόν ισότιμη εκπαίδευση, καθώς και η κοινωνική ένταξη των μαθητών. Για τον σκοπό έχουν σχεδιαστεί πολυεπίπεδες δράσεις, οι οποίες εξειδικεύονται σε τοπικό επίπεδο ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες και ανάγκες. Οι δράσεις αυτές, συνοπτικά, είναι οι ακόλουθες :

Δράση 1: Υποστήριξη της λειτουργίας των Τάξεων Υποδοχής

Δράση 2: Ενισχυτικές δράσεις εντός του σχολείου με στόχο την ενίσχυση της ελληνομάθειας των αλλόγλωσσων και των μαθητών Ρομά

Δράση 3: Καλλιέργεια κλίματος διαπολιτισμικής επικοινωνίας

Δράση 4: Συστηματικές ενδοσχολικές και γενικές επιμορφώσεις εκπαιδευτικών και στελεχών της εκπαίδευσης

Δράση 5: Ενίσχυση της μητρικής γλώσσας των μαθητών

Δράση 6: Παρεμβάσεις ψυχοκοινωνικής στήριξης των μαθητών και των οικογενειών τους

Δράση 7: Σύνδεση σχολείου – οικογένειας και κοινότητας

1.2.1. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΡΟΜΑ»

Σε ότι αφορά το πρόγραμμα, κεντρικοί στόχοι του Έργου είναι:

1.Η εξασφάλιση στην πράξη της θεσμοθετημένης με βάση την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία πρόσβασης των παιδιών Ρομά στην εκπαίδευση, μέσω δράσεων οι οποίες εντοπίζουν και αίρουν τυχόν εμπόδια και ανασταλτικούς παράγοντες για την εγγραφή και φοίτηση των Ρομά μαθητών στο Νηπιαγωγείο, το Δημοτικό και το Γυμνάσιο.

2. Η εξασφάλιση ποιότητας τόσο στη μεταχείριση των Ρομά μαθητών στα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα όπου φοιτούν (πρόληψη και καταπολέμηση

προκατάληψης και διάκρισης), όσο και στο μαθησιακό αποτέλεσμα (εξομοίωση των επιδόσεων και της προόδου των Ρομά μαθητών με τις αντίστοιχες επιδόσεις συγκρίσιμων ομάδων συνομηλίκων μαθητών).

3. Η διευκόλυνση της μετάβασης από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο και από το Γυμνάσιο στο Λύκειο, μέσω παρεμβάσεων τόσο προς την πλευρά των οικογενειών των μαθητών, όσο και προς το σχολείο. Απώτερος στόχος στον τομέα αυτό είναι η εξομοίωση των ποσοστών διαρροής μαθητών Ρομά με τα αντίστοιχα συγκρίσιμων ομάδων συνομηλίκων.

4. Άμβλυνση των αρνητικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων των εκπαιδευτικών, των γονέων, των τοπικών αρχών και της κοινωνίας ευρύτερα με στόχο την διαμόρφωση θετικής εικόνας και στάσης απέναντι στην κοινωνική ομάδα των Ρομά. Ο στόχος αυτός προσεγγίζεται και με επιμορφωτικές παρεμβάσεις προς την πλευρά των γονέων, των εκπαιδευτικών και των τοπικών αρχών για την εξασφάλιση υποστήριξης στην επιχειρούμενη ενταξιακή διαδικασία των Ρομά.

Ομάδα – στόχος είναι: α) παιδιά Ρομά που διαβιούν στην ελληνική επικράτεια, είναι σε ηλικία υποχρεωτικής φοίτησης αλλά είναι εκτός σχολείου, β) παιδιά Ρομά που φοιτούν στα ελληνικά δημόσια σχολεία στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση (Νηπιαγωγείο και Δημοτικό) και την Δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Γυμνάσια, Λύκεια, ΕΠΑ.Λ. - ΕΠΑ.Σ.) και χρειάζονται υποστήριξη.

Το Έργο προβλέπει παρεμβάσεις στους οικισμούς και τις σχολικές μονάδες για τη διενέργεια σχολικών εγγραφών και υποστήριξη της σχολικής φοίτησης των παιδιών Ρομά, δράσεις δημιουργικής απασχόλησης εντός και εκτός σχολείου, ενισχυτική διδασκαλία μετά το πέρας του ωρολογίου προγράμματος εντός των σχολείων, επιμορφώσεις των στελεχών και του προσωπικού της εκπαίδευσης, ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών, καταπολέμηση του αναλφαριθμητισμού των ενηλίκων Ρομά, παροχή ψυχοκοινωνικής στήριξης κ.ά.

Το έργο « Εκπαίδευση των Παιδιών Ρομά» υλοποιήθηκε κατά τα έτη 2011-15 και αναμένεται να ενταχθεί στο νέο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2013-2020. Έπειτα από

αίτηση του Επιστημονικού Υπευθύνου του Προγράμματος χορηγήθηκε εκ νέου άδεια εισόδου (αριθμ. πρωτ. 26024/Δ1/16-02-2016) στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής, Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ιονίων Νήσων, Κρήτης, Βορείου & Νοτίου Αιγαίου, Θεσσαλίας, Ηπείρου και Δυτικής Ελλάδας, όπου φοιτούν μαθητές Ρομά για εθελοντική δράση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και συνεργατών του Προγράμματος (Εκπαιδευτικοί, Ψυχολόγοι, Κοινωνικοί Λειτουργοί, Ερευνητές, Εμπυχωτές), προκειμένου να συνεχιστεί η απρόσκοπτη δράση του Έργου.

1.2.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ»

Αποτελεί ένα έργο πανελλήνιας εμβέλειας και απευθύνεται στα δημόσια σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας που συγκεντρώνουν πληθυσμό αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών πάνω από 10%. Αφορά τόσο σε μαθητές όσο και εκπαιδευτικούς και στοχεύει στην βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου των σχολείων και την αντιμετώπιση των προκλήσεων της πολυπολιτισμικής κοινωνίας.

Στοχεύει, επίσης, στην βελτίωση των σχολικών επιδόσεων των παλιννοστούντων και αλλοδαπών μαθητών στο ελληνικό σχολείο, προκειμένου να διασφαλιστεί η κατά το δυνατόν ισότιμη εκπαίδευση των ομάδων με γηγενείς μαθητές, καθώς και η κοινωνική τους ένταξη.

1.2.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΘΡΑΚΗ»

Το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στην Θράκη» άρχισε στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και έχει ως βασικούς στόχους:

- την αρμονική ένταξη των παιδιών της Μειονότητας στο εκπαιδευτικό σύστημα και την ευρύτερη κοινωνία,
- την αναβάθμιση της εκπαίδευσής τους, με έμφαση στην καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας που θα βοηθήσει τη μελλοντική τους ένταξη στην εργασία με καλύτερους όρους,
- τη διασφάλιση της αποδοχής των παιδιών αυτών από το εκπαιδευτικό προσωπικό και όλους τους πολίτες της Θράκης,

- την παροχή στους εκπαιδευτικούς αφενός ειδικών γνώσεων, αφετέρου κατάλληλου και καινοτόμου εκπαιδευτικού υλικού, και
- την υποστήριξη των οικογενειών για να ενισχύσουν τη σχολική επίδοση των παιδιών τους.

1.3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Η παρεχόμενη μειονοτική εκπαίδευση στην Ελλάδα αφορά την οριοθετημένη μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης, η οποία αποτελεί και τη μοναδική, νομικά αναγνωρισμένη μειονότητα στην Ελλάδα σήμερα. Η μουσουλμανική μειονότητα, - όπου μουσουλμανική είναι και ο μοναδικός νόμιμος όρος και προσδιορισμός της-, της οποίας η ιστορικότητα ανάγεται στην ελληνοτουρκική Συνθήκη της Λωζάννης, αναλύεται σε τρεις μειονοτικές-εθνοτικές συνιστώσες, τους Ρομά, τους Πομάκους και τους τουρκογενείς Έλληνες πολίτες, μουσουλμάνους κατά το Θρήσκευμα κατοίκους της Θράκης. Οι συνιστώσες αυτές, οι οποίες υποστασιοποιούνται θεσμικά ως ενιαία μειονότητα, με βάση το θρήσκευμά τους και μόνο, σύμφωνα κατ' αρχήν με τη Συνθήκη της Λωζάννης, συγκροτούν και το μαθητικό δυναμικό της *ad hoc* δίγλωσσης μειονοτικής εκπαίδευσης. Η ίδρυση των μειονοτικών σχολείων, δυνατότητα και αποτέλεσμα νομικής επιταγής, διεθνών συνθηκών και διακρατικών συμφωνιών, θεμελιώθηκε και αρθρώθηκε νομικά από τη Συνθήκη της Λωζάννης και συμπληρώθηκε από τις διατάξεις του Μορφωτικού Πρωτοκόλλου του 1968 και της Ελληνοτουρκικής Συμφωνίας για την Πολιτιστική Συνεργασία του 2000.

Στο πλαίσιο αυτό της εξασφάλισης της σωματικής, πνευματικής και ηθικής ανάπτυξης και προόδου των μαθητών της μουσουλμανικής μειονότητας, κατ' αρχήν σε συμφωνία και αντιστοίχιση με τα προγράμματα των λοιπών δημοσίων σχολείων της χώρας, με παράλληλη, ωστόσο, στήριξη και καλλιέργεια της μητρικής γλώσσας και της πολιτισμικής παράδοσης των Μουσουλμάνων της Θράκης, αναπτύσσεται το Αναλυτικό Πρόγραμμα των μειονοτικών σχολείων ως δίγλωσσο, τόσο στην ελληνική όσο και στην τουρκική γλώσσα. Οι δύο γλώσσες λειτουργούν αμφίδρομα, αφού εκτός από γλώσσες διδασκαλίας είναι και οι ίδιες αντικείμενο διδασκαλίας.

Στη Θράκη σήμερα λειτουργούν 146 μειονοτικά Δημοτικά Σχολεία Πρωτοβάθμιας και 4 Μειονοτικά Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα μειονοτικά Δημοτικά Σχολεία κατανέμονται στις τρεις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ως εξής:

- Δ/νση Π.Ε. Ξάνθης: 49, με 2.598 μαθητές
 - Δ/νση Π.Ε. Ροδόπης: 83, με 2.477 μαθητές
 - Δ/νση Π.Ε. Έβρου: 14, με 402 μαθητές
- Στα παραπάνω σχολεία φοίτησαν κατά το σχολικό έτος 2015-2016 5.477 μαθητές και μαθήτριες.

Τα μειονοτικά Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης κατανέμονται ως εξής:

- Δ/νση Δ.Ε. Ροδόπης: Μειονοτικό Γυμνάσιο-Λύκειο Κομοτηνής, με 826 μαθητές και Ιεροσπουδαστήριο Κομοτηνής, με 241 μαθητές.
 - Δ/νση Δ.Ε. Ξάνθης: Ιδιωτικό Μειονοτικό Γυμνάσιο-Λύκειο Ξάνθης, με 591 μαθητές και Ιεροσπουδαστήριο Εχίνου, με 40 μαθητές.
- Στα παραπάνω σχολεία φοίτησαν κατά το σχολικό έτος 2015-2016 1.698 μαθητές και μαθήτριες.

Στη συνάφεια αυτή, της εμπέδωσης της ισονομίας και ισοπολιτείας, μέσω μιας ισότιμης ενιαίας δημόσιας εκπαίδευσης εν προκειμένω, υλοποιήθηκαν τα κάτωθι:

- Η διάθεση 18.571.629,53€ για την ετήσια λειτουργία των μειονοτικών σχολείων, εκ των οποίων τα 17.963.686,00€ δόθηκαν για τη μισθοδοσία των εκπαιδευτικών και τα 607.943,53€ για λειτουργικές δαπάνες. Επισημαίνουμε πως η επιχορήγηση των μειονοτικών γίνεται με απόλυτα ισότιμους όρους (αριθμός μαθητών, τμήματα, κ.λπ) προς τα δημόσια σχολεία. Το ίδιο ισχύει και για τον τομέα της καθαριότητας των μειονοτικών σχολείων, η διαχείριση του οποίου γίνεται ισότιμα με τα δημόσια σχολεία.
- Η μεταφορά των μουσουλμάνων μαθητών ακολουθεί ισότιμα αυτόν των μαθητών στα υπόλοιπα Δημόσια σχολεία, ήτοι με μισθωμένα λεωφορεία και ταξί, κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του δημοσίου λογιστικού.
- Η λειτουργία του προγράμματος του Ολοήμερου Σχολείου, με το διορισμό εκπαιδευτικών ειδικοτήτων (Αγγλικής Γλώσσας, Φυσικής Αγωγής, κ.λπ.), διευρυμένο ωράριο λειτουργίας και προσαρμογή των ωρολογίων προγραμμάτων. Να σημειωθεί πως ειδικά για τα ολιγοθέσια μειονοτικά σχολεία ο απαιτούμενος αριθμός μαθητών για τη λειτουργία ολοήμερου

τμήματος μειώθηκε, προκειμένου να ενδυναμωθεί το εκπαιδευτικό περιβάλλον μέσα από την ενίσχυση της φοίτησης/επίδοσης των μαθητών και τον αποκλεισμό ανισοτήτων και εμποδισμών.

- Η εφαρμογή της Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης τόσο στα δημόσια όσο και στα μειονοτικά σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.
- Η λειτουργία, επίσης, και στα μειονοτικά σχολεία των θεσμών της αντισταθμιστικής αγωγής, με τη δημιουργία τμημάτων ένταξης για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, στελεχωμένων με εκπαιδευτικούς ειδικής αγωγής. Η εφαρμογή, επιπλέον, της Παράλληλης Στήριξης, ως ενός ακόμα πολύτιμου μηχανισμού αναβάθμισης της μειονοτικής εκπαίδευσης και συμπόρευσής της με τη δημόσια, που συμβάλλει στην «συμπερίληψη» των μαθητών και την ισότιμη εκπαίδευσή τους.
- Η κατ' εξαίρεσιν διάθεση ωρών που πλεονάζουν σε αρκετά μειονοτικά σχολεία για την ενισχυτική διδασκαλία των μαθητών (αφού δεν εφαρμόζεται, κατά τα τελευταία χρόνια, ο θεσμός στα σχολεία της χώρας).
- Η εφαρμογή του προγράμματος σίτισης των μαθητών τόσο σε δημόσια όσο και σε μειονοτικά σχολεία όπου φοιτά σημαντικός αριθμός κυρίως Ρομά (μετά από πρωτοβουλίες και συντονισμένες ενέργειες των οικείων παραγόντων της εκπαίδευσης). Οι φορείς που συνδράμουν τα προγράμματα αυτά ήταν το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος»-Πρόγραμμα Σίτισης και Προώθησης Υγιεινής Διατροφής Prolepsis, η εταιρεία Χούτος, η Ιερά μητρόπολη Μαρωνείας και Κομοτηνής.
- Πλην των ανωτέρω μέτρων, λαμβάνουν χώρα και δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, για θέματα όπως ο ρατσισμός, ο εξτρεμισμός, ο σχολικός εκφοβισμός, προκειμένου τα παιδιά να αναπτύξουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες προώθησης της κοινωνικής συνοχής, της ισότητας, του σεβασμού της διαφορετικότητας, της καταπολέμησης όλων των μορφών διακρίσεων και βίας.

Στην κατεύθυνση των θεσμικών εκπαιδευτικών παρεμβάσεων της Ελληνικής Πολιτείας όσον αφορά τη μειονοτική εκπαίδευση εντάσσονται και οι νομοθετικές ρυθμίσεις που ακολουθούν:

- Με τον Ν.4115/2013 (Φ.Ε.Κ. 24/τ.Α'/30-1-2013) οι ιεροδιδάσκαλοι μπορούν, εφόσον το επιθυμούν και κατόπιν σχετική απόφασης του αρμοδίου, κατά περίπτωση, διευθυντή εκπαίδευσης, να διδάξουν το Κοράνιο σε δημόσια σχολεία της Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης της Θράκης, σε μαθητές μέλη της μουσουλμανικής μειονότητας που έχουν απαλλαγεί από το μάθημα των Θρησκευτικών και όπου προκύπτει σχετική ανάγκη, εντός του ωραρίου διδασκαλίας. Το μέτρο εφαρμόστηκε με επιτυχή αριθμό συμμετοχής μουσουλμάνων μαθητών κατά το σχολικό έτος 2014-2015 και συνεχίζεται και την τρέχουσα σχολική χρονιά 2015-2016. Αυτό το τόσο σημαντικό μέτρο ενταξιακής προοπτικής, μέσα από την ανάδειξη των ιδιαιτεροτήτων, ενισχύει τη φοίτηση των μουσουλμανοπαίδων στα δημόσια σχολεία, περιορίζοντας παράλληλα τη μαθητική διαρροή.
- Με τον Ν.4310/2014 (Φ.Ε.Κ. 25/τ.Α'/8-12-2014) εισήχθησαν μέτρα εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης της διοικητικής οργάνωσης της μειονοτικής εκπαίδευσης και του εκπαιδευτικού προσωπικού που υπηρετεί στα μειονοτικά σχολεία της Θράκης.

Η κατάργηση των έως τούδε αυτόνομων διοικητικών δομών (Συντονιστικό Γραφείο Μειονοτικών Σχολείων-Υπηρεσιακό Συμβούλιο Μειονοτικής Εκπαίδευσης) και η απευθείας ένταξη όλων των μειονοτικών σχολείων Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης στις αντίστοιχες Διευθύνσεις Π/θμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης των Περιφερειακών ενοτήτων Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου συνιστά τομή στην επιδιωκόμενη «κανονικοποίηση» και ενιαιοποίηση του εκπαιδευτικού συστήματος, με την κατάργηση των διακρίσεων και των διαχωρισμών.

Με προβλέψεις του ίδιου Νόμου θεσμοθετήθηκε επίσης και η ισότιμη ένταξη του προσωπικού των μειονοτικών σχολείων, με έμφαση στην ενίσχυση των μουσουλμάνων εκπαιδευτικών δια της σύστασης του Κλάδου 73 «Εκπαιδευτικοί

Μειονοτικού Προγράμματος Μειονοτικών Σχολείων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Θράκης», για την κάλυψη κενών οργανικών θέσεων και λειτουργικών αναγκών του μειονοτικού εκπαιδευτικού προγράμματος, της συμμετοχής τους στα υπηρεσιακά συμβούλια, της σύστασης θέσεων σχολικών συμβούλων του μειονοτικού προγράμματος (προερχόμενων από τους μουσουλμάνους εκπαιδευτικούς).

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει εδώ στη θεσμοθέτηση Διδασκαλείου Εκπαιδευτικών Μειονοτικού Προγράμματος (άρθρ. 66 του ν.4310.2014 {Φ.Ε.Κ. 258/τ.Α'/2014} στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, μέσω του οποίου πραγματοποιείται η αναβάθμιση των πτυχίων των μουσουλμάνων εκπαιδευτικών και η χορήγηση διπλών επαγγελματικών δικαιωμάτων. Το Διδασκαλείο πρόκειται να λειτουργήσει από την επόμενη σχολική χρονιά 2016-17, κατόπιν απόφασης της Πρυτανείας, η δε διαδικασία της εξομοίωσης των αποφοίτων της Ε.Π.Α.Θ. (άρθρ. 15 του ν.4283/2014 {Φ.Ε.Κ. 189/τ.Α'/2014} και Υ.Α. 187388/Η2/3164/Ε/19.11.2014 (Φ.Ε.Κ. 3163/τ.Β'/2014) ξεκίνησε και υλοποιείται ήδη κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά 2015-16 από το Π.Τ.Δ.Ε. του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Επίσης, ολοκληρώθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2015 η Πράξη «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ» από τη Θεολογική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με επωφελούμενους 150 θεολόγους και μουσουλμάνους ιεροδιδασκάλους της Θράκης. Σκοπός της επιμόρφωσης ήταν η πρόταξη της θρησκείας ως καταλύτη ομαλής και εποικοδομητικής συνύπαρξης των χριστιανών και μουσουλμάνων της Θράκης και όχι ως πηγής εντάσεων. Για πρώτη φορά πραγματοποιήθηκε συνάντηση διδασκόντων και κοινές επιμορφώσεις διαμέσου της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών με πρώτιστο σκοπό την αλληλογνωριμία τους διαμέσου της εκπαίδευσης και της αгаστικής συνεργασίας. Το Πρόγραμμα είναι κατεξοχήν καινοτόμο τόσο ως προς το σκέλος της επιμόρφωσης αυτής καθεαυτής και των αποδεκτών της, διότι για πρώτη φορά έλαβαν από κοινού Θεολόγοι και

Ιεροδιδάσκαλοι σχετική κατάρτιση, όσο και ως προς το περιεχόμενό της, το οποίο είχε ως κύριους στόχους να ενισχύσει α) το υπάρχον εκπαιδευτικό έργο των Θεολόγων εκπαιδευτικών με την περαιτέρω κατάρτιση σε θέματα διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών, β) τη δημιουργία προγράμματος σπουδών και τρόπων εφαρμογής τους για τη διδασκαλία του Ισλάμ στο ελληνικό δημόσιο σχολείο και γ) κοινές πολιτισμικές αναφορές και γνώσεις της θρησκείας του «άλλου» στην περιοχή της Θράκης. Το Πρόγραμμα πρόκειται να συνεχιστεί και κατά την τριετία 2016-2019.

1.4. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Τα Διαπολιτισμικά Σχολεία (Νόμος 2413/1996) ιδρύονται σε περιοχές όπου παρατηρείται έντονη πυκνότητα πληθυσμού αλλοδαπών και παλιννοστούντων, ή και μαθητών Ρομά. Σε αυτά εφαρμόζονται τα αντίστοιχα προγράμματα των δημόσιων σχολείων ανάλογα προσαρμοσμένων στις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αποτελεσματική εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Στα σχολεία αυτά, τόσο πρωτοβάθμιας όσο και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, φοιτούν και γηγενείς μαθητές.

1.5. ΖΩΝΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΖΕΠ)

1.5.1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΩΝ ΖΩΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Ο θεσμός των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.) εισήχθη με τον Νόμο 3879/2010 (άρθρο 26 §1α και §1β) του Υ.ΠΑΙ.Θ. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι «με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ορίζονται Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (Ζ.Ε.Π.), στις οποίες εντάσσονται σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν σε περιοχές με χαμηλό συνολικό εκπαιδευτικό δείκτη, υψηλή σχολική διαρροή και χαμηλή πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και χαμηλούς κοινωνικοοικονομικούς δείκτες, όπως χαμηλό συνθετικό δείκτη ευημερίας και ανάπτυξης και υψηλό δείκτη κινδύνου φτώχειας. Στόχος των Ζ.Ε.Π. είναι η ισότιμη ένταξη όλων των μαθητών στο εκπαιδευτικό σύστημα μέσω της λειτουργίας υποστηρικτικών δράσεων για τη βελτίωση της μαθησιακής επίδοσης, όπως ιδίως η λειτουργία τάξεων υποδοχής, τμημάτων ενισχυτικής διδασκαλίας, θερινών

τμημάτων και τμημάτων διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας της χώρας προέλευσης των μαθητών. Επιπρόσθετα, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την οργάνωση και τη λειτουργία των Ζ.Ε.Π., τη στελέχωσή τους με προσωπικό, την απασχόληση εκπαιδευτικών κατ' αναλογία του αριθμού των μαθητών που χρήζουν διαφοροποιημένης διδακτικής παρέμβασης και κάθε σχετικό θέμα».

1.5.2. ΠΙΛΟΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΖΩΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

Σε συνέχεια των ανωτέρω (παρ.5.1.), το ΥΠ.Π.Ε.Θ. υλοποιεί πιλοτικά στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ» το Πρόγραμμα Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ), με στόχο την ανάδειξη του σχολείου ως εκπαιδευτικού πόλου έλξης σε περιοχές με αυξημένες εκπαιδευτικές ανάγκες, που εμφανίζουν χαμηλούς οικονομικούς και εκπαιδευτικούς δείκτες, ώστε να μην υπάρχουν φραγμοί για την αποτελεσματική ένταξη των μαθητών στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Με τις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας επιδιώκεται η παροχή ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση και η άρση των κοινωνικών και οικονομικών εμποδίων στην πρόοδο των μαθητών. Γενικός σκοπός της εφαρμογής του προγράμματος των ΖΕΠ είναι να διαμορφώσει και να δοκιμάσει σε πραγματικές συνθήκες σχολικής τάξης εναλλακτικές και ευέλικτες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις διαφοροποιημένης διδασκαλίας, ώστε να διασφαλίζεται η ισότιμη ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα, μαθητών από περιοχές με χαμηλούς εκπαιδευτικούς και κοινωνικοοικονομικούς δείκτες.

Το Έργο «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας» εφαρμόζεται σε περιοχές όπου οι βασικοί δείκτες της σχολικής ένταξης (συνθετικός δείκτης ευημερίας και ανάπτυξης, δείκτης επιπέδου εκπαίδευσης για ενήλικες 33-43 ετών, δείκτης κινδύνου φτώχειας, συνολικός εκπαιδευτικός δείκτης) είναι χαμηλοί και συντελεί στην ουσιαστική αναβάθμιση της εκπαίδευσης, ως εκπαιδευτικός πόλος έλξης.

Οι ΖΕΠ προωθούν μια ολιστική προσέγγιση όσον αφορά την εκπαιδευτική διαδικασία, που δεν περιορίζεται στην διδασκαλία και τη μάθηση εντός του

σχολείου αλλά επιδιώκεται η σύνδεση με τους τοπικούς κοινωνικούς φορείς, μέσω της υλοποίησης εκπαιδευτικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δράσεων.

Η εκπαιδευτική στήριξη των μαθητές πραγματοποιείται μέσα από την υλοποίηση δράσεων όπως:

- εξατομικευμένη βοήθεια στους αδύναμους μαθητές με την παρουσία δεύτερου εκπαιδευτικού στην τάξη (συνδιδασκαλία). αλλά και τη λειτουργία τμημάτων στήριξης,
- λειτουργία τάξεων υποδοχής σε περιοχές με πολλούς μαθητές με διαφορετική μητρική γλώσσα,
- αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος σε τοπικό επίπεδο,
- δικτύωση των σχολείων των ΖΕΠ,
- αναβάθμιση των υποδομών και των εξοπλισμών των σχολικών μονάδων
- υποστήριξη από εξειδικευμένο προσωπικό (ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί).

Παράλληλα επιδιώκεται η ανάπτυξη πολιτιστικών δραστηριοτήτων και η συνεργασία των σχολείων με τοπικούς φορείς, όπως Δήμοι, σύλλογοι, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ΚΕΘΕΑ, μουσεία, σινεμά/θέατρα, Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης.

Το έργο ΖΕΠ λειτουργεί σε συνέργεια με τα προγράμματα:

- Εκπαίδευση αλλοδαπών και παλιννοστούντων μαθητών
- Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά
- Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης.

Τα έργα συντονίζουν τις δράσεις τους με σκοπό να αξιοποιήσουν στοιχεία κοινού ενδιαφέροντος (εκπαιδευτικό υλικό, θέματα επιμόρφωσης, κ.λπ.).

Η πιλοτική εφαρμογή των Ζωνών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στο πλαίσιο των Πράξεων:

«Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας – ΑΠ1»,
«Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας– ΑΠ2» και
«Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας- ΑΠ3»,
του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ» του ΕΣΠΑ.

Με το άρθρο 1 της με αριθμ. Φ.1ΤΥ/809/101455/Γ1/07-09-2011 (ΦΕΚ 2197/30-09-2011, τ.Β΄) Υπουργικής Απόφασης, στο πλαίσιο της υλοποίησης της πιλοτικής εφαρμογής των Πράξεων «Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας» για την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση, ορίζονται τέσσερις (4) Ζώνες Εκπαιδευτικής

Προτεραιότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται πιλοτικά δεκαοκτώ (18) σχολεία (νηπιαγωγεία και δημοτικά). Η δράση τερματίστηκε τον Οκτώβριο του 2015 και τα σχολεία επέστρεψαν στο αρχικό τους πρόγραμμα.

Με την με αρ.πρωτ. Φ12/20/2045/Γ1/26.01.2011 (ΦΕΚ 56/ τ.Β'/2011) ΚΥΑ με θέμα: «Ωρολόγια Προγράμματα Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης που εντάσσονται στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στο Πλαίσιο της Υλοποίησης των Πράξεων Μονάδων Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας – ΑΠ1, Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας – ΑΠ2, Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας – ΑΠ3 του Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια βίου μάθηση του ΕΣΠΑ» καθορίστηκαν το διδακτικό ωράριο και τα ωρολόγια προγράμματα σχολικών μονάδων Π.Ε. που εντάσσονται στις Ζ.Ε.Π. καθώς επίσης και ο γενικός σκοπός εφαρμογής του προγράμματος και οι άξονες αυτού.

Σύμφωνα με την με αρ.πρωτ. Φ12/805/100859/Γ1/12.10.2011 (ΦΕΚ 2270/ τ.Β'/2011) Υ.Α. με θέμα Τροποποίηση - συμπλήρωση της με αριθ. Φ12/20/2045/Γ1 (ΦΕΚ 56/26.01.2011) «Ωρολόγια Προγράμματα Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης που εντάσσονται στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας στο Πλαίσιο της Υλοποίησης των Πράξεων Μονάδων Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας – ΑΠ1, Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας – ΑΠ2, Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας – ΑΠ3 του ΕΠ Εκπαίδευση και Δια βίου μάθηση του ΕΣΠΑ» προστέθηκαν σημεία που αφορούν στον ελάχιστο αριθμό μαθητών που απαιτείται για τη λειτουργία τμήματος της προαιρετικής απογευματινής ζώνης- 10 μαθητές- και στην διευθέτηση θεμάτων που αφορούν στην αποχώρηση των μαθητών κατά την προαιρετική απογευματινή ζώνη.

1.5.3. ΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ Ζ.Ε.Π.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 της με αριθμ. πρωτ. Φ1 ΤΥ/1375/170829/Δ1/26.10.2015 (ΦΕΚ 2388/2015, τ. Β) Υπουργικής Απόφασης ως Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ), ορίζονται όλες οι Περιφερειακές Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, στις οποίες εντάσσονται σχολικές

μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, όπου δύνανται να λειτουργήσουν Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ.

Οι Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ.) Ζ.Ε.Π. ιδρύονται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης Π.Ε. & Δ.Ε. κατόπιν αιτήματος της κάθε σχολικής μονάδας Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στις οικείες Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Στη με αριθμ.πρωτ. Φ1/1376/170835/Δ1/26-10-2015 Εγκύκλιο του ΥΠ.Π.Ε.Θ με θέμα: «Οδηγίες και κατευθύνσεις για την ίδρυση και λειτουργία Τάξεων Υποδοχής (ΤΥ) ΖΕΠ για το σχολικό έτος 2015-2016 σε δημοτικά σχολεία της χώρας» δίνεται η δυνατότητα στα δημοτικά σχολεία της χώρας να λειτουργήσουν Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ μέσω προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση – Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, στο πλαίσιο των Πράξεων:

«ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ – Ένταξη Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων (ΕΚΟ) στα Δημοτικά Σχολεία- ΑΠ1», του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (έργο Phasing: Α' + Β' Φάση), με κωδικό ΟΠΣ 494133 και κωδικό ΣΑΕ 2014ΣΕ24580086

«ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ – Ένταξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΕΚΟ) στα Δημοτικά Σχολεία – ΑΠ2», με κωδικό ΟΠΣ 491764 και κωδικό ΣΑΕ 2014ΣΕ24580083 (έργο υποψήφιο για ένταξη στο ΕΣΠΑ 2014-2020)

«ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ – Ένταξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (ΕΚΟ) στα Δημοτικά Σχολεία – ΑΠ3», με κωδικό ΟΠΣ 491765 και κωδικό ΣΑΕ 2014ΣΕ24580084 (έργο υποψήφιο για ένταξη στο ΕΣΠΑ 2014-2020)

Οι ανωτέρω Πράξεις, για το σχολικό έτος 2015-2016, περιλαμβάνουν δράσεις εμπλουτισμού του εκπαιδευτικού δυναμικού δημοτικών σχολείων με αναπληρωτές εκπαιδευτικούς ΠΕ70 πλήρους διδακτικού ωραρίου, για την υποστήριξη της ένταξης μαθητών προερχόμενων από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και μαθητών με πολιτισμικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες, με στόχο η ένταξη των μαθητών αυτών να γίνει περισσότερο αποτελεσματική, συμμετοχική και ενεργητική, ώστε η

προσαρμογή τους στο εκπαιδευτικό σύστημα να γίνει ομαλά και ισόρροπα, αποφεύγοντας την απομόνωση και την περιθωριοποίηση.

Διαμορφώνεται, έτσι, ένα ευέλικτο σχήμα θεσμικής και διδακτικής παρέμβασης, το οποίο επιτρέπει στην σχολική μονάδα, αφού σταθμίσει τις πραγματικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών και τις δυνατότητές της, να επιλέξει εκείνο το σχήμα που μπορεί να παρέχει επιπλέον διδακτική υποστήριξη σε μαθητές που δεν έχουν την απαιτούμενη γνώση της ελληνικής γλώσσας (όπως ρομά, αλλοδαπούς, παλιννοστούντες, από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, κλπ) και που σκοπό έχει να τους βοηθήσει να προσαρμοστούν και να ενταχθούν πλήρως στις κανονικές τάξεις στις οποίες είναι εγγεγραμμένοι σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σχετική προτεραιότητα στην ίδρυση και φοίτηση στις ΤΥ θα δοθεί στους μαθητές Ρομά.

Ειδικότερα:

Το πρόγραμμα των Τάξεων Υποδοχής ΖΕΠ περιλαμβάνει δύο κύκλους που εντάσσονται μέσα στο ωρολόγιο πρόγραμμα του σχολείου:

- Τάξεις Υποδοχής (ΤΥ) Ι ΖΕΠ
- Τάξεις Υποδοχής (ΤΥ) ΙΙ ΖΕΠ

Α. Στις ΤΥ Ι ΖΕΠ φοιτούν μαθητές με ελάχιστη ή μηδενική γνώση της ελληνικής γλώσσας. Εκεί ακολουθείται εντατικό πρόγραμμα εκμάθησης της Ελληνικής γλώσσας, αλλά και πρόσθετης διδακτικής στήριξης σε άλλα αντικείμενα .

Οι μαθητές που φοιτούν σε ΤΥ Ι ΖΕΠ παρακολουθούν μερικά μαθήματα στην κανονική τους τάξη όπως :

- Φυσική Αγωγή
- Εικαστικά
- Μουσική Αγωγή
- Ξένη Γλώσσα ή και άλλο μάθημα σύμφωνα με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, σε συνεργασία με τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο

Το μέγιστο χρονικό όριο φοίτησης μαθητή στην ΤΥ Ι ΖΕΠ είναι ένα (1) έτος.

Β. Στις ΤΥ ΙΙ ΖΕΠ φοιτούν μαθητές με μέτριο επίπεδο ελληνομάθειας, το οποίο δύναται να δημιουργεί δυσκολίες στην παρακολούθηση των μαθημάτων στην

κανονική τάξη. Για τους μαθητές που φοιτούν στις ΤΥ ΙΙ ΖΕΠ πραγματοποιείται υποστήριξη στην ελληνική γλώσσα ή και σε περισσότερα μαθήματα:

- είτε εντός της κανονικής τάξης με παράλληλη διδασκαλία (δεύτερος εκπαιδευτικός στην τάξη)
- είτε εκτός κανονικής τάξης.

Η φοίτηση διαρκεί έως τρία διδακτικά έτη. Μαθητές που έχουν ολοκληρώσει την φοίτηση στις ΤΥ ΙΙ ΖΕΠ, δεν μπορούν να επιστρέψουν σε Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ.

Με την με αριθμ. πρωτ. Φ1 ΤΥ/1636/194905/Δ1/1.12.2015 Υπουργική Απόφαση με θέμα: «Ένταξη Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης στις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ), όπου δύνανται να λειτουργήσουν Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ». καθορίζονται οι σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, όπου δύνανται να λειτουργήσουν Τάξεις Υποδοχής ΖΕΠ.

Με τη με αριθμ. πρωτ. Φ1/ΤΥ/1654/199132/Δ1/7.12.2015 εγκύκλιο του ΥΠ.Π.Ε.Θ. δόθηκαν οδηγίες για τη διαδικασία ολοκλήρωσης της ίδρυσης και λειτουργίας Τάξεων Υποδοχής (Τ.Υ.) Ζ.Ε.Π. για σχολικό έτος 2015-2016».

Επιπλέον σύμφωνα με την με αριθμ. πρωτ. 14372/Δ1/28-1-2016 εγκύκλιο του ΥΠ.Π.Ε.Θ με θέμα: «Ηλεκτρονική παραγγελία και διανομή διδακτικών βιβλίων για τις Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ.) Ζ.Ε.Π. για το σχολικό έτος 2015-2016», δόθηκε η δυνατότητα στις σχολικές μονάδες, όπου κατά το σχολικό έτος 2015-16 ίδρυσαν και λειτουργούν Τ.Υ. Ζ.Ε.Π., να υποβάλλουν ηλεκτρονικά την παραγγελία του υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού βιβλίων.

Οι τίτλοι βιβλίων για τις Τάξεις Υποδοχής (Τ.Υ.) Ζ.Ε.Π. συνιστούν πρόσθετο υποστηρικτικό –διδακτικό υλικό για τις Τ.Υ. Ζ.Ε.Π. και στόχο έχουν να διευκολύνουν τους μαθητές κατά τη διδασκαλία και μελέτη εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας. Τα βιβλία χωρίζονται σε επίπεδα ελληνομάθειας ως ακολούθως:

A/A	ΒΑΘΜΙΔΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΕΠΙΠΕΔΟ
1.	Δημοτική Εκπαίδευση	«Το μικρό μου λεξικό 1»	Αρχάριοι
2.		«Το μικρό μου λεξικό 2»	Αρχάριοι
3.		«Το μικρό μου λεξικό 3»	Ημι-προχωρημένοι
4.		«Το μικρό μου λεξικό 4»	Προχωρημένοι
5.		«Γεια σας 1» (Βιβλίο Μαθητή)	Αρχάριοι
6.		«Γεια σας 2» (Βιβλίο Μαθητή)	Αρχάριοι
7.		«Γεια σας 3» (Βιβλίο Μαθητή)	Ημι-προχωρημένοι
8.		«Γεια σας 4» (Βιβλίο Μαθητή)	Προχωρημένοι

1.6. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ

Το Παρατηρητήριο αποτελεί οργανική Μονάδα του Ι.Ε.Π. και συστάθηκε με τον Ν. 4186/2013 (άρθρο 36, παρ. 29), σύμφωνα με τον οποίο: «29. Στο Ι.Ε.Π. συνιστάται Παρατηρητήριο για τα θέματα καταγραφής και αντιμετώπισης της μαθητικής διαρροής. Το Παρατηρητήριο αποτελεί οργανική Μονάδα του Ι.Ε.Π.. Τα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της, οι ειδικότερες αρμοδιότητές της, καθώς και η στελέχωση και τα προσόντα και κριτήρια επιλογής Προϊσταμένου καθορίζονται στον Κανονισμό Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας που προβλέπεται στο άρθρο 19 του ν. 3966/2011».

Κατόπιν της θεσμοθέτησής του, το Παρατηρητήριο μελέτησε τον τρόπο αξιοποίησης δεδομένων και πληροφοριών που συγκεντρώνονται από το Διαδικτυακό Πληροφοριακό Σύστημα Myschool (ITYE–Διόφαντος), με σκοπό τη στατιστική (ποσοτική-ποιοτική) επεξεργασία τους, την εξαγωγή συμπερασμάτων και τη διατύπωση προτάσεων αντιμετώπισης της μαθητικής διαρροής. Λόγω της διαπίστωσης ελλειπών θεσμικού πλαισίου για την καταγραφή

κοινωνικοοικονομικών, κυρίως, δεδομένων των μαθητών, τα οποία κρίνονται απαραίτητα για την ποιοτική ανάλυση του φαινομένου της μαθητικής διαρροής και για την υιοθέτηση στοχευμένων πολιτικών, το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία με το Παρατηρητήριο/ΙΕΠ προέβη στην έκδοση της με αρ. Υ.Α. 709/20-1-2015 (ΑΔΑ 7ΞΓΙΟΞΛΔ-ΜΨΙ), βάσει της οποίας είναι υποχρεωτική και πλήρης η καταγραφή στο Myschool συγκεκριμένων πεδίων/στοιχείων που αφορούν τους μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Νηπιαγωγείων, Δημοτικών Σχολείων, Γυμνασίων, ΓΕΛ, Εκκλησιαστικών Γυμνασίων & Λυκείων, ΕΠΑΛ). Σημειώνουμε ότι, μετά από σχετική αλληλογραφία με το Υπουργείο, εστάλη τελικώς σχετική εγκύκλιος προς τους Διευθυντές των σχολείων για αναδρομική καταχώριση των στοιχείων ιθαγένεια/εθνικότητα, επάγγελμα πατέρα για το έτος 2014-15 (αρ. πρωτ. 43255/Δ2/16-03-2015). Παράλληλα, υπήρξε ενημέρωση του Υπουργείου για τις πρόσθετες θεσμικές παρεμβάσεις που απαιτούνται, με σκοπό την πληρέστερη καταγραφή του φαινομένου της μαθητικής διαρροής.

Παράλληλα, το Παρατηρητήριο/ΙΕΠ συνεργάστηκε με αρμόδιους φορείς του ΥΠΠΕΘ (Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, Τομέας Παιδείας του ΥΠΠΕΘ, κ.ά.), με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος “Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση 2014-2020” και με την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού & Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ), στο πλαίσιο του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020. Επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο της *Ευρώπης 2020*, εθνικό στόχο αποτελεί μείωση του ποσοστού των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα τη σχολική εκπαίδευση στο 9,7% (Πρόωρη Εγκατάλειψη Σχολείου, ακρων. ΠΕΣ).

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, το Υπουργείο Παιδείας, σε συνεργασία με τους αρμόδιους εποπτευόμενους φορείς, ανέλαβε να σχεδιάσει μια συνεκτική, ολοκληρωμένη και τεκμηριωμένη πολιτική για την καταπολέμηση της ΠΕΣ, η οποία περιλαμβάνει μέτρα πρόληψης, παρέμβασης και αντιστάθμισης και καλύπτει όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τα μέτρα αυτά, με τη μορφή ολοκληρωμένων πράξεων, στην πλειονότητά τους δύνανται να χρηματοδοτηθούν

από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Σημειώνεται ότι η ύπαρξη συγκεκριμένου στρατηγικού πλαισίου πολιτικής από την πλευρά του Υπουργείου για τη μείωση των ποσοστών πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση εκπλήρωσης (εκ των προτέρων αιρεσιμότητα, *ex ante conditionality*) για τη χρηματοδότηση από το Ε.Π. ΑΝΑΔΕΔΒΜ. Η εκπλήρωση της εκ των προτέρων αιρεσιμότητας συνδέεται με την επενδυτική προτεραιότητα 10.1 και έχει ως στόχο τη δημιουργία ολοκληρωμένης στρατηγικής και την υλοποίηση σχετικών δράσεων για την αντιμετώπιση του φαινομένου της μαθητικής διαρροής κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020.

Με πράξη και απόφαση του Δ.Σ. του ΙΕΠ (Πράξη υπ' αρ. 7/3-2-2015 και Απόφαση με αρ. 1696/10-02-2015 ΔΣ ΙΕΠ / ΑΔΑ:6ΠΤΑΟΞΛΔ-Ρ17), ελλείψει στελέχωσης της οργανικής μονάδας του Παρατηρητηρίου, συγκροτήθηκε οκταμελής ομάδα εργασίας, με θέμα «Ενέργειες σχετικά με την καταγραφή και αντιμετώπιση της μαθητικής διαρροής» και με αντικείμενο τη μελέτη του φαινομένου της μαθητικής διαρροής και της ΠΕΣ σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα (Φεβρουάριος- Ιούνιος 2015):

- Καταγραφή ευρωπαϊκών και διεθνών καλών πρακτικών σε θέματα μαθητικής διαρροής.
- Μελέτη τρόπου αξιοποίησης δεδομένων και πληροφοριών που συγκεντρώνονται από το Διαδικτυακό Πληροφοριακό Σύστημα Myschool (σε συνεργασία με το ΙΤΥΕ– Διόφαντος).
- Στατιστική επεξεργασία - Ποιοτική ανάλυση των πληροφοριών του Myschool.
- Δημιουργία επιμέρους δεικτών για την αξιοποίησή τους στην ποιοτική επεξεργασία των δεδομένων και στην εξαγωγή συμπερασμάτων – προτάσεων – μέτρων για την αντιμετώπιση του φαινομένου.
- Εξαγωγή συμπερασμάτων για θέματα μαθητικής διαρροής, τα οποία συσχετίζονται με κοινωνικά δεδομένα.
- Διατύπωση προτάσεων αντιμετώπισης της μαθητικής διαρροής με τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων.

Στο πλαίσιο αυτό, η ομάδα προέβη στην εκπόνηση σχεδίου για τη διαμόρφωση του ολοκληρωμένου/συνεκτικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής, με σκοπό τη μείωση της ΠΕΣ και την εκπλήρωση της θεματικής εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 10.1. (έγγραφο ΙΕΠ 5749/15-5-2015). Το συγκεκριμένο σχέδιο υιοθετήθηκε εν μέρει από την πολιτική ηγεσία του ΥΠΠΕΘ στη διαμόρφωση του τελικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για τη Μείωση της Πρόωρης Εγκατάλειψης του Σχολείου (ΠΕΣ) (ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020»), το οποίο εγκρίθηκε (Ιούνιος-Δεκέμβριος 2015) και αναρτήθηκε στον ιστότοπο του Υπουργείου (<http://www.minedu.gov.gr/espa>).

Στο κείμενο αυτό, που αποτελεί τον Στρατηγικό Σχεδιασμό του Υπουργείου Παιδείας για τη Μείωση της Πρόωρης Εγκατάλειψης του Σχολείου (ΠΕΣ) στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων, αναλύονται θέματα, όπως: ορισμοί, αιτίες και συνέπειες της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου, στρατηγικές κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση της σχολικής διαρροής, μέτρα σε επίπεδο σχολικού συστήματος/σε επίπεδο σχολικής μονάδας/σε ατομικό επίπεδο, κατευθύνσεις και στόχοι, το μοντέλο των τριών πυλώνων (1ος Πυλώνας: Πρόληψη, 2ος Πυλώνας: Παρέμβαση, 3ος Πυλώνας: Αντιστάθμιση), ομάδες υψηλού κινδύνου για πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου, μέτρηση της σχολικής διαρροής (Ευρώπη – Ελλάδα), διεθνής/ευρωπαϊκή και ελληνική εμπειρία: η προσέγγιση του ΟΟΣΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η στρατηγική για την Ευρώπη 2020, η ελληνική εμπειρία: αποτελέσματα ερευνών –παράγοντες μαθητικής διαρροής, δομές και μηχανισμοί παρακολούθησης αποτελεσματικότητας πολιτικών για τη σχολική διαρροή. Τέλος, παρέχεται Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής 2014-2020, με σκοπό τη μείωση και πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και την προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτική νηπιακή, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, καθώς επίσης και σε τυπικές, μη τυπικές και άτυπες δυνατότητες εκπαίδευσης για την επανένταξη στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, κατά το τρίπτυχο: πρόληψη, παρέμβαση, αντιστάθμιση.

Παράλληλα και σύμφωνα με τα παραπάνω, το Παρατηρητήριο, με σκοπό τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μίας οριζόντιας και συστημικής δράσης για την αντιμετώπιση της μαθητικής διαρροής, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες:

- Σύνταξη και τεκμηρίωση της πρότασης για νέα δράση στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση 2014-2020», με τίτλο «Υποστήριξη της λειτουργίας του Παρατηρητηρίου για τη σχολική διαρροή», με οριζόντιο χαρακτήρα και σε συνέργια με όλες τις δράσεις του Ε.Π. που αφορούν στην αντιμετώπιση του φαινομένου της μαθητικής διαρροής και κυρίως στη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου (Εκτιμώμενος προϋπολογισμός: Δημόσια Δαπάνη κατ' εκτίμηση 1.200.000,00 €, διάρκεια έξι έτη) (έγγραφο ΙΕΠ με αρ. 5405/8-5-2015 προς ΥΠΟΠΑΙΘ, ΕΥΕ ΕΔ).
- Υποβολή στην Επιτελική δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων πρότασης για ένταξη και χρηματοδότηση στο ΕΣΠΑ 2014-20 της πράξης με τίτλο «Επιστημονική υποστήριξη σχεδιασμού εξειδίκευσης δράσεων ΠΕΣ». Η προτεινόμενη πράξη με προϋπολογισμό 200.000€ και χρονική διάρκεια δύο (2) έτη εντάχθηκε στην εξειδίκευση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» σύμφωνα με την από 30-12-2015 απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης (3ηΕπΠα, σ. 198) και επίκειται, εντός του 2016, η έκδοση σχετικής Πρόσκλησης από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος με δικαιούχο το ΙΕΠ.

2. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (ΕΑΕ)

2.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ-ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία αποτελούν εδώ και καιρό βασικό άξονα στην εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (με βάση το Σύνταγμα της Ελλάδας (2001) (άρθρο 4 και άρθρο 21 παρ. 6) και την εκπαιδευτική νομοθεσία (Νόμος 1566/85, Νόμος 2817/2000, Νόμος 3699/2008, Νόμος 4186/2013) με στόχο την ένταξη των αναπήρων στο κοινό υποχρεωτικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Τον Ιούλιο 2015, σχετικά με την 26η Έκθεση Εφαρμογής Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη-άρθρο 15, παρ.2 'Δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία στην ανεξαρτησία, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική επανένταξη-Απασχόληση ατόμων με αναπηρία" αναφέρονται οι εξής γενικές κατευθύνσεις:

«... Όσον αφορά στην εφαρμογή του άρθρου 15, παρ.2 του ΕΚΧ που αναφέρεται συγκεκριμένα στην απασχόληση των Ατόμων με Αναπηρία, όπως επίσης στα πρόσθετα ερωτήματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Κοινωνικών Δικαιωμάτων καθώς και σε πληροφορίες που αφορούν: α) τον αριθμό των ατόμων που διορίζονται ετησίως μέσω υποχρεωτικών τοποθετήσεων (σε θέσεις εργασίας) και β) τα μέτρα που λαμβάνονται για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία(N.2643/1998) σας γνωρίζουμε ότι:

Η Υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Π.Δ.114/2014 (ΦΕΚ Α'181/τΑ'/29-8-2014) "Οργανισμός Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων" έχει τον περιγραφόμενο ακολούθως επιχειρησιακό στόχο και συγκροτείται από δύο (2) Τμήματα με συγκεκριμένες αρμοδιότητες στις οποίες δεν συμπεριλαμβάνεται η απασχόληση των Ατόμων με Αναπηρία:

Άρθρο 27: Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

« 1. Επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης είναι η κατάρτιση Αναλυτικών και Ωρολογίων Προγραμμάτων Σπουδών, Υποστηρικτικών Μέσων και Υπηρεσιών Ειδικής Εκπαίδευσης καθώς και η προστασία των Δικαιωμάτων των μαθητών με αναπηρία.

2. Η Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης συγκροτείται από τις ακόλουθες οργανικές μονάδες:

α) Τμήμα Α' Σπουδών, Υποστηρικτικών Μέσων και Υπηρεσιών Ειδικής Εκπαίδευσης και προστασίας Δικαιωμάτων μαθητών με αναπηρία

β) Τμήμα Β' Ειδικού Εκπαιδευτικού και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.»

Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει - λόγω αναρμοδιότητας - η δυνατότητα θέσπισης μέτρων (διοικητικές ρυθμίσεις, προγράμματα, δράσεις και έργα, σχέδια δράσης, κ.λπ.) για διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας ή μέτρων που έχουν ληφθεί ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις για εύλογες προσαρμογές (όσον αφορά μεταφορά από και προς, καθώς και προσβασιμότητα στο χώρο εργασίας, τα ωράρια απασχόλησης, την εργονομία του εργασιακού

περιβάλλοντος, κ.λπ.) ή για λεπτομέρειες αναφορικά με τη λειτουργία των προστατευμένων ή ημι-προστατευμένων παραγωγικών δομών (εργαστηρίων) [π.χ. όσον αφορά στον αριθμό των ατόμων με αναπηρία που απασχολούνται, τα κριτήρια αξιολόγησής τους, το ύψος της αμοιβής των εργαζόμενων με αναπηρία και το κατά πόσο αυτές οι δομές παρέχουν τη δυνατότητα μετάβασης στην κανονική αγορά εργασίας].

Διευκρινίζεται όμως ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193τΑ'/17-9-2013) θεσπίστηκε η πρόσβαση των μαθητών ΑμεΑ στην Δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση με επαγγελματικά δικαιώματα ώστε να υπάρξει η διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας μέσα από τις δομές όπως λειτουργία Ειδικών Επαγγελματικών Γυμνασίων, Ειδικών Επαγγελματικών Λυκείων και Εργαστηρίων Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.), και η πρόσβαση των μαθητών ΑμεΑ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Ακολουθεί η σχετική νομοθεσία (Ν.4186/2013(ΦΕΚ 193τΑ'/17-9-2013), Άρθρο 28: Θέματα Ειδικής Αγωγής:

«... Η υποπαράγραφος γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 3699/2008, τροποποιείται ως εξής:

«γ) οι δομές της δευτεροβάθμιας ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης είναι οι κάτωθι:

α) Τα Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια (ΕΕΓ), στα οποία εγγράφονται απόφοιτοι δημοτικού σχολείου γενικής ή ειδικής εκπαίδευσης και στα οποία η φοίτηση περιλαμβάνει πέντε τάξεις. Στα γυμνάσια αυτά εφαρμόζεται πρόγραμμα για την ολοκλήρωση της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης και την παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Τα ΕΕΓ ανήκουν στην υποχρεωτική εκπαίδευση και είναι ισότιμα με τα Ειδικά Γυμνάσια, χορηγούν δε στο πέρας της Δ' τάξης τίτλο Απολυτηρίου Γυμνασίου και στην Ε' τάξη, πτυχίο με Επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου 2β.

Στην Ε' τάξη θεσμοθετείται η πρακτική άσκηση, με την υποστήριξη των σχολικών συνεταιρισμών με στόχο τον εμπλουτισμό των δεξιοτήτων των μαθητών και την απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας. Όταν ο μαθητής ολοκληρώσει τη φοίτησή

του, εγγράφεται στη Β΄ τάξη του Ειδικού Επαγγελματικού Λυκείου και του Επαγγελματικού Λυκείου (ημερήσιου ή Εσπερινού), κατόπιν εισήγησης του ΚΕΔΔΥ, σε ειδικότητα αντίστοιχης ομάδας προσανατολισμού.

Σε περίπτωση που ο μαθητής επιθυμεί να φοιτήσει σε ειδικότητα διαφορετικής ομάδας προσανατολισμού, ενώ έχει ολοκληρώσει τη φοίτησή του στο Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο, θα εγγραφεί στην Α΄ τάξη του Ειδικού Επαγγελματικού Λυκείου ή του Γενικού Επαγγελματικού Λυκείου.

β) Τα Ειδικά Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΕΛ), στα οποία εγγράφονται απόφοιτοι του Επαγγελματικού Γυμνασίου και των Ειδικών και Γενικών Γυμνασίων και Λυκείων. Στα λύκεια αυτά η φοίτηση περιλαμβάνει τέσσερις τάξεις κατ' αντιστοιχία με το Εσπερινό Επαγγελματικό Λύκειο. Στα ΕΕΛ χορηγείται στους αποφοίτους τίτλος απολυτηρίου Λυκείου και πτυχίο με επαγγελματικά δικαιώματα επιπέδου 3.

γ) Τα Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.), στα οποία η φοίτηση διαρκεί 6 χρόνια. Σε αυτά εγγράφονται απόφοιτοι δημοτικών σχολείων γενικής ή ειδικής εκπαίδευσης καλύπτοντας την υποχρεωτικότητα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. είναι σχολικές μονάδες διαβαθμισμένες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και χορηγούν στους αποφοίτους τους πτυχίο επιπέδου 2α με επαγγελματικά δικαιώματα και δικαίωμα εγγραφής στις ΣΕΚ ειδικής αγωγής, κατόπιν εισήγησης του ΚΕΔΔΥ. Στην τελευταία τάξη των Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. θεσμοθετείται πρακτική άσκηση διάρκειας 2 τουλάχιστον τριμήνων, στο πλαίσιο των εργαστηριακών μαθημάτων η οποία προσδιορίζεται με απόφαση του Συλλόγου διδασκόντων. Το ωρολόγιο πρόγραμμα της ΣΤ΄ τάξης συμπληρώνεται από μαθήματα των προηγούμενων τάξεων, ανάλογα με τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών, όπως αυτές προκύπτουν από την εκπαιδευτική αξιολόγηση. Η ΣΤ΄ τάξη λειτουργεί ως τάξη τεχνικής/επαγγελματικής εξειδίκευσης με σκοπό τον εμπλουτισμό των δεξιοτήτων των μαθητών και την εξοικείωσή τους στο εργασιακό περιβάλλον. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η πρακτική άσκηση των μαθητών, τότε γίνεται με την υποστήριξη του σχολικού συνεταιρισμού.»

2.1.2 ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Οι δομές της ΣΜΕΑΕ δεν σημείωσαν καμία μεταβολή κατά τα έτη 2014 και 2015 καθώς δεν υπήρξε σχετική πρόσκληση του Υπουργού Παιδείας.

Περιφέρεια	Διεύθυνση	Είδος Σχολείου	Τύπος Σχολείου
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	ΤΕΕ	ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΕΒΡΟΥ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΕΒΡΟΥ	ΤΕΕ	ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Δημοτικά Σχολεία	Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Δημοτικά Σχολεία	Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Νηπιαγωγεία	Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Δημοτικά Σχολεία	Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Δημοτικά Σχολεία	Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Α΄	Γυμνάσια	Γυμνάσιο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Α΄	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Α΄	Λύκεια	Λύκειο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Β΄	Γυμνάσια	Γυμνάσιο Ειδικής Αγωγής με Λυκειακές Τάξεις
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Β΄	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Β΄	ΤΕΕ	ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Γ΄	Γυμνάσια	Γυμνάσιο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Γ΄	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Γ΄	Λύκεια	Λύκειο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Γ΄	ΤΕΕ	ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Δ΄	Γυμνάσια	Γυμνάσιο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Δ΄	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΘΗΝΑΣ Δ΄	ΤΕΕ	ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΤΕΕ	ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΤΕΕ	ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΠΕΙΡΑΙΑ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΠΕΙΡΑΙΑ	ΤΕΕ	ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΧΑΝΙΩΝ	Γυμνάσια	Γυμνάσιο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΧΑΝΙΩΝ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΛΑΣΙΘΙΟΥ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΧΑΝΙΩΝ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΧΑΝΙΩΝ	Δημοτικά Σχολεία	Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΧΑΝΙΩΝ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΡΗΤΗΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΧΑΝΙΩΝ	Νηπιαγωγεία	Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	ΤΕΕ	ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	ΤΕΕ	ΤΕΕ Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	Δημοτικά Σχολεία	Πρότυπο Πειραματικό Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής (ενταγμένο στο Πανεπιστήμιο)
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΚΥΚΛΑΔΩΝ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Γυμνάσια	Επαγγελματικό Γυμνάσιο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΑΡΚΑΔΙΑΣ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Δ.Ε. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	Ειδικής Επαγγελματικής αίδευσης και Κατάρτισης	ΕΕΕΕΚ

[illegible]

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Δημοτικά Σχολεία	Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	Νηπιαγωγεία	Ολοήμερο Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΦΩΚΙΔΑΣ	Δημοτικά Σχολεία	Δημοτικό Σχολείο Ειδικής Αγωγής
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Π.Ε. ΦΩΚΙΔΑΣ	Νηπιαγωγεία	Νηπιαγωγείο Ειδικής Αγωγής

2.1.3. ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

Έμφαση δόθηκε στη ραγδαία αύξηση αιτημάτων για το πρόγραμμα της Παράλληλης Στήριξης στις κοινές σχολικές μονάδες όλων των βαθμίδων. Οι μαθητές με εγκεκριμένες αιτήσεις παράλληλης στήριξης κατά τα σχολικά έτη 2010-11,2011-12,2012-13,2013-14 και 2014-15:

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2010-2011	
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ	723
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ	171
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	1054

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2011-2012	
Α/ΘΜΙΑΣ	1660
Β/ΘΜΙΑΣ	210
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	1870

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2012-2013	
Α/ΘΜΙΑΣ	2275
Β/ΘΜΙΑΣ	271
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	2546

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2013-2014	
A/ΘΜΙΑΣ	2781
B/ΘΜΙΑΣ	495
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	3276

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2014-2015	
A/ΘΜΙΑΣ	3899
B/ΘΜΙΑΣ	665
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	4564

Συνεχίζεται η χρηματοδότηση της Παράλληλης Στήριξης και της στελέχωσης των δομών της ΕΑΕ με πρόγραμμα ΕΣΠΑ. Διευκρινίζεται ότι ο αριθμός όσων παρακολουθούν προγράμματα σε ινστιτούτα ειδικής εκπαίδευσης και κατάρτισης αποτελεί αρμοδιότητα της Δια Βίου Μάθησης

Σχετικά με τον αριθμό των εκπαιδευτικών που προσλήφθηκαν στο πλαίσιο των Πράξεων «Πρόγραμμα εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» των Αξόνων Προτεραιότητας 1, 2 και 3 του Ε.Π. «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» παραθέτουμε ανά σχολικό έτος 2010-11, 2011-12, 2012-13, 2013-14 και 2014 ώστε να καταστεί σαφής η ανάπτυξη των αναγκών.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΣΛΗΦΘΕΝΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ :

	ΑΘΜΙΑ	ΒΘΜΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ
2010-11	715	181	896
2011-12	858	100	958
2012-13	1213	341	1554
2013-14	1813	359	2172
2014-15	1881	420	2301

Επίσης, συνέχισε η υλοποίηση των δράσεων αναβάθμισης του εκπαιδευτικού έργου και παροχής ειδικών εργαλείων και μέσων, προσαρμογής των βιβλίων Γενικής Αγωγής στις ανάγκες των αμβλυώπων μαθητών και η μετατροπή των βιβλίων

Γενικής Αγωγής στη γραφή Braille για τις ανάγκες των τυφλών μαθητών, η χορήγηση ακουστικών για τους βαρήκοους μαθητές, καθώς επίσης και η «Ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού & εποπτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες», για τις ανάγκες των μαθητών που παρουσιάζουν προβλήματα όρασης (τυφλοί και αμβλύωπες), προβλήματα ακοής, κινητικά προβλήματα των άνω άκρων, μέτρια και ελαφριά νοητική υστέρηση και αυτισμό.

Όσον αφορά στην παροχή του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού, η υλοποίησή της εντάχθηκε στο ΕΣΠΑ για να μπορέσει να καλύψει όσο το δυνατόν περισσότερες ανάγκες μαθητών που δεν αυτοεξυπηρετούνται, όπως επίσης, έχει γίνει στελέχωση εκπαιδευτικών για τις ανάγκες παροχής Παράλληλης Στήριξης και Συνεκπαίδευσης σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ.

2.2. ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ

Σχετικά με την επισήμανση της Επιτροπής ότι ο αριθμός των μαθητών που συνεχίζει την εκπαίδευση μετά το δημοτικό σχολείο είναι πολύ χαμηλός σας γνωρίζουμε ότι η Υπηρεσία δεν διαθέτει στοιχεία που να εμφανίζει σημαντική σχολική διαρροή στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

2.2.1. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΑΕ ΚΑΙ ΤΗ ΦΟΙΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Τα έτη 2014 και 2015 συνεχίστηκαν οι προσπάθειες, ενέργειες και δράσεις στο πλαίσιο της πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας για ένα εκπαιδευτικό σύστημα με βάση το Σχολείο για Όλους, και ειδικά στον τομέα της ΕΑΕ στο πλαίσιο της πολιτικής να προσεγγίζονται όλα τα ζητήματα με όρους ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι δράσεις ΕΑΕ κατά το 2014 και 2015 περιελάμβαναν δράσεις που άρχισαν κατά τα προηγούμενα σχολικά έτη και συνέχισαν κατά το σχολικό έτος 2013-2014 και αφορούσαν τόσο σε αλλαγές στο θεσμικό οργανωτικό και διοικητικό πλαίσιο που επηρεάζουν την εκπαίδευση των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή / και αναπηρία όσο και σε προγράμματα ΕΑΕ για αντιμετώπιση προβλημάτων διαχείρισης της πρόσβασης στην σχολική εκπαίδευση και ζητημάτων ποιότητας και αποτελεσματικότητας.

Με βάση αυτό το πλαίσιο και αυτές τις αντιλήψεις οργανώθηκαν δράσεις που εξασφαλίζουν :

- (α) μια αποτελεσματική πρόσβαση στα εφόδια της εκπαίδευσης από όλα τα παιδιά, χωρίς διακρίσεις με ή χωρίς αναπηρίες, και τα σχολεία της γενικής εκπαίδευσης να λειτουργούν ως σχολεία για όλους,
- (β) ενδυνάμωση της αντικατάστασης του «ιατρικού προτύπου» της αναπηρίας και της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης των αναπήρων που παραδοσιακά επικρατεί μέχρι σήμερα στις δομές, την εξειδίκευση του προσωπικού και τις πρακτικές με το «κοινωνικό πρότυπο» και της προσέγγισης των αναγκών τους όχι με όρους «πάθησης» αλλά με όρους ανθρωπίνων δικαιωμάτων γ) την ορθολογική και με βάση εμπειρικά δεδομένα εκτίμηση των αναγκών ΕΑΕ και την ανάπτυξη στις οργανωτικές και διοικητικές επιλογές ΕΑΕ.

Σύμφωνα, επίσης με το του άρθρου 28 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ 193τΑ΄/17-9-2013) θεσπίστηκε η πρόσβαση των μαθητών ΑμεΑ στην Δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση με επαγγελματικά δικαιώματα ώστε να υπάρξει η διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας μέσα από τις δομές όπως λειτουργία Ειδικών Επαγγελματικών Γυμνασίων, Ειδικών Επαγγελματικών Λυκείων και Εργαστηρίων Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.), και η πρόσβαση των μαθητών ΑμεΑ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Στα Ειδικά Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΕΛ) οποία εγγράφονται απόφοιτοι του Επαγγελματικού Γυμνασίου και των Ειδικών και Γενικών Γυμνασίων και Λυκείων. Στα ΣΕΚ εγγράφονται μαθητές απόφοιτοι των Εργαστηρίων Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.). Τα Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. σύμφωνα με το νόμο 3699/2008 είναι σχολικές μονάδες διαβαθμισμένες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και χορηγούν στους αποφοίτους τους πτυχίο επιπέδου 2α με επαγγελματικά δικαιώματα και δικαίωμα εγγραφής στις ΣΕΚ ειδικής αγωγής, κατόπιν εισήγησης του ΚΕΔΔΥ. Στην τελευταία τάξη των Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. θεσμοθετείται πρακτική άσκηση διάρκειας 2 τουλάχιστον τριμήνων, στο πλαίσιο των εργαστηριακών μαθημάτων η οποία προσδιορίζεται με απόφαση του Συλλόγου διδασκόντων. Το ωρολόγιο

πρόγραμμα της ΣΤ΄ τάξης συμπληρώνεται από μαθήματα των προηγούμενων τάξεων, ανάλογα με τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών, όπως αυτές προκύπτουν από την εκπαιδευτική αξιολόγηση. Η ΣΤ΄ τάξη λειτουργεί ως τάξη τεχνικής/επαγγελματικής εξειδίκευσης με σκοπό τον εμπλουτισμό των δεξιοτήτων των μαθητών και την εξοικείωσή τους στο εργασιακό περιβάλλον. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η πρακτική άσκηση των μαθητών, τότε γίνεται με την υποστήριξη του σχολικού συνεταιρισμού.»

Εκκρεμούν οι σχετικές Υπουργικές Αποφάσεις εναρμόνισης των Ωρολογίων Προγραμμάτων, της Πρακτικής Άσκησης κ.λπ.

Για το σχολικό έτος 2014-2015, η Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης πραγματοποίησε τις εξής διοικητικές πράξεις σε όλο το φάσμα δραστηριοτήτων.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΣΤΗΡΙΞΗ: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Α/ΘΜΙΑΣ 26, ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Β/ΘΜΙΑΣ 13 (εγκρίσεις 4564)

ΕΒΠ: ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ 7 (εγκρίσεις 519)

ΑΙΓΙΔΕΣ- ΓΙΑ ΔΙΗΜΕΡΙΔΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ : 6

ΑΔΕΙΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΣΕ ΣΜΕΑΕ: 8

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΙΕΠ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΕ ΣΜΕΑΕ: : 22

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΕΡΕΥΝΩΝ: ΣΕ ΣΜΕΑΕ: 14

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΣΕ ΣΜΕΑΕ: : 109

2.2.2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΘΗΚΑΝ ΑΝΑ ΕΤΟΣ:

Μέσω του ΕΣΠΑ, η αρμόδια Υπηρεσία ΕΥΕ-ΕΔ πραγματοποίησε προγράμματα επιμόρφωσης (ΠΕΚ) για δασκάλους/νηπιαγωγούς Γενικής και Ειδικής Αγωγής που υλοποιούν την Παράλληλη Στήριξη.

ΑΠ	ΠΕΚ	ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2012-2013	ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2013-2014	ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2014-2015
		ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
2	1ο ΠΕΚ Θεσσαλονίκης	174	76	20
2	1ο ΠΕΚ Αθήνας	148	158	30
1	ΠΕΚ Πάτρας	67	71	92
2	ΠΕΚ Κοζάνης	67	30	12
3	ΠΕΚ Λαμίας	25	71	37
1	ΠΕΚ Λάρισας	67	21	23

1	ΠΕΚ Τρίπολης	53	43	82
1	ΠΕΚ Καβάλας	37	30	23
1	ΠΕΚ Ηρακλείου	124	190	227
1	ΠΕΚ Μυτιλήνης	25	34	17
1	ΠΕΚ Ιωαννίνων	56	57	63
2	ΠΕΚ Πειραιά	85	106	82
2	3ο ΠΕΚ Αθήνας	84	84	23
2	2ο ΠΕΚ Θεσσαλονίκης	110	63	10
2	2ο Αθήνας	187	165	45
1	ΠΕΚ Αλεξανδρούπολης	33	44	55
	ΣΥΝΟΛΟ	1342	1243	

2.3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΑΕ:

Συνεχίστηκαν οι προσπάθειες για την αποτελεσματική εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία και την αποφυγή του κοινωνικού αποκλεισμού τους με βάση τις αρχές της Διεθνούς Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Αναπήρων (ΟΗΕ):

Α) Οι συνθήκες εκπαίδευσης και ζωής των μαθητών με αναπηρία βελτιώνονται με τη διασύνδεση των ειδικών σχολείων με τα γειτονικά κοινά σχολεία, την εφαρμογή της νέας οργάνωσης της υποστήριξης της εκπαίδευσης με τις Ειδικές Διεπιστημονικές Επιτροπές Αξιολόγησης & Υποστήριξης (ΕΔΕΑΥ) μέσα στο κοινό σχολείο, κοντά στον τόπο διαμονής των μαθητών.

Β) Σημαντικό παράγοντα πρόσβασης των μαθητών και ποιότητας αποτελεί επίσης η μεταφορά των μαθητών καθώς και η οργάνωση της ΕΑΕ με βάση τα νέα δεδομένα στην τοπική αυτοδιοίκηση (σύμφωνα με τον ν. 3852/2010 Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης). Σε αυτό το πλαίσιο έγιναν ενέργειες συντονισμού με τα αρμόδια Υπουργεία για αντιμετώπιση των δυσκολιών μεταφοράς των παιδιών με αναπηρία.

Γ) Η πρόσβαση στην εκπαίδευση, η φοίτηση και η αποτελεσματικότητα επηρεάζεται πολύ από την οικονομική κατάσταση των οικογενειών των μαθητών. Σήμερα τα εμπόδια αυξάνουν λόγω της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας που περνά η χώρα. Για αυτό στις νέες αρμοδιότητες των ΕΔΕΑΥ προσδιορίζεται ρητά η κοινωνική υποστήριξη σε προβλήματα κοινωνικό-οικονομικά.

Δ) Η προσπάθεια για βελτίωσή της ΕΑΕ από τη σκοπιά της ποιότητας και του σεβασμού των δικαιωμάτων τους για εκπαίδευση σε ισότιμη βάση, είτε έχουν

απλές ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες είτε αυτές είναι σοβαρές, και για μια πιο άμεση και έγκυρη επιστημονική αντιμετώπιση των προβλημάτων εξαρτάται πολύ από την δυνατότητα έγκαιρου εντοπισμού και την καταγραφή των μαθητών με αναπηρία.

Επιπλέον, έγιναν ενέργειες συνεργασίας με την ΕΛΣΤΑΤ για καταγραφή σύμφωνα με τη διεθνή σύμβαση και τις νέες τάσεις ορισμού των αναπηριών. Ο επίσημος όρος που χρησιμοποιείται στην εκπαίδευση των ΑμεΑ είναι αυτός του άτομα με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Επίσης, η ανάπτυξη των ΕΔΕΑΥ θα βοηθήσει να υπάρξει αξιόπιστη συγκέντρωση πληροφοριών για όλα τα άτομα με αναπηρία σχολικής ηλικίας που φοιτούν στο σχολείο ή που φοιτούν σε δομές της Υγείας και της Κοινωνικής Πρόνοιας ή πιθανό να βρίσκονται στο σπίτι.

ΑΡΙΘΜΟΣ	Συγκροτημένες ΣΔΕΥ	Εξυπηρετούμενες ΕΔΕΑΥ των ΣΔΕΥ	Αριθμό Υποστηριζόμενων Μαθητών από τις ΕΔΕΑΥ
Α βάρθμια Εκπαίδευση	156	443	11618
Β βάρθμια Εκπαίδευση	73	179	8696

ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΤΑΛΟΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧ. ΕΤΟΣ 2014 – 15 σε ΕΕΠ και ΕΒΠ: 1244

Η Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στην προσπάθεια της να ανταποκριθεί στην υποχρέωση της για την απρόσκοπτη και ισότιμη συμμετοχή όλων των μαθητών στην εκπαίδευση προχώρησε στη διάθεση 2599 πιστώσεων Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (Ε.Β.Π.) για την κάλυψη των αναγκών των Σ.Μ.Ε.Α.Ε., των Γενικών Σχολείων, των ΚΕ.Δ.Δ.Υ. και των Ε.Δ.Ε.Α.Υ. (Επιτροπής Διαγνωστικής Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης

και Υποστήριξης). Επιπλέον, για πρώτη φορά το Νοέμβριο του 2015, κάλυψε κενά εκπαιδευτικών στις δομές των ΚΕΔΔΥ.

Στον Πίνακα 2 παρουσιάζεται ο αριθμός των πιστώσεων ανά πρόγραμμα που έχουν διατεθεί για την πρόσληψη αναπληρωτών στις ειδικότητες Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ) και Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΒΠ) για τις οποίες η Υπηρεσία μας είναι υπεύθυνη. Τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στη σχολική περίοδο 2014 -2015 σύμφωνα με τα στοιχεία του My School.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΩΝ ΕΕΠ ΚΑΙ ΕΒΠ 2014-2015	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ – Ε.Ε.Π./	586
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ – Ε.Β.Π.	438
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ε.Ε.Π. σε ΚΕ.Δ..Δ. Υ./Ε.Δ.Ε.Α.Υ.	220
ΣΥΝΟΛΟ	1244

2.4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Στο πεδίο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης μια σειρά δράσεων και προγραμμάτων υλοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη με στόχο τη διασφάλιση της πρόσβασης στο εκπαιδευτικό υλικό και τις υποδομές ανεξάρτητα από δυσκολίες κίνησης, όρασης, ακοής ή και άλλης μορφής δυσκολίας στη μάθηση, καθώς και τη διαμόρφωση των κατάλληλων υποστηρικτικών δομών και υπηρεσιών που θα διευκολύνουν περαιτέρω τη συμπερίληψη των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα σχολεία της γενικής εκπαίδευσης.

2.4.1. Προγράμματα για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση

Με άξονα αναφοράς το 2015, στο Γραφείο Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Γ.Ε.Δ.Ε.Π.) του Ι.Ε.Π. υλοποιήθηκαν τα εξής συγχρηματοδοτούμενα – μέσω ΕΣΠΑ – έργα για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση στο πλαίσιο υλοποίησης

της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, με επιστημονικό υπεύθυνο τον Προϊστάμενο του Γραφείου:

α. Σχεδιασμός και Ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού και εποπτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες

Αντικείμενο της Πράξης, που ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2015, αποτέλεσε η προσαρμογή των σχολικών εγχειριδίων για όλα τα μαθήματα των τάξεων Α' και Β' του Δημοτικού (Γλώσσα, Μαθηματικά, Μελέτη Περιβάλλοντος, Ανθολόγιο) ώστε να καταστούν προσβάσιμα από μαθητές με διάφορες αναπηρίες. Σε αυτά συγκαταλέγεται επίσης και εκπαιδευτικό υλικό που αναπτύχθηκε για τη διδασκαλία της νοηματικής γλώσσας στο Νηπιαγωγείο. Το εκπαιδευτικό υλικό αναπτύχθηκε σε έντυπη και ψηφιακή μορφή και, ανάλογα με το είδος της αναπηρίας και ειδικής εκπαιδευτικής ανάγκης στην οποία απευθύνεται, χρησιμοποιήθηκε κατάλληλη ψηφιακή τεχνολογία που το καθιστά πλήρως προσβάσιμο για μαθητές που παρουσιάζουν:

- Προβλήματα όρασης
- Προβλήματα ακοής
- Κινητικά προβλήματα των άνω άκρων
- Μέτρια και ελαφριά νοητική αναπηρία
- Αυτισμό
- Προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης

Ειδικότερα παραδόθηκαν δεκατρία (13) λογισμικά και δεκατέσσερεις (14) διακριτοί τίτλοι εγχειριδίων. Τα λογισμικά είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του έργου: <http://www.prosvasimo.gr/el/dimosieuseis-paradotea/nea-logismika>

Υλοποιήθηκε επίσης ένα «Δεκαπενθήμερο Ενημέρωσης για την Πρόσβαση στην Εκπαίδευση» σε τέσσερις πόλεις στην Ελλάδα (Ιωάννινα, Αλεξανδρούπολη, Βόλο και Ρόδο) όπου ενημερώθηκε η εκπαιδευτική κοινότητα για το εν λόγω υλικό.

β. Προσαρμογή της Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία σε προσιτές μορφές

Στο πλαίσιο της Πράξης «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού & εποπτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες» υλοποιήθηκε η απαίτηση του Άρθρου 49 της Σύμβασης, σύμφωνα με το οποίο το κείμενο της Σύμβασης θα πρέπει να καταστεί διαθέσιμο σε προσιτές μορφές.

Η Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία είναι πλέον

προσιτή στις παρακάτω μορφές:

1. Στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα (ΕΝΓ)
2. Σε Ακουστική μορφή από φυσικό ομιλητή
3. Σε διαφορετικά μεγέθη γραμματοσειρών
4. Σε έντυπη μορφή με τον Ελληνικό Κώδικα Braille
5. Σε ηλεκτρονική μορφή με δυνατότητα εκτύπωσης από εκτυπωτές Braille.
6. Σε Κείμενο για όλους (EasytoRead)
7. Η μορφή της Σύμβασης σε Κείμενο για όλους (EasytoRead) είναι επίσης διαθέσιμη στις υπόλοιπες προσιτές μορφές, όπως στην Ελληνική Νοηματική Γλώσσα, σε Ακουστική μορφή, σε διαφορετικά μεγέθη γραμματοσειρών, σε έντυπη μορφή με τον Ελληνικό Κώδικα Braille και σε ηλεκτρονική μορφή με δυνατότητα εκτύπωσης από εκτυπωτές Braille.

Η Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία σε όλες τις προσιτές μορφές είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα του έργου <http://prosvasimo.gr/el/symvasi-oh-e> και βρίσκεται πλέον ως ενημερωτικός σύνδεσμος στην επίσημη ιστοσελίδα των Ηνωμένων Εθνών <http://www.un.org/disabilities/>

γ. Καταγραφή υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού και λογισμικού Ειδικής Αγωγής

Στο πλαίσιο της Πράξης «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού & εποπτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες» πραγματοποιήθηκε μετά από ανάλογη διερεύνηση η καταγραφή του συνόλου εκπαιδευτικού υλικού και λογισμικού καθώς και η ψηφιοποίηση και ανάρτησή του. Συνοδεύεται, επίσης, από προτάσεις αξιοποίησης του. Το υλικό αυτό είχε αναπτυχθεί στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων έργων ή άλλων δράσεων για μαθητές με αναπηρίες και βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα

<http://www.prosvasimo.gr/el/yparxon-ekpaideutiko-logismiko>

Συνεχίζεται ο εμπλουτισμός της βάσης δεδομένων.

δ. «Ανάπτυξη υποστηρικτικών δομών για την ένταξη και συμπερίληψη στην εκπαίδευση των μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες -Μετατροπή του Ειδικού Σχολείου σε Κέντρο Υποστήριξης Ειδικής Αγωγής Εκπαίδευσης»

Η Πράξη αφορά στον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση της εκπαίδευσης των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μέσω της αναδιάρθρωσης του ρόλου των Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ) και της μετατροπής τους σε Κέντρα Υποστήριξης Ειδικής

Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΕΑΕ). Ειδικότερα αντικείμενο του έργου ήταν η σύσταση Σχολικών Δικτύων Εκπαίδευσης και Υποστήριξης (ΣΔΕΥ), η λειτουργία των Επιτροπών Διαγνωστικής Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Υποστήριξης (ΕΔΕΑΥ) για την διαγνωστική εκπαιδευτική αξιολόγηση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών καθώς και την παραπομπή τους στα Κέντρα Διάγνωσης Διαφοροδιάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕΔΔΥ) για γνωμάτευση όταν, παρά την υποστήριξη στο σχολείο τους, συνεχίζουν να έχουν δυσκολίες μάθησης ή συμπεριφοράς ή ένταξης στο σχολικό περιβάλλον.

Ολοκληρώθηκε το Υποέργο 2 που αντικείμενο είχε την επιμόρφωση του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ) και του Ειδικού Βοηθητικού Προσωπικού (ΕΒΠ) που συμμετέχουν θεσμικά ή και δυνητικά στις ΕΔΕΑΥ και στην όλη υποστήριξη αυτής της καινοτόμου εκπαιδευτικής παρέμβασης. Επιπλέον υλοποιήθηκε η προμήθεια υλικοτεχνικής υποδομής για την εξυπηρέτηση των επιμορφωτικών αναγκών των Σχολικών Συμβούλων ΕΑΕ. Η βιωσιμότητα του εγχειρήματος εξασφαλίζεται με την συνεχιζόμενη επιμόρφωση και υποστήριξη των καθ' ύλη αρμόδιων δηλαδή των Σχολικών Συμβούλων Ειδικής Αγωγής και των στελεχών των ΚΕΔΔΥ.

ε. «Πρόγραμμα μέτρων εξατομικευμένης υποστήριξης μαθητών με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για τη μεγιστοποίηση της ακαδημαϊκής και κοινωνικής τους ανάπτυξης με τη χρήση Νέων Τεχνολογιών και Ψηφιακού Εκπαιδευτικού Υλικού»
Φυσικό αντικείμενο του Έργου αποτέλεσε ο εκσυγχρονισμός και η ενίσχυση της εκπαίδευσης των μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες με τη χρήση Νέων Τεχνολογιών, η αναδιάρθρωση του ρόλου των ειδικών σχολείων και των Τμημάτων Ένταξης με τη χρήση υπάρχοντος προσβάσιμου εκπαιδευτικού υλικού σε ψηφιακή μορφή, ώστε η εκπαίδευση να ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των μαθητών χωρίς διακρίσεις.

Στο πλαίσιο του Υποέργου 2 οργανώθηκε και υλοποιήθηκε η δράση που αφορά στην επιμόρφωση πολλαπλασιαστών (Σύμβουλοι Ειδικής και Γενικής Αγωγής διαφόρων ειδικοτήτων) και εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής καθώς και στην ανάπτυξη οδηγού διαφοροποίησης προγραμμάτων σπουδών.

Ο Οδηγός Διαφοροποίησης Προγραμμάτων Σπουδών Ειδικής Αγωγής (ένας για κάθε αναπηρία), ο οποίος αναπτύχθηκε από τους ειδικούς επιστήμονες της Ομάδας Ανάπτυξης Οδηγού Διαφοροποίησης Προγραμμάτων Σπουδών Ειδικής Αγωγής βρίσκεται αναρτημένος στην ιστοσελίδα του προσβάσιμου <http://www.prosvasimo.gr/el/>

2.4.2. Δράσεις για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση

Επιπλέον, το Γραφείο Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Γ.Ε.Δ.Ε.Π.) του Ι.Ε.Π. υλοποίησε κατά το 2015 τις παρακάτω δράσεις που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή/και των δικαιωμάτων του παιδιού:

α. Προσαρμογή σχολικών εγχειριδίων για αμβλύωπες μαθητές

Στο πλαίσιο υλοποίησης της σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία που κυρώθηκε από την Ελλάδα (Ν.4074/2012) συνεχίστηκε η μετατροπή των σχολικών εγχειριδίων λυκείου για αμβλύωπες μαθητές. Την ευθύνη για τον συντονισμό και την υλοποίηση του έργου προσαρμογής ανέλαβε το Γ.Ε.Δ.Ε.Π. Προσαρμόστηκαν έτσι μέχρι το τέλος του Ιουνίου 2015 σαράντα δύο σχολικά εγχειρίδια δημοτικού, γυμνασίου και λυκείου (166 διακριτοί τόμοι) βιβλίων για αμβλύωπες μαθητές, καλύπτοντας με αυτό τον τρόπο το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών για παροχή προσαρμοσμένων βιβλίων στις ανάγκες των μαθητών με μειωμένη όραση.

β. Σχεδιασμός Πρότασης για τη δράση «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» σε συνέχεια της εξειδίκευσης εφαρμογής του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση 2014-2020».

Ένα μείζον θέμα για το εκπαιδευτικό σύστημα και εν γένει για το κοινωνικό κράτος αποτελεί η ουσιαστική ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα και η διαρκής υποστήριξη στην εκπαιδευτική διαδικασία των μαθητών με αναπηρία ή και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Το Φυσικό Αντικείμενο της προτεινόμενης Πράξης αφορά στην υλοποίηση επιμόρφωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού που προσλαμβάνεται από τους

πίνακες αναπληρωτών γενικής αγωγής, στο πλαίσιο της εξειδικευμένης εκπαιδευτικής υποστήριξης για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/ και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες η οποία συμπεριλαμβάνει τον θεσμό της παράλληλης στήριξης των μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν στο γενικό σχολείο. Στόχος της πράξης είναι η απόκτηση των κατάλληλων εφοδίων από τους εκπαιδευτικούς ώστε να είναι σε θέση να υποστηρίζουν αποτελεσματικά τους μαθητές με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ώστε να βελτιώνονται τα μαθησιακά τους αποτελέσματα και να προωθείται η ένταξη και η ενσωμάτωσή τους στη σχολική τάξη του γενικού σχολείου και να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα αυτών στο κοινωνικό γίνεσθαι. Έτσι επιτυγχάνεται η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, της σχολικής αποτυχίας και της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου.

γ. Σχεδιασμός Πρότασης για τη δράση «Καθολικός σχεδιασμός για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/ και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες – Ανάπτυξη προσβάσιμου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού» στο πλαίσιο της εξειδίκευσης εφαρμογής του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση 2014-2020».

Στην προτεινόμενη πράξη προβλέπεται η ανάπτυξη προσβάσιμου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση αρχικά για την Γ' και την Δ' Δημοτικού και στη συνέχεια για την Ε' και Στ' Δημοτικού για όλους τους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Η πρόταση αποτελεί συνέχεια του βραβευμένου έργου «Σχεδιασμός και Ανάπτυξη προσβάσιμου εκπαιδευτικού & εποπτικού υλικού για μαθητές με αναπηρίες» <http://www.prosvasimo.gr/el/anakoinoseis> με το οποίο έγινε η προσαρμογή των σχολικών εγχειριδίων για όλα τα μαθήματα των τάξεων της Α' και Β' του Δημοτικού, ώστε να καταστούν προσβάσιμα από μαθητές με διάφορες αναπηρίες.

Στην παρούσα προγραμματική περίοδο το πρόγραμμα υπηρετεί κατά τρόπο ολοκληρωμένο, συνεκτικό και σύγχρονο την ανάγκη για ενίσχυση της Ειδικής Αγωγής με στόχο την αύξηση της πρόσβασης μαθητών με αναπηρία ή/ και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες σε υψηλής ποιότητας εκπαίδευση, ζήτημα ουσιώδους σημασίας για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ & ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

3.1. ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, όπως αυτές προσδιορίζονται από το Ν. 3966/2011, υλοποίησε κατά το έτος 2015 μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» μια σειρά δράσεων για την αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και ειδικότερα για την επίτευξη στόχων που αφορούν, μεταξύ άλλων:

- την αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης για όλους τους μαθητές με τη διαμόρφωση νέων προγραμμάτων σπουδών για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση,
- την ενίσχυση της πρόσβασης και της συμμετοχής όλων στο εκπαιδευτικό σύστημα και την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής με έμφαση στα άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (ΕΚΟ),
- την επιτάχυνση του ρυθμού ένταξης των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην εκπαίδευση,
- την ενίσχυση και βελτίωση της ποιότητας της επιμόρφωσης του εκπαιδευτικού προσωπικού όλων των βαθμίδων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με έμφαση στην καινοτομία και τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ),
- την αποτίμηση της προόδου στην εκπαίδευση, μέσω της εφαρμογής συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας-αξιολόγησης των συντελεστών του εκπαιδευτικού συστήματος.

Δομικό στοιχείο αλλά και κριτήριο ποιότητας σε όλες τις δράσεις αποτελεί η προάσπιση και προαγωγή των δικαιωμάτων των παιδιών και ειδικότερα η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών και δυνατοτήτων μάθησης για όλους τους μαθητές, η εξασφάλιση των δικαιωμάτων των παιδιών που βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις, ο σεβασμός στην πολιτισμική ετερότητα, η προαγωγή της συμμετοχής των παιδιών μέσω της εκπαίδευσής τους στη δημοκρατική πολιτική αγωγή και τα ανθρώπινα δικαιώματα, η υποστήριξη της ανάπτυξης των ικανοτήτων και της προσωπικότητας όλων των μαθητών.

Ειδικότερα, το Ι.Ε.Π., κατά το έτος 2015, υλοποίησε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες δράσεις που διέπονται από τις αρχές διασφάλισης των δικαιωμάτων του ανθρώπου:

3.1.2. Υλοποίηση προγραμμάτων

Α) Στο πλαίσιο της Πράξης «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών» -Οριζόντια Πράξη με MIS 295450, ολοκληρώθηκε το 2015 η εκπόνηση νέων Προγραμμάτων Σπουδών και Οδηγών για τον Εκπαιδευτικό για την Υποχρεωτική Εκπαίδευση και το Γενικό Λύκειο (Νηπιαγωγείο, Δημοτικό, Γυμνάσιο, Λύκειο), καθώς και για τα Μουσικά και καλλιτεχνικά Γυμνάσια και Λύκεια.

Τα νέα Προγράμματα Σπουδών δεν περιορίζονται απλά σε αναφορές σχετικές με την ευαισθητοποίηση των παιδιών σε θέματα διαφορετικότητας, ισότητας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά έχουν στο επίκεντρό τους τη διαφοροποιημένη παιδαγωγική με στόχο τον σεβασμό και την αποδοχή κάθε είδους ετερότητας, ενώ οι άξονες που αφορούν στα δικαιώματα του παιδιού, στον σεβασμό της πολιτισμικής ετερότητας, στα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και των ατόμων που κατατάσσονται σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ενσωματώνονται οργανικά και προωθούνται σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα και σε όλες τις σχολικές βαθμίδες.

Ειδικότερα, οι αξίες της αποδοχής και του σεβασμού της ετερότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ως θεμελιώδεις διαθεματικές έννοιες, σε όλες τις τάξεις:

- διαχέονται στα Προγράμματα Σπουδών των διαφόρων μαθημάτων, όπως της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, των Ξένων Γλωσσών, της Ιστορίας και των Θρησκευτικών,
- εξειδικεύονται μέσω διαθεματικών δραστηριοτήτων και σχεδίων εργασίας με διαφορετικά θέματα και περιεχόμενο που προτείνονται προς υλοποίηση στο πλαίσιο των διαφόρων μαθημάτων,
- διδάσκονται στο πλαίσιο ενιαίων ανεξάρτητων «διαθεματικών» αντικειμένων όπως η «Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή» και τα «Στοιχεία Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών», η «Μελέτη του Περιβάλλοντος, το «Περιβάλλον και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη», η «Σχολική και Κοινωνική Ζωή», κ.λπ.

Στο πλαίσιο της παραπάνω Πράξης εκπονήθηκαν νέα προγράμματα σπουδών, μεταξύ άλλων, και για το γνωστικό αντικείμενο των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο), τα οποία ολοκληρώθηκαν το 2014-2015. Τα νέα αυτά προγράμματα σπουδών έλαβαν υπόψη τις ευρωπαϊκές και ελληνικές εξελίξεις για τον χαρακτήρα και τους προσανατολισμούς της θρησκευτικής εκπαίδευσης. Έτσι, το μάθημα των Θρησκευτικών εμφανίζεται να απομακρύνεται οριστικά από την κατήχηση, γίνεται ένα ήπιο και ανοικτό θρησκευτικό μάθημα με κυρίαρχο τον γνωστικό/μορφωτικό χαρακτήρα, επιχειρεί να διευρύνει τους θεματικούς και παιδαγωγικούς ορίζοντές του και εκφράζει μια σύγχρονη προσέγγιση της θρησκευτικής εκπαίδευσης, συγκλίνοντας με ευρωπαϊκές επιλογές. Με βάση τα νέα αυτά προγράμματα σπουδών, το μάθημα των Θρησκευτικών συνιστά γνωριμία με τα μορφωτικά αγαθά, τις αξίες και τον πολιτισμό που διαμόρφωσε ο χριστιανισμός και ιδιαίτερα η ορθόδοξη παράδοση, ενώ παράλληλα διδάσκονται στοιχεία από τις δύο άλλες χριστιανικές παραδόσεις της Ευρώπης, καθώς και στοιχεία για ορισμένες από τις μεγάλες θρησκευτικές παραδόσεις που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα την ελληνική κοινωνία ιστορικά, γεωπολιτικά και πολιτισμικά. Ακόμη, στο πλαίσιο του μαθήματος, τα κοινωνικά και υπαρξιακά προβλήματα του ανθρώπου προσεγγίζονται με πνεύμα διαλόγου, ελευθερίας και καταλλαγής, χωρίς ομολογιακή εμμονή, κατηχητισμό, φανατισμό ή μισαλλοδοξία, αλλά με σεβασμό προς τη θρησκευτική ετερότητα στο πλαίσιο ενός διαπολιτισμικού διαλόγου. Συνεπώς, ο σεβασμός της θρησκευτικής ετερότητας, η γνωριμία και ο διάλογος με τις άλλες χριστιανικές και θρησκευτικές παραδόσεις αποβαίνει βασικός άξονας των νέων αυτών προγραμμάτων της θρησκευτικής εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο της αποδοχής του πλουραλισμού και της διαπολιτισμικής προσέγγισης ως αφετηρίας για οποιαδήποτε σοβαρή εκπαιδευτική θεωρία και πρακτική, η θρησκευτική εκπαίδευση των μαθητών καλείται πλέον να παίξει έναν σοβαρό ρόλο στη δυνατότητα των μαθητών να διαχειρίζονται υπεύθυνα και δημιουργικά τον πλουραλισμό και τον διάλογο με τον «άλλον» και το «διαφορετικό». Μία τέτοια προσέγγιση ενδυναμώνει τη θρησκευτική ταυτότητα των αυριανών πολιτών επιτρέποντας την κριτική και ερμηνευτική προσέγγιση του ρόλου των θρησκειών,

καλλιεργώντας τον σεβασμό στην θρησκευτική ετερότητα και περιορίζοντας την ανάπτυξη θρησκευτικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων.

Παράλληλα, το νέο Πρόγραμμα Σπουδών της «Σχολικής και Κοινωνικής Ζωής» (ΣΚΖ) της υποχρεωτικής εκπαίδευσης στοχεύει στην απόκτηση από τους μαθητές δεξιοτήτων και λειτουργικών μοντέλων συμπεριφοράς αναγκαίων στην καθημερινότητα των παιδιών στην ομάδα, αλλά και ενός πλήρους φάσματος ικανοτήτων για τη ζωή. Επιπροσθέτως προς τον προσανατολισμό της ΣΚΖ και προς τον «εαυτό» με στόχο την αυτογνωσία, την απόκτηση αυτοεκτίμησης και την αξιοποίηση των ατομικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων για δημιουργία σχέσεων φιλίας, συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης, για διαχείριση συγκρούσεων και προσαρμογή στις αλλαγές, το επιστημονικό αυτό πεδίο προσανατολίζεται και στην ενίσχυση των κοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών, που είναι σημαντικές για τη συνύπαρξή τους μέσα σε ομάδες. Στο πλαίσιο του επιστημονικού πεδίου της ΣΚΖ και ενόψει των σύγχρονων προκλήσεων του 21ου αιώνα, ενισχύεται η αίσθηση ενός σχολείου με θετικό ψυχολογικό κλίμα και ατμόσφαιρα όπου προάγεται η συνεργασία, η ομαδικότητα, η αλληλεγγύη, η κατανόηση και ο σεβασμός στις απόψεις των άλλων, η αποδοχή της διαφορετικότητας σε όλες τις εκφάνσεις της, η διευκόλυνση της ένταξης των απομονωμένων παιδιών, και όπου το σχολείο γίνεται αντιληπτό και βιώνεται ως κοινότητα για την οποία όλοι νοιάζονται και μοιράζονται την ευθύνη.

Ομοίως, στο γνωστικό αντικείμενο *«Περιβάλλον και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη»* επιδιώκεται η σταδιακή διαμόρφωση μιας νέας περιβαλλοντικής κουλτούρας με την οικοδόμηση γνώσεων και την καλλιέργεια ικανοτήτων, αξιών, στάσεων και συμπεριφορών που υποστηρίζουν την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων υπέρ μιας αειφόρου κοινωνίας με γνώμονα την ευημερία του ατόμου. Λαμβάνοντας υπόψη την παραπάνω αναγκαιότητα, το νέο Πρόγραμμα Σπουδών οργανώνεται με βάση τον περιβαλλοντικό εγγραμματισμό σε άμεση σχέση με τους άλλους εγγραμματισμούς, όπως τον κοινωνικό, επιστημονικό, οικονομικό, τεχνολογικό κ.ά. Προς την κατεύθυνση αυτή λειτουργεί ενισχυτικά και το γεγονός

ότι το σύνολο των Προγραμμάτων Σπουδών υποστηρίζεται οριζόντια με έννοιες και φαινόμενα, αρχές και αξίες που αφορούν σε ζητήματα και προβλήματα του περιβάλλοντος, με τη σύμπραξη του διεπιστημονικού μοντέλου.

Αντίστοιχα, το νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το γνωστικό αντικείμενο «*Στοιχεία Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών*», εμπεριέχει κατ' εξοχήν κοινωνικές και πολιτικές αξίες, με τις οποίες επιδιώκει να κοινωνικοποιήσει και να πολιτικοποιήσει τους μαθητές και να διαμορφώσει έναν αυριανό πολίτη με πολιτική συνείδηση και κριτική σκέψη που συμμετέχει ενεργά στο τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό γίγνεσθαι.

Επίσης, στο πλαίσιο της Πράξης «*ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο Πρόγραμμα Σπουδών*» ολοκληρώθηκε κατά το έτος 2015 η συγγραφή, αξιολόγηση και επιλογή δύο (2) νέων σχολικών βιβλίων του Γενικού Λυκείου μέσω της υπ' αριθμ. 3934/17-04-2014 Προκήρυξης Ανοικτού Τακτικού Διαγωνισμού, μεταξύ των οποίων το βιβλίο μαθητή για το μάθημα προσανατολισμού των Ανθρωπιστικών Σπουδών «*Βασικές Αρχές Κοινωνικών Επιστημών*» για τη Β' τάξη ΓΕΛ. Στο εν λόγω εγχειρίδιο εμπεριέχονται θέματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, τον ρατσισμό, το φαινόμενο της διαφάνειας και διαφθοράς, τη μετανάστευση, την ισότητα των δύο φύλων, κ.λπ. Ο μαθητής της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχει την ευκαιρία να πληροφορηθεί, να συζητήσει, να προβληματιστεί και να εμπλακεί σε δραστηριότητες που άπτονται των θεμελιωδών δικαιωμάτων, να ενημερωθεί για την ιστορία και την πολιτισμική παράδοση όχι μόνον της δικής του αλλά και των άλλων εθνικών, θρησκευτικών και πολιτισμικών ομάδων και να μάθει να «επικοινωνεί» με το κοινωνικό του περιβάλλον.

Β) Στο πλαίσιο της Πράξης με τίτλο «*Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης - Οριζόντια Πράξη, MIS: 479325*», που υλοποιείται από το Ι.Ε.Π. και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων (Ε.Υ.Ε. Ε.Δ.) του Υ.Π.Π.Ε.Θ. (Υποέργο 1: «Ανάπτυξη

Μεθοδολογίας και Δειγματικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» και Υποέργο 2: «Ψηφιακό Σύστημα – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων, καθώς και Καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών»), επιδιώκεται η επιτάχυνση του ρυθμού ένταξης των νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στην εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς και η δημιουργία θετικών συνθηκών και δυνατοτήτων για ίσες ευκαιρίες πρόσβασης στην αξιοποίηση των σύγχρονων τεχνολογιών από όλους όσοι μετέχουν στο εκπαιδευτικό σύστημα. Μάλιστα, ορισμένα από τα εκπονηθέντα 771 ψηφιακά σενάρια είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των μαθητών της Ειδικής Αγωγής, ενώ γενικότερα οι ψηφιακές εφαρμογές μεθοδολογικών εργαλείων διδακτικής, οι οποίες χρησιμοποιούνται στην Πλατφόρμα, συμβάλλουν στην ευκολία προσβασιμότητας για τους μαθητές ανάλογα με τις επιμέρους μαθησιακές τους ανάγκες και ιδιαιτερότητες.

Τελικός στόχος όλης της Πράξης ήταν η εκπόνηση ψηφιακών σεναρίων από τους εκπαιδευτικούς της ευρύτερης σχολικής κοινότητας μετά από πρόσκληση της Ε.Υ.Ε. Ε.Δ., σεναρίων τα οποία θα βασιστούν στα δειγματικά ψηφιακά σενάρια που θα εκπονηθούν στο πλαίσιο του Υποέργου 1. Το Ι.Ε.Π. ανέλαβε μέσω των Υποέργων 1 και 2 την ανάπτυξη της μεθοδολογίας και δειγματικών ψηφιακών σεναρίων για τα γνωστικά αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, καθώς και τη δημιουργία σχετικής Ψηφιακής Πλατφόρμας που έχει πλέον το όνομα Πλατφόρμα «Αίσωπος», όπου αναρτήθηκαν 268 δειγματικά σενάρια αλλά και τα 503 αξιολογημένα σενάρια των εκπαιδευτικών της ευρύτερης κοινότητας. Το έργο ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2015.

Πιο συγκεκριμένα, επτά από τα αναρτημένα δειγματικά σενάρια έχουν ως διδακτικό στόχο τμήματα της διδακτέας ύλης συγκεκριμένων γνωστικών αντικειμένων που έχουν ως θεματική τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ενδεικτικά αναφέρονται οι κάτωθι τίτλοι και η τάξη / βαθμίδα που αφορούν.

1. Δικαιούμαι και εγώ ... (Δημοτικό)
2. Τα παιδιά μαθαίνουν τα δικαιώματά τους (Δημοτικό)
3. Ο κ. Copyright πηγαίνει Νηπιαγωγείο (Προσχολική εκπαίδευση)

4. Τα δικαιώματα στην τάξη και στην πράξη (Δημοτικό)
5. Έχω δικαιώματα. Μπορεί κανείς να μου τα προστατέψει; Μπορεί κανείς να μου τα προστατέψει; Μία διδακτική πρόταση μέσω ΤΠΕ (Λύκειο)
6. Ρόλοι. Δικαιώματα και υποχρεώσεις μελών της οικογένειας. (Γυμνάσιο)
7. Τα δικαιώματα στην τάξη και στην πράξη (Δημοτικό)
8. Ατομικά δικαιώματα – Υποχρεώσεις (Γυμνάσιο)

Πολλά από τα άλλα ψηφιακά διδακτικά σενάρια που εκπόνησαν οι εκπαιδευτικοί της ευρύτερης σχολικής κοινότητας και για τα οποία αξιολογήθηκαν και βραβεύτηκαν έχουν τους κάτωθι τίτλους και τις αντίστοιχες θεματικές (ενδεικτικά):

1. Ειρήνη & Πόλεμος: ένα διαδικτυακό Αντιπολεμικό Μουσείο στο wiki.
2. Οι πρόσφυγες στα πρωτοσέλιδα
3. Προκατάληψη και Ρατσισμός
4. Αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
5. Εμείς και Εγώ: Πολιτεία, Πολίτες, Πολιτική
6. Το Σύνταγμα της Ελλάδας και οι βασικές αρχές του.
7. Ψηφιακό λεξικό οικονομικών όρων
8. Μαθαίνω να ζω μαζί σας με κοινωνικές ιστορίες
9. Όψεις του κοινωνικού μηχανισμού πίσω από την καθημερινή μου ζωή
10. Ο Ρόλος του σχολείου, ως φορέα δευτερογενούς κοινωνικοποίησης
11. «Μακριά από την πατρίδα», μετανάστευση & προσφυγιά
12. Μετανάστευση-Ρατσισμός

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στο βέλτιστο σενάριο «Εισαγωγή στα πρωτόκολλα δρομολόγησης» υπάρχει ειδική πρόνοια για άτομα με ειδικές ανάγκες.

Γ) Η Πράξη «Επιμόρφωση των Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη» με MIS 217081, 217082, 217083, περιλαμβάνει δράσεις για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην αξιοποίηση και εφαρμογή των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας στη διδακτική πράξη. Το έργο προβλέπεται να ολοκληρωθεί το Δεκέμβριο του 2015.

Κατά το έτος 2015 πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι δράσεις:

- Υλοποίηση της 6ης Περιόδου Επιμόρφωσης Β' Επιπέδου με βάση το παραδοσιακό μοντέλο μάθησης (Δεκέμβριος 2014- Ιούνιος 2015). Υλοποιήθηκαν 144 Προγράμματα και επιμορφώθηκαν 1652 εκπαιδευτικοί εκ των οποίων 1.205 γυναίκες.

- Υλοποίηση της 5ης Περιόδου Πιστοποίησης δεξιοτήτων Α' Επιπέδου (Φεβρουάριος-Απρίλιος 2015). Υλοποιήθηκαν 638 προγράμματα Πιστοποίησης στα οποία συμμετείχαν 9205 εκπαιδευτικοί και πιστοποιήθηκαν 8549 άνδρες και γυναίκες.
- Υλοποίηση της 5ης Περιόδου Πιστοποίησης δεξιοτήτων Β' Επιπέδου (Μάιος 2015-Ιούλιος 2015). Υλοποιήθηκαν 809 προγράμματα Πιστοποίησης στα οποία συμμετείχαν 10970 εκπαιδευτικοί και πιστοποιήθηκαν 10626 άνδρες και γυναίκες.

Τα σενάρια διδασκαλίας, τα οποία εκπονούν οι επιμορφούμενοι εκπαιδευτικοί στο πλαίσιο της ανωτέρω Πράξης, αφορούν, μεταξύ άλλων, διδακτικές ενότητες που προσφέρονται για την επεξεργασία της θεματικής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Στο Αποθετήριο ifigeneia.cti.gr, όπου οι πιστοποιημένοι επιμορφωμένοι εκπαιδευτικοί στις ΤΠΕ Β' επιπέδου καταθέτουν τις εργασίες τους, έχουν ήδη αναρτηθεί σχετικά σενάρια, όπως αυτά με θέμα: «Ενεργοί πολίτες για την υπεράσπιση οικουμενικών αξιών», «Είμαστε όλοι ίδιοι-Είμαστε διαφορετικοί», «Ρατσισμός: Ανατρέποντας τα στερεότυπα», «Βία», «Τα ανθρώπινα δικαιώματα», «Παιδική Εργασία», «Φυλετικές διακρίσεις».

3.1.3. Άλλες δράσεις

Α) Το Ι.Ε.Π. δια των επιστημονικών του Γραφείων Α' και Β' έχει εισηγηθεί θετικά για τη διενέργεια ερευνών και την έγκριση σχετικού εκπαιδευτικού υλικού, καθώς και για την υλοποίηση στις σχολικές μονάδες της χώρας ενός σημαντικού αριθμού εκπαιδευτικών προγραμμάτων με περιεχόμενο που αφορά στην ευαισθητοποίηση, αλλά και στην απόκτηση επίγνωσης, κατανόησης και συνειδητοποίησης από την πλευρά των μαθητών σε ζητήματα που άπτονται των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Σε αυτό το πλαίσιο το Ι.Ε.Π. ενέκρινε το εγχειρίδιο του Συμβουλίου της Ευρώπης με τίτλο «Σύνδεσμοι: ένα εγχειρίδιο για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο μέσα από την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα», το οποίο εκπονήθηκε με στόχο να υποστηρίξει την διαδικτυακή εκστρατεία των Νέων του

Συμβουλίου της Ευρώπης ενάντια στη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο (No Hate Speech Movement). Στόχος της εκστρατείας είναι να περιοριστούν τα κρούσματα ρητορικής μίσους, διαδικτυακού εκφοβισμού (cyber-bullying), ρατσισμού και διακρίσεων λόγω καταγωγής, θρησκευτικών πεποιθήσεων, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου κ.α.

Β. Διοργάνωση από το ΙΕΠ (Γραφείο Α) της εκπαιδευτικής ημερίδας με τίτλο «Ο ρόλος του σχολείου στην εκπαίδευση του ενεργού παγκόσμιου πολίτη», σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και το Υπουργείο Εξωτερικών, με αφορμή τον εορτασμό του Ευρωπαϊκού Έτους για την Ανάπτυξη 2015, στις 27 Απριλίου 2015, στο Αμφιθέατρο του Μουσείου της Ακρόπολης.

3.2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

3.2.1. Εκπαιδευτική Νομοθεσία

Ειδικότερα, όπως ορίζεται και στο άρθρο 1 του Ν. 1566/1985 (Α'167), «Σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι να συμβάλει στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών, ώστε ανεξάρτητα από φύλο και καταγωγή, να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά». Ακολούθως, στο άρθρο 2, παρ. 3, του ανωτέρω Νόμου ορίζεται ότι «Η φοίτηση είναι υποχρεωτική στο δημοτικό σχολείο και στο γυμνάσιο, εφόσον ο μαθητής δεν έχει υπερβεί το 16ο έτος της ηλικίας του. Όποιος έχει την επιμέλεια του προσώπου του ανηλίκου και παραλείπει την εγγραφή ή την εποπτεία του ως προς τη φοίτηση τιμωρείται, σύμφωνα με το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα». Ακόμη, σύμφωνα με το αρ. 5, παρ. 8, του ανωτέρω Νόμου «Τα γυμνάσια διακρίνονται σε ημερήσια και εσπερινά. Στα εσπερινά γυμνάσια γίνονται δεκτοί εργαζόμενοι μαθητές, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 14ο έτος της ηλικίας τους» και σύμφωνα με το αρ. 6 του ίδιου Νόμου «4. Τα λύκεια διακρίνονται σε ημερήσια και εσπερινά. Στα εσπερινά φοιτούν οι εργαζόμενοι μαθητές». Σημειώνεται ότι δεν υπάρχει ανώτατο όριο ηλικίας για την εγγραφή μαθητών σε σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 4186/2013 (Φ.Ε.Κ.193 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, «Το Γενικό Λύκειο (Ημερήσιο και Εσπερινό) αποτελεί εκπαιδευτική μονάδα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παροχής γενικής παιδείας και βαθμιαίας εμβάθυνσης και εξειδίκευσης στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα» και στους σκοπούς του περιλαμβάνεται :δ) Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της διαφορετικότητας και της πολιτισμικής ετερότητας στο πλαίσιο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας».

Ακολούθως, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του αρ. 45 του ανωτέρω Νόμου «Στα Εσπερινά Σχολεία δύνανται να εγγράφονται ενήλικες, χωρίς βεβαίωση εργασίας ή ανεργίας, καθώς και ανήλικοι οι οποίοι απασχολούνται σε οικογενειακή επιχείρηση με υπεύθυνη δήλωση των γονέων ή κηδεμόνων τους».

Επίσης, η φοίτηση των μαθητών των Εσπερινών Γυμνασίων μπορεί να χαρακτηριστεί επαρκής με προσαύξηση του αριθμού των αδικαιολόγητων απουσιών τους κατά (16) δεκαέξι (Π.Δ. 39/2014), αναγνωρίζοντας τις δυσκολίες που οι μαθητές αντιμετωπίζουν λόγω της εργασίας τους.

Ακολούθως, με γνώμονα την ομαλή ένταξη του ετερογενούς μαθητικού πληθυσμού της χώρας στο σχολικό περιβάλλον, δίνεται η δυνατότητα σε αλλοδαπούς μαθητές να εγγράφονται σε σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης οποτεδήποτε στη διάρκεια του διδακτικού έτους (Π.Δ. 182/84, ΦΕΚ 60 Α'), αφού προσκομίσουν τίτλο ή βεβαίωση σπουδών του ξένου σχολείου στο οποίο φοιτούσαν.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το αρ. 21, παρ. 8, του Ν. 4251/2014 (80 Α'): «Για την εγγραφή ανήλικων πολιτών τρίτων χωρών στα ελληνικά σχολεία, όλων των βαθμίδων, απαιτούνται τα αντίστοιχα με τα προβλεπόμενα για τους ημεδαπούς δικαιολογητικά. Κατ' εξαίρεση, με ελλιπή δικαιολογητικά μπορεί να εγγράφονται στα δημόσια σχολεία και τέκνα πολιτών τρίτων χωρών, εφόσον: α. Προστατεύονται από το ελληνικό κράτος ως δικαιούχοι διεθνούς προστασίας και όσων τελούν υπό την προστασία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών, β.

Προέρχονται από περιοχές στις οποίες επικρατεί έκρυθμη κατάσταση, γ. Έχουν υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας δ. Είναι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν στην Ελλάδα, ακόμη και αν δεν έχει ρυθμισθεί η νόμιμη διαμονή τους σε αυτήν».

3.2.2. Δράσεις ενημέρωσης/κοινωνικής ευαισθητοποίησης των μαθητών-Διαγωνισμοί-Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Από τη Διεύθυνσή μας εκδίδεται κάθε χρόνο εγκύκλιος με αφορμή την 6^η Μαρτίου, Ημέρα κατά της Σχολικής βίας και του εκφοβισμού, η οποία αποτελεί μια αφορμή για εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς των σχολικών μονάδων όλης της χώρας να ανταλλάξουν σκέψεις, πληροφορίες, ιδέες και εμπειρίες, να ενημερωθούν ή και να προτείνουν τρόπους για την πρόληψη και αντιμετώπιση της σχολικής βίας και εκφοβισμού. Την Ημέρα της Σχολικής βίας και του εκφοβισμού καλούνται όλα τα σχολεία Δ/θμιας Εκπαίδευσης να αφιερώσουν χρόνο σε δράσεις – συζητήσεις – εκδηλώσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση σε θέματα βίας και σχολικού εκφοβισμού.

Επίσης, ενημερώθηκαν με σχετική εγκύκλιο οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης ότι το Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών υλοποιούσε το Πρόγραμμα «Εκπαίδευση των παιδιών Ρομά», κατά το σχολικό έτος 2014-15, προκειμένου να διευκολύνουν την εφαρμογή του σε συνεργασία με τις σχολικές μονάδες.

Ακόμη, σύμφωνα με τη με αρ. πρ. 178852/ΓΔ4/06-11-2015 εγκύκλιο, υλοποιούνται σε σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Προγράμματα Σχολικών Δραστηριοτήτων, τα οποία διαχωρίζονται σε Προγράμματα Αγωγής Σταδιοδρομίας (ΑΣ), Αγωγής Υγείας (ΑΥ), Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΠΕ) και Πολιτιστικών Θεμάτων (ΠΘ). Ειδικά για το σχολικό έτος 2015-16 συνιστάται στην εν λόγω εγκύκλιο να δοθεί προτεραιότητα σε θέματα μετανάστευσης, προσφυγιάς και ασύλου, με δεδομένα: α) τη διόγκωση του προσφυγικού προβλήματος και β) την ανάγκη ευαισθητοποίησης των μαθητών. Ενδεικτικοί θεματικοί άξονες που προτείνονται είναι: Ανθρώπινα δικαιώματα και αξίες, Δικαιώματα του παιδιού, Προσφυγικό

/μετανάστευση /άσυλο, Πόλεμος και προσφυγικό, Πρόσφυγες και υγεία, Εμπορία και παράνομη διακίνηση ανθρώπων, Ζητήματα ταυτότητας, ενσωμάτωσης, διαπολιτισμικός διάλογος Προσφυγικό/μετανάστευση και δράσεις Διεθνών Οργανισμών, Ενεργός πολίτης, Κοινωνία των πολιτών, εθελοντισμός, Προσφυγικό/μετανάστευση και ΜΜΕ, Ελληνικά μεταναστευτικά και προσφυγικά ρεύματα διαχρονικά (χώρες υποδοχής, αίτια).

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο των Πολιτιστικών Θεμάτων, κατά το σχολικό έτος 2014-2015 πραγματοποιήθηκαν 135 Προγράμματα που άπτονται της θεματικής των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στο πλαίσιο Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας, υλοποιήθηκαν 59 Προγράμματα με θέμα τα «Δικαιώματα».

Με την έκδοση της με αρ. πρ. Φ.14/2208/176193/Δ1/04-11-2015 εγκυκλίου, με θέμα «Δραστηριότητες και εκδηλώσεις στο Εβραϊκό Μουσείο της Ελλάδας», ενημερώθηκαν οι σχολικές μονάδες της χώρας για τη δυνατότητα παρακολούθησης εκθέσεων, δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων στο εν λόγω μουσείο. Για το τρέχον σχολικό έτος προτείνονται στους μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου εκπαιδευτικά προγράμματα και δράσεις με θέμα «Βία και Ανεκτικότητα», με αφορμή το θέμα των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Ειδικότερα, προτείνεται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα Crocus, που πραγματοποιείται σε συνεργασία με τον Εκπαιδευτικό Οργανισμό για το Ολοκαύτωμα της Ιρλανδίας, στο πλαίσιο του οποίου οι μαθητές γνωρίζουν για το Ολοκαύτωμα, μιλούν για τους κινδύνους των διακρίσεων, των προκαταλήψεων και της μισαλλοδοξίας.

Επιπλέον η Διεύθυνση Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δ.Ε. εγκρίνει και ενημερώνει τη σχολική κοινότητα για μαθητικούς διαγωνισμούς, πολλοί εκ των οποίων έχουν θεματικές σχετικές με τα ανθρώπινα δικαιώματα και την προάσπισή τους. Συγκεκριμένα αναφέρουμε το μαθητικό διαγωνισμό «Μια κοινωνία για όλους», (αρ. πρ. 165149/Δ2/19-10-2015) ο οποίος απευθυνόταν σε μαθητές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δωδεκανήσου και σκοπός του διαγωνισμού ήταν η

ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και των τοπικών φορέων στο ζήτημα Α.Μ.Ε.Α. και η καλλιέργεια του σεβασμού στα δικαιώματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Επίσης, με το με αρ. πρ. Φ15/143675/Δ2/15-09-2015 έγγραφο του ΥΠ.Π.Ε.Θ. ενημερώθηκαν οι σχολικές μονάδες της χώρας για το Διαγωνισμό «Λέμε όχι στο Σχολικό Εκφοβισμό» στο πλαίσιο του Εκπαιδευτικού Προγράμματος με θέμα «Σέβομαι τη Διαφορετικότητα: Ένα πρόγραμμα κατά της ενδοσχολικής βίας 2015-2016» που διοργανώθηκε από το Βρετανικό Συμβούλιο και το Διεθνές Κέντρο Ολυμπιακής Εκεχειρίας.

Ακόμη αποστείλαμε το με αρ. πρ. Φ15/159221/Δ2/09/10/2015 έγγραφο σχετικά με το Μαθητικό Διαγωνισμό Δημιουργίας Βίντεο με θέμα το Ολοκαύτωμα, για μαθητές της Α΄ και Β΄ τάξης Λυκείου των Διευθύνσεων Δ.Ε. Αχαΐας και Λάρισας. Θεματικό πεδίο του διαγωνισμού αποτελούσε το Ολοκαύτωμα των Εβραίων στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο με ιδιαίτερη μνεία στους Έλληνες Εβραίους. Οι μαθητές μέσα από τα έργα τους καλούνταν να εκφράσουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους για το Ολοκαύτωμα, καθώς και να προβληματιστούν σχετικά με τη σημασία και την επικαιρότητά του στη σύγχρονη ζωή.

Επίσης, εκδόθηκε η με αρ. πρ. 10932/Δ2/22-01-2015 εγκύκλιος, με την οποία ενημερώθηκε η σχολική κοινότητα ότι ο Δήμος Καλαβρύτων, τιμώντας τον προικισμένο λογοτέχνη και μαχόμενο επιστήμονα Γιάννη Κουτσοχέρα, διεξήγαγε για εικοστή πρώτη συνεχή χρονιά, Πανελλήνιο Μαθητικό Διαγωνισμό Ποίησης με τίτλο «Άθλον Ποιήσεως-Γιάννης και Λένα Στρέφη Κουτσοχέρα» και θέμα σχετικό με το Καλαβρυτινό Ολοκαύτωμα.

Επιπρόσθετα στο πλαίσιο υποστήριξης του εγχειρήματος που ανέλαβε ο κ. George Mayer, Επίτιμος πρόξενος της Γαλλίας, με την ονομασία 'Convoy 77', το οποίο αποσκοπούσε στη συγκέντρωση στοιχείων σχετικά με τους επιβάτες, Εβραϊκής καταγωγής, της τελευταίας πομπής τρένου (΄Πομπή 77΄) από το Ντρανσύ των Παρισίων στο στρατόπεδο συγκέντρωσης του Άουσβιτς, αποστείλαμε στις Δ/νσεις

Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αν., Δυτ. Θεσσαλονίκης και Δωδεκανήσου το με αρ. πρ. Φ16/165222/Δ2/19-10-2015 σχετικό έγγραφο. Στο πλαίσιο της εν λόγω πρωτοβουλίας ο κ. Mayer ζητούσε την κινητοποίηση μαθητών (Β' και Γ' Λυκείου), αλλά και των εκπαιδευτικών των σχολείων που εδρεύουν στους τόπους γεννήσεως των μοιραίων επιβατών της πομπής, με στόχο να διερευνήσουν αρχεία και να συλλέξουν επιπλέον στοιχεία (πληροφορίες, έγγραφα, μαρτυρίες κ.α.) σχετικά με τους απελαθέντες, σε συνεργασία με τοπικές αρχές ή ενδεχομένως με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό ή και με άλλες διαθέσιμες πηγές κατά την κρίση των συμμετεχόντων. Η εν λόγω δραστηριότητα μπορεί να αποτελέσει μια ευκαιρία για περαιτέρω ευαισθητοποίηση των μαθητών σχετικά με την Ιστορία του Ολοκαυτώματος, αλλά και περαιτέρω ενημέρωσής τους επί πτυχών του Β' Παγκοσμίου Πολέμου.

Ακόμη με το με αρ. πρ. Φ15/173576/Δ2/2-11-2015 έγγραφο ενημερώσαμε τη σχολική κοινότητα ότι η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων (Γ.Γ.Ι.Φ.) του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης διοργανώνει Πανελλήνιο Μαθητικό Διαγωνισμό δημιουργίας αφίσας για τους/τις μαθητές/μαθήτριες των σχολικών μονάδων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας με θέμα: «Χτίζουμε την Ισότητα των Φύλων δημιουργώντας ενάντια στα στερεότυπα». Σκοπός του διαγωνισμού είναι οι μαθητές/μαθήτριες να ευαισθητοποιηθούν και να επιδείξουν ενδιαφέρον για θέματα ισότητας, στοχεύοντας στην παραγωγή πρωτότυπων έργων που θα προβάλουν το πώς αντιλαμβάνονται οι ίδιοι – και οι ίδιες – την έννοια της ισότητας των φύλων και την εξάλειψη των στερεοτύπων.

Επιπρόσθετα με το με αρ. πρ. Φ16/146426/Δ2/18-09-2015 έγγραφο ενημερώσαμε τις σχολικές μονάδες ότι η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Σερρών, η Πρεσβεία της Κύπρου στην Ελλάδα - Μορφωτικό Γραφείο – Σπίτι της Κύπρου και το Τμήμα Εκπαιδευτικής Ραδιοτηλεόρασης του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων της Ελλάδας (σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου) συνδιοργανώνουν το εκπαιδευτικό πρόγραμμα / Διαγωνισμό με θέμα: «Κύπρος: 1974-2015 Δεν ξεχνώ, διεκδικώ, δημιουργώ...».

Ακόμη, με το με αρ. πρ. Φ16/143683/Δ2/15-9-2015 έγγραφο ενημερώθηκε η σχολική κοινότητα για το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Σέβομαι τη Διαφορετικότητα – Respecting Diversity», ένα πρόγραμμα κατά της ενδοσχολικής βίας για το σχ. έτος 2015-2016».

Επίσης, οι μαθητές ενημερώνονται κάθε χρόνο από τη Διεύθυνσή μας για τη δυνατότητα συμμετοχής σε Συνέδρια του Μοντέλου Ηνωμένων Εθνών (MUN). Ενδεικτικά για το έτος 2015 αναφέρουμε τα ακόλουθα: 14^ο Μοντέλο Ηνωμένων Εθνών στο Αριστοτέλειο Κολλέγιο Θεσσαλονίκης, 10^ο Μαθητικό Συνέδριο MUN των Εκπαιδευτηρίων Κωστέα-Γείτονα, 19^ο Μοντέλο Ηνωμένων Εθνών Αθήνας. Τα εν λόγω συνέδρια έχουν στόχο την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των μαθητών σχετικά με τα παγκόσμια προβλήματα, αλλά και την έρευνα και μελέτη των διεθνών θεμάτων και εξελίξεων μέσω μιας τριήμερης άσκησης προσομοίωσης των εργασιών του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Ακόμη, από τη Διεύθυνσή μας εκδίδονται κάθε χρόνο εγκύκλιοι με θέμα «Συγκέντρωση ειδών διατροφής για Το Χαμόγελο του Παιδιού», με τις οποίες ο Εθελοντικός Οργανισμός για τα παιδιά «Το Χαμόγελο του Παιδιού» απευθύνεται στα σχολεία της χώρας, προκειμένου να συγκεντρώσει τρόφιμα και είδη πρώτης ανάγκης για να καλύψει τις ανάγκες των παιδιών που διαμένουν στα σπίτια του Οργανισμού αλλά και των οικογενειών που στηρίζει.

3.3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, και κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων του τμήματος Α΄ της Διεύθυνσής μας, σας γνωρίζουμε ότι με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία (ν. 4186/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και Υπουργικές Αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότησή του) στα Προγράμματα Σπουδών των ΕΠΑ.Λ. περιλαμβάνεται το μάθημα «Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία)» και το μάθημα «Ερευνητική Εργασία (Project)».

Σκοπός του μαθήματος Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί & Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 53243/Γ2/07-04-2014 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 932 Β'), είναι: «να διαμορφώσει έναν ελεύθερο, υπεύθυνο και ενεργό πολίτη, ο οποίος έγκαιρα και με επίγνωση θα κατανοήσει τη σημασία και την αξία της δημοκρατίας, θα σέβεται τους πολιτειακούς θεσμούς, θα αγαπά και θα αγωνίζεται για τη δημοκρατία και την πολιτεία. Επίσης, σκοπός του μαθήματος είναι ο μαθητής να αποκτήσει κοινωνική, οικονομική και πολιτική παιδεία, να καταλάβει και να βιώσει τη διασύνδεση Κοινωνίας– Οικονομίας– Πολιτικών Θεσμών και Δικαίου, να κατανοήσει βασικούς θεσμούς για την οργάνωση και τη λειτουργία της κοινωνίας, της οικονομίας και της πολιτείας και να αναπτύξει πολιτική συνείδηση και κριτική σκέψη, ώστε να συμμετέχει ενεργά στο τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό γίνεσθαι ως ελεύθερος και υπεύθυνος πολίτης.

Στο πλαίσιο του μαθήματος «Ερευνητική Εργασία (Project)», οι μαθητές συνεργάζονται κατά ομάδες για τη μελέτη θεμάτων και την εκπόνηση κοινών εργασιών με επιστημονικό υπόβαθρο, δημιουργούν διαύλους επικοινωνίας του σχολείου με την τοπική κοινωνία, τα προβλήματά της και τους φορείς της, εξετάζουν τα θέματα σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο ώστε να μάθουν να ενεργούν υπεύθυνα ως πολίτες της χώρας τους και του κόσμου. Τα θέματα των Ερευνητικών Εργασιών αναφέρονται σε κάποιον από τους θεματικούς κύκλους (α) «Ανθρωπιστικές και Κοινωνικές Επιστήμες», (β) «Τέχνη και Πολιτισμός», (γ) «Μαθηματικά, Φυσικές Επιστήμες, Τεχνολογία και Ανάπτυξη», (δ) «Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» ή και (ε) από τους επαγγελματικούς τομείς που λειτουργούν στο ΕΠΑ.Λ.

Όσον αφορά στα θέματα αρμοδιότητας του Τμήματος Β' της Διεύθυνσής μας, ισχύουν τα εξής:

α. Εκπαιδευτική Νομοθεσία

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 59 του Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ /Α'/258) «Ελάχιστο όριο ηλικίας για την εγγραφή στα Εσπερινά Επαγγελματικά Λύκεια είναι τα δεκαπέντε (15) έτη».

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 17 της Αριθμ. 141641/Γ2/2014 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ /Β'/2470) «Για τους μαθητές που φοιτούν στα εσπερινά ΕΠΑ.Λ., τα αριθμητικά όρια των εκατόν δεκατεσσάρων (114) και εκατόν εξηντατεσσάρων (164) απουσιών για το χαρακτηρισμό της φοίτησης προσυζητώνται κατά δεκαέξι (16)».

Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 6 της Αριθμ. 141641/Γ2/2014 Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ /Β'/2470) «Για την εγγραφή και φοίτηση αλλοδαπών μαθητών στα ΕΠΑ.Λ. ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται στις παραγράφους 1.α.1, 1. α.2, 4 και 5 του π.δ. 529/1989 (Α' 223). Για την εγγραφή ανήλικων αλλοδαπών μαθητών, υπηκόων τρίτων χωρών, στα δημόσια σχολεία ισχύουν και οι διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν».

β. Δράσεις ενημέρωσης/κοινωνικής ευαισθητοποίησης των μαθητών-Διαγωνισμοί-Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Ομοίως με τις δράσεις του Τμήματος Γ'- Μαθητικής Μέριμνας και Σχολικής Ζωής της Διεύθυνσης Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, έγγραφο με αρ. πρωτ.: Φ25/34505/Δ2/26.02.2016.

4. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

4.1. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

4.1.1. ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΥΝ ΕΝΙΑΙΟ ΑΝΑΜΟΡΦΩΜΕΝΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Με την Φ.3/609/6745/Γ1/28-5-2010 (ΦΕΚ 804/9-6-2010, τ.Β') το σχολικό έτος 2010-2011 ξεκίνησε η εφαρμογή του Ενιαίου Αναμορφωμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος σε 800 Δημοτικά Σχολεία της χώρας, με απώτερο στόχο την βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης μέσα από την ανάδειξη, πρωτίστως, του δημοκρατικού χαρακτήρα της καθημερινής εκπαιδευτικής ενέργειας και πράξης, με σκοπό την άμβλυνση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων προς την κατεύθυνση των

ίσων ευκαιριών, την ενίσχυση και την ολόπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του μαθητή.

Συνολικά, για τη σχολική χρονιά 2015-2016 λειτούργησαν σε όλη τη χώρα 1337 Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία που εφαρμόζουν το Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ), στα οποία φοιτά περίπου το 55 % του μαθητικού πληθυσμού Δημοτικής Εκπαίδευσης της χώρας. Στόχος είναι το Ενιαίο Αναμορφωμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα (ΕΑΕΠ), με τα νέα προγράμματα σπουδών, να επεκταθεί σε όλα τα Δημοτικά Σχολεία επαναπροσδιορίζοντας το εκπαιδευτικό μοντέλο της χώρας.

4.1.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016

Στο πλαίσιο του Προγραμματισμού του έργου κάθε σχολικής μονάδας το ΥΠ.Π.Ε.Θ έχει αποστείλει σε όλες τις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας τη με αριθμ. πρωτ. **Φ.12/1039/137119/Δ1/03-09-2015** εγκύκλιο με θέμα: «Ενέργειες Προγραμματισμού του εκπαιδευτικού έργου σχολικού έτους 2015-2016». Ειδικότερα, σύμφωνα με την εγκύκλιο, και λαμβάνοντας υπόψη την πολυπολιτισμική διάσταση του σχολείου, και με στόχο την διασφάλιση της ισότητας πρόσβασης ευκαιριών στην εκπαίδευση, αλλά και την υποστήριξη της σχολικής φοίτησης μαθητών που χωρίς να έχουν την απαιτούμενη γνώση της ελληνικής γλώσσας εντάσσονται στις εκπαιδευτικές δομές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, τα στελέχη εκπαίδευσης προβαίνουν έγκαιρα στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να εφαρμόσουν, όπου κρίνονται αναγκαία, τα προβλεπόμενα αντισταθμιστικά – υποστηρικτικά προγράμματα/ δράσεις για αλλοδαπούς, παλιννοστούντες και Ρομά μαθητές. Ειδικότερα οι δράσεις αυτές αφορούν σε ίδρυση και λειτουργία Τάξεων Υποδοχής Ζ.Ε.Π..

4.1.3. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ για το σχολικό έτος 2015-16

Με την με αρ.πρωτ. **Φ.3/1105/141440/Δ1/10-09-2015** «Λειτουργία σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2015-2016. Ενημέρωση

και οδηγίες» δίνονται οι βασικές οδηγίες προς όλα τα στελέχη της εκπαίδευσης και προς τις σχολικές μονάδες για την υλοποίηση δράσεων που στοχεύουν στην ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση όλων των μαθητών, στην καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και της σχολικής διαρροής. Η εγκύκλιος αυτή εκδίδεται εκ νέου κάθε χρόνο κατά την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς.

4.2. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 4186/2013 (Φ.Ε.Κ.193 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, «Το Γενικό Λύκειο (Ημερήσιο και Εσπερινό) αποτελεί εκπαιδευτική μονάδα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παροχής γενικής παιδείας και βαθμιαίας εμβάθυνσης και εξειδίκευσης στα επιμέρους γνωστικά αντικείμενα» και στους σκοπούς του περιλαμβάνεται: "... «δ) Ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της διαφορετικότητας και της πολιτισμικής ετερότητας στο πλαίσιο μιας πολυπολιτισμικής κοινωνίας».

Ακολούθως, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του αρ. 45 του ανωτέρω Νόμου «Στα Εσπερινά Σχολεία δύνανται να εγγράφονται ενήλικες, χωρίς βεβαίωση εργασίας ή ανεργίας, καθώς και ανήλικοι οι οποίοι απασχολούνται σε οικογενειακή επιχείρηση με υπεύθυνη δήλωση των γονέων ή κηδεμόνων τους». Ακόμη, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 4 του αρ. 5 του εν λόγω Νόμου, στα Εσπερινά Επαγγελματικά Λύκεια εγγράφονται είτε εργαζόμενοι είτε άνεργοι μαθητές με κάρτα ανεργίας του Ο.Α.Ε.Δ., είτε άλλες κατηγορίες μαθητών οι οποίοι αδυνατούν να φοιτήσουν στο Ημερήσιο Επαγγελματικό Λύκειο. Ελάχιστο όριο ηλικίας για την εγγραφή στα Εσπερινά Επαγγελματικά Λύκεια είναι τα δεκαπέντε (15) έτη (παρ.2 του άρθρου 59 του Ν.4310/2014 ΦΕΚ 258Α').

Επίσης, η φοίτηση των μαθητών των Εσπερινών Γυμνασίων μπορεί να χαρακτηριστεί επαρκής με προσαύξηση του αριθμού των αδικαιολόγητων απουσιών τους κατά (30) τριάντα (Π.Δ. 39/2014), αναγνωρίζοντας τις δυσκολίες που οι μαθητές αντιμετωπίζουν λόγω της εργασίας τους.

5. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

5.1. ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΑΙΘ - ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Το Παρατηρητήριο για την Πρόληψη της Σχολικής βίας και του Εκφοβισμού, το οποίο λειτουργεί στο ΥΠ.Π.Ε.Θ., για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του υποστηρίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), η οποία ορίστηκε με την με αριθμ.πρωτ.: 15885/Γ1/05-02-2013 Υπουργική Απόφαση. Ο ρόλος της Συντονιστικής Επιτροπής του Παρατηρητηρίου είναι επιστημονικός, υποστηρικτικός & συμβουλευτικός.

Με τη με αρ. πρωτ.: 195530/Γ1/19.12.2013 εγκύκλιο του Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζεται το πλαίσιο λειτουργίας του Παρατηρητηρίου. Το Παρατηρητήριο έχει ως αποστολή τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού, την ταυτοποίηση, τη μελέτη και τη διοχέτευση προς διαχείριση σε πιστοποιημένους φορείς περιστατικών σχολικής βίας και εκφοβισμού.

Ειδικότερα, μέσα από τη λειτουργία του Παρατηρητηρίου επιδιώκεται:

α. Ο σχεδιασμός, η υποστήριξη και η εποπτεία των δράσεων που υλοποιούνται στην εκπαιδευτική κοινότητα και σε πανελλήνιο επίπεδο για:

- την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση της σχολικής κοινότητας (μαθητές, εκπαιδευτικοί, γονείς) και της τοπικής κοινωνίας
- την ενεργοποίηση του διαλόγου σε σχολικούς οργανισμούς σχετικά με την κατανόηση του φαινομένου και τις δυνατότητες ανάπτυξης συλλογικής δράσης για την καταπολέμησή του
- την ενδυνάμωση της σχολικής κοινότητας σε θέματα προάσπισης των δικαιωμάτων των παιδιών (ασφάλεια και προστασία)
- την πρόληψη, την κοινωνική ενδυνάμωση και ψυχική ανθεκτικότητα σε ενδοσχολικό και τοπικό επίπεδο.

β. Ο σχεδιασμός εξειδικευμένης και συνεχιζόμενης επιμόρφωσης και ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών, ώστε να αναλαμβάνουν ενεργότερο ρόλο σε ζητήματα που

αφορούν στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών και στην καταπολέμηση της σχολικής βίας και του εκφοβισμού.

γ. Η παροχή οδηγιών και κατευθύνσεων προς τη σχολική κοινότητα σχετικά με την αναγνώριση ζητημάτων σχολικής βίας και εκφοβισμού και τα πρώτα βήματα διαχείρισης του περιστατικού.

δ. Η ανάπτυξη δικτύων υποστήριξης καθώς και η εποπτεία της δραστηριότητας Φορέων και Οργανισμών οι οποίοι συνδέονται με πρωτόκολλα συνεργασίας με το ΥΠ.Π.Ε.Θ. και δραστηριοποιούνται για την προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, καθώς και για την πρόληψη και αντιμετώπιση ζητημάτων σχολικής βίας και εκφοβισμού.

ε. Η εκπόνηση μελετών για τη σχολική βία και τον εκφοβισμό και την πρόληψη αυτών.

Σύμφωνα με την ανωτέρω εγκύκλιο, το Παρατηρητήριο, για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του υποστηρίζεται τόσο από τη Συντονιστική Επιτροπή όσο και από την Κεντρική Επιστημονική Επιτροπή, και οι δράσεις του υλοποιούνται με ευθύνη των Περιφερειακών Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας. Ως εκ τούτου, σε κάθε Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης ορίζονται συντονιστές δράσεων πρόληψης με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και σε κάθε Διεύθυνση Εκπαίδευσης ένας υπεύθυνος για θέματα σχολικής βίας και εκφοβισμού.

Οι Διευθυντές/ Προϊστάμενοι των σχολικών μονάδων, οι Σύλλογοι Διδασκόντων και οι εκπαιδευτικοί, προκειμένου να διαπαιδαγωγήσουν τους μαθητές ώστε να προστατεύουν αποτελεσματικά τον εαυτό τους από τις βίαιες συμπεριφορές των άλλων, συνεργάζονται και με τους Συντονιστές Δράσεων στην αναζήτηση της ειρηνικής επίλυσης διαφορών και στην αποτροπή βίαιων συμπεριφορών που λαμβάνουν χώρα σε ποικίλα περιβάλλοντα της ζωής τους.

5.2. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΗΜΕΡΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΚΑΙ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Με αφορμή την 6^η Μαρτίου, Ημέρα κατά της Σχολικής Βίας και του Εκφοβισμού, εκδίδεται κάθε χρόνο από τις Δ/νσεις Σπουδών Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπαίδευσης

εγκύκλιος προκειμένου να αποτελέσει η ημέρα αφορμή για εκπαιδευτικούς, μαθητές και γονείς των σχολικών μονάδων όλης της χώρας να ανταλλάξουν σκέψεις, πληροφορίες, ιδέες και εμπειρίες, να ενημερωθούν ή και να προτείνουν τρόπους για την πρόληψη και αντιμετώπιση της σχολικής βίας και εκφοβισμού. Την Ημέρα της Σχολικής βίας και του εκφοβισμού καλούνται όλα τα σχολεία να αφιερώσουν χρόνο σε δράσεις – συζητήσεις – εκδηλώσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση σε θέματα βίας και σχολικού εκφοβισμού.

5.3. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

Το ΥΠ.Π.Ε.Θ., αναγνωρίζοντας τις σημαντικές συνέπειες και τους κινδύνους που ελλοχεύει η έκταση που έχει λάβει ο διαδικτυακός εκφοβισμός τα τελευταία χρόνια, μεριμνά με κάθε τρόπο για την θωράκιση των μαθητών έναντι ανάλογων φαινομένων.

Ειδικότερα, προς αυτή την κατεύθυνση, και με στόχο την εξασφάλιση συνθηκών ασφαλούς χρήσης των υπηρεσιών του Διαδικτύου, με σχετική οδηγία του (εγκύκλιος με αρ.πρωτ. 13126/Λ-2/2/2011) υποχρεώνει όλες τις σχολικές μονάδες της χώρας να συνδέονται στο Διαδίκτυο αποκλειστικά μέσω του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου, του επίσημου δηλαδή και ασφαλούς παρόχου δικτυακών υποδομών και υπηρεσιών για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο, σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσα από τα δίκτυα των σχολείων, εφαρμόζει μια σαφώς προσδιορισμένη πολιτική για τον περιορισμό της διάθεσης μη ασφαλούς υλικού από το διαδίκτυο στους μαθητές.

Σε αυτό το πλαίσιο, κάποια από τα μέτρα που έχουν εφαρμοστεί είναι:

- Ο έλεγχος των ιστοσελίδων μέσω διάφανου μηχανισμού proxy servers
- Η υλοποίηση access lists για τον περιορισμό απαγορευμένων εφαρμογών και κίνησης που αυτές παράγουν
- Η εγκατάσταση antiviruses και anti-spam φίλτρων στα e-mails
- Η ενίσχυση των πολιτικών ασφαλείας με την διάθεση των νέων ασφαλών υπηρεσιών, όπως ηλεκτρονικών σχολικών κοινοτήτων αντί των δημοσίων και ανεξέλεγκτων εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης (facebook, twitter, κλπ).

Ειδικά σε ό,τι αφορά τις υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, η πρόσβαση σε αυτές μέσω των υπολογιστών των σχολείων έχει ανασταλεί, βάσει της εγκυκλίου με αρ.πρωτ. 13247/Γ7/2012. Παράλληλα, το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο εξελίσσει τις τεχνικές που χρησιμοποιεί για την αναστολή της πρόσβασης, καθώς οι δημοφιλείς υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης χρησιμοποιούν εξελισσόμενες τεχνικές πρόσβασης τις οποίες αυτή τη στιγμή δεν είναι δυνατόν να ελεγχθούν από τις τεχνικές που βρίσκονται σε λειτουργία.

Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο μέσω του ενημερωτικού κόμβου «Ασφάλεια στο Διαδίκτυο» (<http://internet-safety.sch.gr/index.php>) παρέχει σχετικό υλικό ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που απευθύνεται σε γονείς, μαθητές και εκπαιδευτικούς. Το εν λόγω υλικό, το οποίο περιλαμβάνει σχετικά άρθρα και οδηγίες, περιλαμβάνει ειδική ενότητα για τον ηλεκτρονικό εκφοβισμό και το facebook. Ενδεικτικά αναφέρεται ο κάτωθι ιστότοπος:<http://internet-safety.sch.gr/index.php/component/k2/item/42-yliko>).

Σε ένα πιο θεμελιακό επίπεδο, ζητήματα που αφορούν την ασφαλή χρήση του διαδικτύου, και κατ' επέκταση την αποφυγή φαινομένων όπως ο διαδικτυακός εκφοβισμός μεταξύ ομηλίκων (cyberbullying), αποτελούν αντικείμενο προς διαπραγμάτευση βάσει του αναλυτικού προγράμματος και των σχολικών εγχειριδίων μίας σειράς μαθημάτων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Αξίζει να αναφερθεί ότι ιδιαίτερα στο μάθημα των Τεχνολογικών Πληροφορικής και Επικοινωνιών ζητήματα ηλεκτρονικής ασφάλειας αλλά και πληροφορικής ηθικής και δεοντολογίας διατρέχουν οριζόντια όλες τις θεματικές ενότητες του Προγράμματος Σπουδών του μαθήματος, σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού σχολείου και του Γυμνασίου.

5.4 ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ “ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ”.

Το 2015 ξεκίνησε το διακρατικό Πιλοτικό Πρόγραμμα του Συμβουλίου της Ευρώπης «Αντιμετώπιση της βίας στα σχολεία μέσα από την εκπαίδευση για τη δημοκρατική

ιδιότητα του πολίτη και τα ανθρώπινα δικαιώματα”. Στο πρόγραμμα συμμετείχαν το Μαυροβούνιο, η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Ρουμανία και η Ελλάδα ως συντονίστρια χώρα.

Το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ. συνεργάστηκε με το (Κοινό) ΠΜΣ “Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα” του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Institute of Education-UCL ως φορέα υλοποίησης του εν λόγω προγράμματος.

6. ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΛΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΑΣΚΗΣΗ

Η Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής του ΥΠ.Π.Ε.Θ. προέβη στην έκδοση των ακόλουθων εγκυκλίων και Υπουργικών Αποφάσεων:

1. Την υπ’ αρ. 143571/Γ4/10-9-2014 Υ.Α. «Θεσμοθέτηση Πανελλήνιας Ημέρας Σχολικού Αθλητισμού» όπου ορίζεται ο θεματικός άξονας «Ρατσισμός και Διαφορετικότητα, όλοι διαφορετικοί όλοι ίσοι» ως κεντρικός για το Σχολικό Έτος 2014-2015.
2. Την υπ’ αρ. 153981/Γ4/26-9-2014 Εγκύκλιο «Πανελλήνια Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού» με την οποία δίνονται οδηγίες για την καλύτερη δυνατή υλοποίηση της ανωτέρω διοργάνωσης και τονίζεται η συμβολή του αθλητισμού στην προώθηση αξιών, στάσεων και δεξιοτήτων (όπως η κοινωνική συνοχή, η ένταξη, η αλληλεγγύη, η ανεκτικότητα, η ευγενής άμιλλα κλπ.) που στο σύνολό τους οδηγούν στην δημιουργία ενεργών δημοκρατικών πολιτών.
3. Την υπ’ αρ. 168119/Γ4/16-10-2014 Εγκύκλιο για την «1^η Πανελλήνια Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού» όπου τα σχολεία καλούνται να αποστείλουν υλικό το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την ανάδειξη καλών πρακτικών. Συμμετείχαν περίπου 900.000 μαθητές και μαθήτριες.
4. Την υπ’ αρ. 185206/Δ5/17-11-2014 Εγκύκλιο «Ένταξη των Πανελληνίων Σχολικών Αγώνων στο “Κοινωνικό Σχολείο”» με την οποία οι Σχολικοί Αγώνες Λυκείων εντάσσονται εξ ολοκλήρου στο πλαίσιο του «Κοινωνικού Σχολείου» με διαρκή

υλοποίηση των αξόνων «Πρόληψη και αντιμετώπιση χουλιγκανισμού» και «Ρατσισμός – Διαφορετικότητα». Στους Αγώνες αυτούς συμμετέχουν περίπου 70.000 μαθητές και μαθήτριες.

5. Επιπλέον, με την υπ' αρ. 187363/ΓΔ4/19-11-2014 «Κοινωνικό Σχολείο: Σκοπός, Πλαίσιο Λειτουργίας, Δράσεις-Οδηγίες και Κατευθύνσεις», με την οποία η Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής ορίζεται ως αρμόδια για κάποιες από τις δράσεις του Κοινωνικού Σχολείου. Στο «Κοινωνικό Σχολείο» βασικός άξονας δράσεων είναι «Αντιμετώπιση του Ρατσισμού – Αντιμετώπιση της Βίας». Συμμετέχει το σύνολο των σχολικών μονάδων της χώρας.

6. Την υπ' αρ. 141822/Δ5/10-09-2015 Υπουργική Απόφαση για τη 2^η Πανελλήνια Ημέρα Σχολικού Αθλητισμού, με την οποία ορίζεται ως θεματικός άξονας για το σχολ. έτος 2015-2016 «Σχολικός Αθλητισμός – Συμμετέχω και μαθαίνω τα Ολυμπιακά Ιδεώδη μέσα από τα Ολυμπιακά και τα Παραολυμπιακά Αθλήματα», με αφορμή τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων το 2016. Οι σύλλογοι διδασκόντων καλούνται να μεριμνήσουν, με τον κατάλληλο σχεδιασμό, ώστε η προσέγγιση του ανωτέρω θεματικού άξονα να αναδεικνύει βιωματικά μέσω των αθλητικών δράσεων αλλά και των παράλληλων εκδηλώσεων το εύρος των Ολυμπιακών Αξιών που διαπερνούν τόσο τα Ολυμπιακά, όσο και τα Παραολυμπιακά αθλήματα (ενδεικτικά αναφέρουμε την αξία της συμμετοχής, τις ίσες ευκαιρίες χωρίς διακρίσεις, το «ευ αγωνίζεσθαι», την Ολυμπιακή Εκεχειρία κ.λπ.).

7. Την υπ' αρ. 145354/Δ5/16-09-2015 εγκύκλιο, η οποία περιγράφει το πλαίσιο των δράσεων και εκδηλώσεων για τον εορτασμό της 2^{ης} Πανελλήνιας Ημέρας Σχολικού Αθλητισμού. Εκτός από αθλητικές και κινητικές δραστηριότητες, παιχνίδια, χορό, αθλήματα και γενικότερα δράσεις που πρέπει να αναδεικνύουν την κοινωνική διάσταση, τη φιλοσοφία και τη δυναμική του Σχολικού Αθλητισμού, άλλες ενδεικτικές δράσεις είναι οι προβολές ταινιών συναφούς θεματολογίας και διαδραστική συζήτηση – αναστοχασμός, η επεξεργασία και συζήτηση για την έννοια του Ολυμπισμού, τα ιδεώδη και τις αξίες του, καθώς τα Ολυμπιακά και

Παραολυμπιακά αθλήματα, καθώς και καλλιτεχνικές εικαστική – μουσική δημιουργία με συναφή θεματολογία. Παράλληλα, τονίζεται η σημασία της συμμετοχής της ευρύτερης κοινωνίας (τοπικών αρχών, τοπικού τύπου, γονέων, κ.ά.) στις εκδηλώσεις.

8. Την υπ' αρ. 168125/Γ4/16/10/2014 εγκύκλιο για την Προκήρυξη των Πανελλήνιων Σχολικών Αγώνων Λυκείων και των Αγώνων ΑΘΛΟΠΑΙΔΕΙΑΣ 2014-2015. Οι Αγώνες ΑΘΛΟΠΑΙΔΕΙΑΣ, στους οποίους συμμετέχουν κάθε χρόνο περίπου 120.000 μαθητές και μαθήτριες από τις τρεις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, έχουν στόχο τη μαζική συμμετοχή μαθητριών/των, τη δημιουργία ευρύτερης αθλητικής παιδείας μέσω θεματικών κατευθύνσεων (π.χ. βιωματικές προσεγγίσεις ενάντια στην ενδοσχολική και την αθλητική βία και το ντόπινγκ), καθώς και την κατανόηση της διαφορετικότητας και την κατάρριψη στερεοτύπων, μέσω της προκήρυξης διοργανώσεων για μαθήτριες/ες ΑμΕΑ σε αμιγή αθλήματα ΑμΕΑ ή σε ενταξιακές μικτές διοργανώσεις. Γενικότερα, στις εγκυκλίους που αποστέλλονται από τη Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής για την προκήρυξη των Πανελλήνιων Σχολικών Αγώνων και των αγώνων ΑΘΛΟΠΑΙΔΕΙΑΣ, καθορίζονται θεματικοί άξονες (ρατσισμός, αποδοχή διαφορετικότητα, Ολυμπιακά ιδεώδη), με στόχο την ευαισθητοποίηση του μαθητικού πληθυσμού της χώρας. Η Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής έχει στενή συνεργασία με θεσμικούς αθλητικούς φορείς ΑμΕΑ (Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή, Special Olympics Hellas) για τη διοργάνωση και υλοποίηση ανάλογων δράσεων. Στην ίδια φιλοσοφία, κινούνται και οι Πανελλήνιοι Αγώνες Λυκείων, με τη συμμετοχή μαθητριών/τών ΑμΕΑ.

9. Τέλος, κατά το 2015, πραγματοποιήθηκαν οι 2^{οι} Παγκόσμιοι Αγώνες Αθλητικής Παιδείας, μια παγκόσμια πρωτότυπη διοργάνωση Αθλητικής και Πολιτιστικής Παιδείας, που συνδιοργανώθηκε από τη Διεθνή Ομοσπονδία Σχολικού Αθλητισμού, (International School Sport Federation – ISF) και το τ. Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας & Θρησκευμάτων. Οι Αγώνες απευθύνονται σε μαθητές Λυκείου από όλες τις χώρες του κόσμου και υλοποιούν με τον καλύτερο τρόπο το κεντρικό σύνθημα της ISF «Παιδεία μέσω του Αθλητισμού». Στους αγώνες συμμετείχαν 72 μαθήτριες

και μαθητές από 9 χώρες, μαζί με τους 25 εκπαιδευτικούς – συνοδούς τους. Είναι η μοναδική διοργάνωση του παγκόσμιου σχολικού αθλητισμού που διεξάγεται στη χώρα μας κάθε χρόνο και έχει στόχο την ανάδειξη των Αρχών και Αξιών του Αθλητισμού μέσα από τη συμμετοχή σε ειδικά σχεδιασμένα Αθλητικά – Εκπαιδευτικά προγράμματα. Επιπλέον, στοχεύει στην ανάδειξη της ενταξιακής δυναμικής του αθλητισμού, καθώς είναι η μοναδική παγκόσμια διοργάνωση στην οποία συμμετέχουν ισότιμα μαθητές και μαθήτριες με αναπηρίες.

7. ΚΡΑΤΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑΣ

Η νομοθεσία που αφορά στο σύστημα εξετάσεων του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας διέπεται από τις αρχές της διασφάλισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή/και των δικαιωμάτων του παιδιού. Το σύστημα αυτό αφορά τόσο στους υποψηφίους, όσο και στους εργαζομένους που συμμετέχουν στη διενέργεια και τη διεξαγωγή των εξετάσεων και την έκδοση των αποτελεσμάτων με την επιφύλαξη του απορρήτου υπηρεσιακού αντικειμένου.

Ενέργειες και δράσεις που να αποδεικνύουν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ορίζονται και περιγράφονται στην αρ.14420/2008(ΦΕΚ 218-Β)Υ.Α.. Πιο συγκεκριμένα αναφέρονται τα εξής :

1. Δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις έχουν όλοι οι Έλληνας πολίτες, οι ομογενείς, οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή οι αλλοδαποί που έχουν νομίμως τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα(άρθρο 1).
2. Το πρόγραμμα και οι διαδικασίες των εξετάσεων είναι οι ίδιες για όλους τους υποψηφίους (παρ. 1 του άρθρου 26)
3. Επί των γραπτών, τίθεται μαύρη ετικέτα στο πεδίο του ονόματος του υποψηφίου ώστε να διασφαλιστεί το απόρρητο και η αμερόληπτη βαθμολόγηση(παρ. 5 του άρθρου 5)
4. Βαθμολογητές και αξιολογητές προφορικού λόγου δικαιούνται να είναι όλοι οι επιμορφωμένοι για το ΚΠΓ εκπαιδευτικοί του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (άρθρα 20 και 22)

5. Η βαθμολόγηση και η έκδοση αποτελεσμάτων πραγματοποιούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων.

6. Με το άρθρο 26 της προαναφερόμενης ΥΑ, προβλέπονται ειδικές διατάξεις για την εξέταση των ατόμων με ειδικές ανάγκες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ώστε να διευκολύνεται η συμμετοχή τους στις εξετάσεις του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας. Συγκεκριμένα προβλέπεται ότι η αίτηση των υποψηφίων θα πρέπει να συνοδεύεται από σχετική ιατρική γνωμάτευση δημόσιου νοσοκομείου. Ειδικότερα, προκειμένου για υποψήφιους με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, απαιτείται ειδική διαγνωστική έκθεση από Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης, Διάγνωσης και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Δ.Υ.) ή από Ιατροπαιδαγωγικές Υπηρεσίες Πιστοποίησης Ειδικών Εκπαιδευτικών Αναγκών του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα προβλέπονται:

- Παράταση διάρκειας εξέτασης εφόσον δεν παραβιάζεται η ενιαία εξέταση των ενοτήτων.
- Δυνατότητα απαλλαγής από την ενότητα της παραγωγής γραπτού λόγου για τους υποψηφίους με δυσλεξία ή συναφές πρόβλημα.
- Δυνατότητα απαλλαγής στην ενότητα κατανόησης προφορικού λόγου για υποψήφιους με προβλήματα ακοής.
- Δυνατότητα απαλλαγής από την ενότητα παραγωγής προφορικού λόγου για υποψήφιους με προβλήματα ομιλίας.
- Για τους υποψήφιους με προβλήματα όρασης προβλέπεται, εφόσον είναι απαραίτητο, η δυνατότητα εξέτασής τους με σύστημα Braille.
- Δυνατότητα βοηθού εξέτασης για τους υποψηφίους με προβλήματα όρασης, ακοής, γραφής ή κινητικότητας. Έργο των βοηθών εξέτασης είναι η παροχή απαιτούμενης προς τους υποψηφίους αυτούς βοήθεια.
- Ιατρός παρίσταται στα ειδικά εξεταστικά κέντρα.
- Η Κεντρική Εξεταστική Επιτροπή καθορίζει τον τρόπο εξέτασης για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, που μπορεί να είναι γραπτή ή προφορική ή με οποιοδήποτε άλλο επιστημονικά αποδεκτό τρόπο.

7. Δεδομένου ότι ο τίτλος του ΚΠΓ εκδίδεται τόσο στην ελληνική όσο και στη γλώσσα στην οποία εξετάζεται ο υποψήφιος, ελήφθη μέριμνα ώστε ο υποψήφιος να επιβεβαιώνει την αναγραφή του ονόματός του με λατινικού χαρακτήρες, σύμφωνα με τα έγγραφα ταυτοπροσωπίας του, προκειμένου να μην υπάρχει σύγχυση κατά τον έλεγχο ταυτοπροσωπίας όταν ο επιτυχών δραστηριοποιείται στο εξωτερικό (αποφ..ΣΤΕ 3912/2014 και 4542/2014).

8. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Όσον αφορά στο Τμήμα Α' Εξετάσεων και Πανελλαδικών Εξετάσεων Γενικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης της Διεύθυνσης Εξετάσεων και Πιστοποιήσεων του ΥΠΠΕΘ, και στις νομοθετικές ρυθμίσεις που διέπουν την Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, λαμβάνεται ειδική μέριμνα για κατηγορίες υποψηφίων, όπως για παράδειγμα τα άτομα με σοβαρές παθήσεις, οι αλλοδαποί κτλ, έτσι ώστε να διασφαλίζονται πλήρως τα ανθρώπινα δικαιώματα κάθε ειδικής κατηγορίας υποψηφίων και να έχουν όλοι πρόσβαση στη Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της χώρας μας, και συνεπώς ίσες ευκαιρίες μόρφωσης και ανέλιξης ανεξαρτήτως της πολιτισμικής, εθνικής, θρησκευτικής ή κοινωνικής ομάδας από την οποία προέρχονται ή στην οποία ανήκουν.

8.1. Υποψήφιοι με σοβαρές παθήσεις

Στην εν λόγω κατηγορία ανήκουν οι υποψήφιοι οι οποίοι έχουν αποκτήσει την βεβαίωση πιστοποίησης πάθησης από μία από τις ειδικές επταμελείς επιτροπές που λειτουργούν σε δημόσια νοσοκομεία και εισάγονται καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων σε ποσοστό 5%, εφόσον είναι κάτοχοι τίτλου απόλυσης από Λύκειο ή αντίστοιχο Σχολείο της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Κριτήριο εισαγωγής είναι ο βαθμός απόλυσής τους από το λύκειο.

Για να ενταχθεί κάποιος σε αυτήν την κατηγορία θα πρέπει η πάθησή του να ανήκει σε μία από τις 68 παθήσεις όπως αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 35 του Ν.3794/2009 (ΦΕΚ 156 Α') όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 24 του άρθρου 39 του

N.4186/2013 (ΦΕΚ 193 Α') και συμπληρώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν.4218/2013 (ΦΕΚ 268 Α'), καθώς και με το άρθρο 7 του Ν.4283/2014 (ΦΕΚ 189 Α'). Στην εν λόγω κατηγορία οι υποψήφιοι έχουν δικαίωμα συμμετοχής αρκεί να μην έχουν πάρει πτυχίο με την εν λόγω ειδικότητα.

8.2. Έλληνες πολίτες της Μουσουλμανικής Μειονότητας Θράκης

Στην ειδική κατηγορία «Έλληνες πολίτες της Μουσουλμανικής Μειονότητας Θράκης», με την παρ. 7 του άρθρου 1 της με αριθ. Φ.151/20049/Β6/1-3-2007 (ΦΕΚ 272 Β') Υπ. Απόφαση «Πρόσβαση στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση αποφοίτων Δ/θμιας Εκπ/σης που υπάγονται στις ειδικές κατηγορίες...» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται ότι υπάγονται όσοι προέρχονται από τη Μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης, εφόσον είναι οι ίδιοι εγγεγραμμένοι στα δημοτολόγια Δήμου της Θράκης ή άλλου Δήμου της χώρας στον οποίο έχουν μετεγγραφεί από Δήμο της Θράκης».

Οι υποψήφιοι αυτής της κατηγορίας, εκτός από τις θέσεις γενικής σειράς, εισάγονται στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων σε ποσοστό θέσεων 0,5 %.

8.3. Αλλοδαποί-Αλλογενείς

Στην ειδική κατηγορία ανήκουν υποψήφιοι μη ελληνικής καταγωγής, για τους οποίους ισχύουν ειδικές διατάξεις για την εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση της χώρας μας. Οι υποψήφιοι εισάγονται χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις και με κριτήριο επιλογής τον γενικό βαθμό πρόσβασης για τους κατόχους απολυτηρίου Λυκείου της Κυπριακής Δημοκρατίας ή το βαθμό απολυτηρίου για τους υποψηφίους άλλων χωρών (υποψήφιοι κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υποψήφιοι άλλων χωρών).

Οι υποψήφιοι μπορεί να υπαχθούν σε μια από τις ανωτέρω κατηγορίες, εφόσον δεν έχουν ελληνική καταγωγή οι ίδιοι και κανένας από τους δύο γονείς τους και έχουν πάρει απολυτήριο τίτλο από σχολείο εκτός Ελλάδας. Οι υποψήφιοι έχουν τη δυνατότητα κατάθεσης του πιστοποιητικού ελληνομάθειας (επίπεδο Β2) ένα έτος μετά την εισαγωγή τους.

8.4. Φυσικώς αδύνατοι

Στις Πανελλαδικές Εξετάσεις συμμετέχουν με προφορική ή γραπτή εξέταση μαθητές και απόφοιτοι με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, βάσει του Ν.3699/2008.

Οι υποψήφιοι οφείλουν να έχουν γνωμάτευση από ΚΕΔΔΥ και ΙΠΔ σε περίπτωση ειδικών μαθησιακών δυσκολιών, είτε ιατρικής βεβαίωσης Δημόσιου Νοσοκομείου, που κοινοποιήθηκε σε δικαστικές αρχές, σε περίπτωση κακοποίησης του μαθητή λόγω γονεϊκής παραμέλησης και εγκατάλειψης ή ενδοοικογενειακής βίας, είτε βεβαίωσης από δικαστική αρχή ή εισαγγελέα ανηλίκων, σε περίπτωση παραβατικής συμπεριφοράς.

8.5. Υποψήφιοι Κεφαλληνίας 2015

Οι υποψήφιοι που συμμετείχαν στις πανελλαδικές εξετάσεις των Γενικών Λυκείων (ΓΕΛ) ή των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑΛ) 2015 στο νησί της Κεφαλληνίας, λόγω του σεισμού, είχαν ποσοστό 0,5% επιπλέον του αριθμού εισακτέων για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016.

9. ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ & ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Δια του παρόντος σας ενημερώνουμε ότι κατά το έτος 2015, τέθηκαν σε ισχύ οι ακόλουθες διατάξεις, με τις οποίες διευκολύνεται η πρόσβαση στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα για τις ασθενείς οικονομικά και κοινωνικά ομάδες πολιτών καθώς και για τα άτομα με ειδικές ανάγκες:

Άρθρο 21 του Ν. 4332/15 (ΦΕΚ 76 Α') : «Τροποποίηση διατάξεων Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας-..... και άλλες διατάξεις.»

«.....2. Οι φοιτητές των Α.Ε.Ι., των Ανωτάτων Εκκλησιαστικών Ακαδημιών και των Ανώτερων Σχολών Τουριστικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού που εγγράφησαν είτε μέσω της επιτυχίας τους στις εξετάσεις πανελλαδικού επιπέδου Γενικού Λυκείου (ΓΕΛ) ή Επαγγελματικού Λυκείου (ΕΠΑΛ) είτε μέσω της χρήσης άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης, έχουν δικαίωμα μετεγγραφής σε αντίστοιχη Σχολή ή Τμήμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 5 και 6 του παρόντος άρθρου.

3. Δεν έχουν δικαίωμα μετεγγραφής οι φοιτητές, οι οποίοι έχουν υπερβεί τον ανώτατο χρόνο σπουδών που προβλέπεται για την απόκτηση πτυχίου, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών του Α.Ε.Ι., στο οποίο φοιτούν.

4. Μετεγγραφή δεν είναι δυνατή: α) από Τμήμα ή Σχολή του ιδίου Α.Ε.Ι. και β) από Τμήμα ή Σχολή Α.Ε.Ι. που εδρεύει στην ίδια περιφέρεια. Αν το Τμήμα ή η Σχολή έχει έδρα σε περισσότερες πόλεις της ίδιας περιφέρειας, ο φοιτητής δικαιούται να μετεγγραφεί στον τόπο της κατοικίας των γονέων του ή του έχοντος την επιμέλειά του.

5. Η κατά τα ανωτέρω μετεγγραφή πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και επιτρέπεται μόνον από Πανεπιστήμιο σε Πανεπιστήμιο ή από Τ.Ε.Ι. σε Τ.Ε.Ι.. Ο αριθμός των μετεγγραφομένων είναι ίσος με το 15% του συνολικού αριθμού των εισακτέων, κατά το έτος αναφοράς, ανά Σχολή ή Τμήμα των Α.Ε.Ι., όπως αυτό θα οριστεί από τις οικείες Σχολές ή Τμήματα. Οι Σχολές ή τα Τμήματα εκάστου Α.Ε.Ι. μπορούν να εισηγηθούν αιτιολογημένως μεγαλύτερο ποσοστό. Σε περίπτωση δεκαδικού υπολοίπου, κατά τον αριθμητικό υπολογισμό των θέσεων, γίνεται στρογγυλοποίηση στην αμέσως μεγαλύτερη ακέραιη μονάδα.

6. Οι δικαιούχοι μετεγγραφής δύνανται να υποβάλουν σχετική αίτηση προς την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων για τις αντίστοιχες Σχολές ή Τμήματα έως δύο (2) διαφορετικών Α.Ε.Ι.

7. Χορήγηση του δικαιώματος μετεγγραφής πραγματοποιείται κατά φθίνουσα σειρά του συνόλου των μορίων που ο δικαιούχος σωρεύει από τα κάτωθι κριτήρια: α) Το κατά κεφαλήν εισόδημα του δικαιούχου, εφόσον διαθέτει ίδιο εισόδημα, και των μελών της οικογένειάς του, για το τρέχον οικονομικό έτος, δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς και τα δύο το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Το ανωτέρω ποσό αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (Μόρια 5).

β) Το κατά κεφαλήν εισόδημα του δικαιούχου, εφόσον διαθέτει ίδιο εισόδημα, και των μελών της οικογένειάς του, για το τρέχον οικονομικό έτος, δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς και τα δύο το ποσό των έξι χιλιάδων (3.001 έως 6.000) ευρώ, σύμφωνα

με τα οριζόμενα στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Το ανωτέρω ποσό αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (Μόρια 4).

γ) Το κατά κεφαλήν εισόδημα του δικαιούχου, εφόσον διαθέτει ίδιο εισόδημα, και των μελών της οικογένειάς του, για το τρέχον οικονομικό έτος, δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς και τα δύο το ποσό των εννέα χιλιάδων (6.001 έως 9.000) ευρώ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Το ανωτέρω ποσό αναπροσαρμόζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων (Μόρια 3).

Η μοριοδότηση των περιπτώσεων α' έως και γ' γίνεται πάντα διαζευκτικώς, λαμβάνεται δε κατ' αυτήν υπόψη το υψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα της σχετικής δήλωσης του δικαιούχου.

δ) Ο δικαιούχος να είναι ορφανός και από τους δύο γονείς (Μόρια 3).

ε) Ο δικαιούχος να είναι μέλος πολύτεκνης οικογένειας (Μόρια 2).

στ) Ο δικαιούχος να είναι μέλος τρίτεκνης οικογένειας (Μόριο 1).

ζ) Ο δικαιούχος να έχει αδελφό ή αδελφή, φοιτητή του προπτυχιακού κύκλου σπουδών, εφόσον δεν είναι ήδη κάτοχος πτυχίου, μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου, που φοιτά σε Πανεπιστήμιο ή Τ.Ε.Ι. ή στις Ανώτατες Εκκλησιαστικές Ακαδημίες ή στην Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε.), καθώς και στις Ανώτερες Σχολές Τουριστικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, διαφορετικής πόλης της μόνιμης κατοικίας των γονέων τους ή ο δικαιούχος να ανήκει στην κατηγορία των πολύδυμων τέκνων που συμμετείχαν, το ίδιο σχολικό έτος, στις πανελλαδικές εξετάσεις (Μόριο 1).

Στις ως άνω περιπτώσεις, μεταξύ του τόπου κατοικίας των γονέων ή του έχοντος την επιμέλεια και του τόπου σπουδών του αδελφού, προτεραιότητα για τη μετεγγραφή έχει ο τόπος που δεν είναι οι πόλεις Αθήνα και Θεσσαλονίκη.

η) Ο δικαιούχος να έχει γονείς, τέκνα, αδέρφια ή σύζυγο που έχουν αναπηρία 67% και άνω, πιστοποιούμενης από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή έχουν παθήσεις που αναφέρονται στο παράρτημα της υπ' αριθμ. Φ.

151/17897/Β6/2014 (Β' 358) κοινής υπουργικής απόφασης, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται και αντικαθίσταται (Μόριο 1).

θ) Ο δικαιούχος να είναι ορφανός από τον έναν γονέα ή να είναι τέκνο άγαμης μητέρας (Μόριο 1).

ι) Σε περίπτωση ισοψηφίας κατά την ανωτέρω μορι-οδότηση, λαμβάνονται υπόψη τα μόρια εισαγωγής στα Α.Ε.Ι. των αιτούντων κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης.

8. Δεν εμπίπτουν στο ποσοστό της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου οι ακόλουθες κατηγορίες:

α) Τα τέκνα των θυμάτων της τρομοκρατίας, που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 1897/1990 (Α' 120), τα οποία έχουν δικαίωμα μετεγγραφής στην πόλη που ο γονέας ή ο έχων την επιμέλεια δηλώνει ως μόνιμη κατοικία του και

β) φοιτητές που έχουν αναπηρία (σωματική, διανοητική ή ψυχική) 67% και άνω, πιστοποιούμενη από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή φοιτητές που πάσχουν από τις αναφερόμενες στο παράρτημα της υπ' αριθμ. Φ.151/17897/Β6/2014 (Β' 358) κοινής υπουργικής απόφασης παθήσεις, όπως αυτή εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, ή έχουν πραγματοποιήσει δωρεά οργάνου ή μυελού των οστών σε συνάνθρωπο. Οι φοιτητές αυτοί έχουν δικαίωμα μετεγγραφής στην πόλη που ο γονέας ή ο έχων την επιμέλεια δηλώνει ως μόνιμη κατοικία ή στην πόλη που πιθανώς τους παρέχεται ιατρική μέριμνα, σύμφωνα με βεβαίωση της επιτροπής της προαναφερόμενης κοινής υπουργικής απόφασης.

Η διαδικασία για την υποβολή αιτήσεων μετεγγραφής, η εξειδίκευση των κριτηρίων χορήγησής της, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της ανωτέρω παραγράφου 7 ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων.

9. Η κατ' εξαίρεση μετεγγραφή είναι δυνατή μετά από απόφαση πενταμελούς Επιτροπής, η οποία αποτελείται από έναν εκπρόσωπο, ο οποίος υποδεικνύεται από το Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.) και εκτελεί χρέη Προέδρου, έναν (1) εκπρόσωπο που υποδεικνύεται από τη Σύνοδο των Πρυτάνεων, έναν (1) εκπρόσωπο από τη Σύνοδο Προέδρων των Τ.Ε.Ι. έναν (1) εκπρόσωπο Διεύθυνσης Ανώτατης Εκπαίδευσης του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας, με έργο την

εξέταση αιτημάτων για κατ' εξαίρεση μετεγγραφή σε ιδιαίτερα σοβαρές και τεκμηριωμένα εξαιρετικές περιπτώσεις φοιτητών Α.Ε.Ι. της ημεδαπής.....»

10. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται παρακάτω αφορούν συνεχιζόμενες δράσεις από πλευράς της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς. Αναλυτικά:

10.1. ΠΑΡΟΧΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Κρατουμένων)

α) Περιγραφή προγράμματος: Η πρώην Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς υλοποίησε κατά τα έτη 2013, 2014 και η Διεύθυνση Νέας Γενιάς, της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς 2015 το Πρόγραμμα Παροχής Κοινωφελούς Εργασίας (Κρατουμένων), σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ. 6, 7, 8 και 9 του Π.Κ., που ορίζει ότι: «η κοινωφελής εργασία παρέχεται χωρίς αμοιβή σε υπηρεσίες του Κράτους, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης...». Σκοπός του προγράμματος Παροχής Κοινωφελούς Εργασίας είναι η απασχόληση και κοινωνική επανένταξη των κρατούμενων, μέσω του εναλλακτικού αυτού μέτρου έκτισης της ποινής, καθώς και η αποσυμφόρηση των φυλακών.

β) Ομάδα- στόχος: Κατόπιν επικοινωνίας με την Εισαγγελία και σε συνεργασία με τον εκάστοτε αιτούντα ενδιαφερόμενο, νεαρής συνήθως ηλικίας, λαμβάνουν χώρα τα κάτωθι: διερεύνηση του αδικήματος (αποκλείεται η μετατροπή της ποινής σε παροχή Κοινωφελούς Εργασίας όταν το αδίκημα χαρακτηρίζεται ως κακούργημα), μετατροπή της ποινής σε χρηματική και, αν υπάρχει αδυναμία αποπληρωμής από τον αιτούντα, υπογράφεται Σύμβαση μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς (Διεύθυνση Νέας Γενιάς, Τμήμα Πολιτισμού και Κοινωνικής Συμμετοχής) και του αιτούντος ως προς την παροχή της κοινωφελούς εργασίας, στην οποία προσδιορίζονται ο χρόνος, η διάρκεια της καθημερινή απασχόλησης (ώρες παραμονής στην Υπηρεσία) και η φύση της εργασίας που παρέχεται από τον αιτούντα.

γ) Χρονοδιάγραμμα: Η Διεύθυνση Νέας Γενιάς συμμετέχει στο θεσμό αυτό στο πλαίσιο της αριθμ. 130433/21.11.2006 Κοινής Υπουργικής Απόφασης «Κατάρτιση νέου πίνακα φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή του θεσμού της παροχής κοινωφελούς εργασίας» (ΦΕΚ 1786/τ.Β'/08.12.2006). 75

Κατά τα έτη 2013 και 2014 απασχολήθηκαν 4 άτομα σε θέσεις κοινωφελούς εργασίας στην Υπηρεσία, για το έτος 2015 εγκρίθηκε η απασχόληση ενός ακόμη ατόμου. Οι συμμετέχοντες στο Πρόγραμμα τελούν υπό τη διαρκή καθοδήγηση και επιτήρηση του αρμόδιου Τμήματος Πολιτισμού και Κοινωνικής Συμμετοχής, της Διεύθυνσης Νέας Γενιάς.

10.2. «ΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ»

Το Πρόγραμμα αποτελεί εθνικό πρόγραμμα της πρώην Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, το οποίο σχεδιάστηκε και υλοποιείται με στόχο την έμπρακτη νομική υποστήριξη ανηλίκων και νέων, έως και 35 ετών, που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, οι οποίοι δεν διαθέτουν τους πόρους και εν γένει την δυνατότητα να αναλάβουν το οικονομικό κόστος και την ευθύνη της εκπροσώπησης τους τόσο ενώπιον του δικαστηρίου όσο και εξωδικαστικά.

Το Πρόγραμμα άρχισε να υλοποιείται το 1997, σε συνεργασία με Δικηγορικούς Συλλόγους της χώρας, αρχικά της Αθήνας και Θεσσαλονίκης, έχοντας παράσχει μέχρι σήμερα νομική βοήθεια σε εκατοντάδες επωφελούμενους νέους, στην πλειονότητά τους ανηλίκους. Η λειτουργία του Προγράμματος είναι συμπληρωματική προς τον θεσμό παροχής νομικής βοήθειας που προβλέπεται από τον Ν.3226/2004 «Παροχή Νομικής Βοήθειας σε Πολίτες Χαμηλού Εισοδήματος και Άλλες Διατάξεις» (ΦΕΚ 24/Α/4.2.2004), εστιάζοντας στην προστασία των ανηλίκων και ειδικών κατηγοριών νέων έως 30 και, κατ' εξαίρεση για συγκεκριμένες υποθέσεις, έως και 35 ετών.

Ο στόχος του Προγράμματος είναι διττός: Αφενός, εστιάζει στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού που συχνά υφίστανται οι ομάδες-στόχος, ενισχύοντας άμεσα και πρακτικά τη δυνατότητα διευθέτησης νομικών ζητημάτων ή/και προσφυγής τους στη Δικαιοσύνη και αφετέρου, ενθαρρύνει και υποστηρίζει τους νέους δικηγόρους στην ανάληψη υποθέσεων που αφορούν ευπαθείς κοινωνικά ομάδες ανηλίκων και νέων.

Ειδικότερα, με βάση το αντικείμενο της υπόθεσης παρέχεται νομική συνδρομή είτε για εξωδικαστικές ενέργειες είτε για παράσταση στο δικαστήριο στις παρακάτω περιπτώσεις:

Ποινικές διαφορές: Α. Σε ανήλικους ή νέους έως 30 ετών, αρκεί το αντικείμενο για το οποίο ζητείται η συνδρομή να είναι σε συνάφεια με υπόθεση/απόφαση/ποινική μεταχείριση σχετική με τη χρονική περίοδο της ανηλικότητας (>18ετών) Β. Σε νέους 18-30 ετών για υποθέσεις που αφορούν μόνο σε: - περιπτώσεις κακοποίησης (ειδικότερα, για τις γυναίκες η υπηρεσία παρέχεται έως την ηλικία των 35 ετών) - περιπτώσεις ενδοοικογενειακής βίας (ειδικότερα, για τις γυναίκες η υπηρεσία παρέχεται έως την ηλικία των 35 ετών) - παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων (ειδικότερα, για τις γυναίκες η υπηρεσία παρέχεται έως την ηλικία των 35 ετών) - χρήση απαγορευμένων ουσιών και τέλεση αξιοποιώνων πράξεων που σχετίζεται με την χρήση απαγορευμένων ουσιών

Αστικές διαφορές: Α. Σε ανήλικους (για όλες τις διαφορές) Β. Σε νέους 18-30 ετών, για αστικές διαφορές που προκύπτουν από ή έχουν συνάφεια με υποθέσεις που αφορούν κακοποίηση, παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων, ενδοοικογενειακή βία, χρήση απαγορευμένων ουσιών και τέλεση αξιοποιώνων πράξεων που σχετίζονται με την χρήση απαγορευμένων ουσιών, καθώς και για αστικές διαφορές οικογενειακού δικαίου (ειδικότερα, παρέχεται κατ' εξαίρεση νομική συνδρομή είτε για εξωδικαστικές ενέργειες είτε για παράσταση στο δικαστήριο για νέους μέχρι 35 ετών, σε υποθέσεις επιμέλειας ανήλικων παιδιών) Γ. Σε νέους 18-35 ετών, για υποθέσεις και διαφορές που σχετίζονται με την εφαρμογή του Νόμου 3869/2010 για τη ρύθμιση των οφειλών των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων. Διοικητικές διαφορές: Σε ανήλικους, και, κατά προτεραιότητα, σε ασυνόδευτους ανήλικους, για διαφορές που προκύπτουν από ή αφορούν ιδίως σε: υποβολή αντιρρήσεων κατά διοικητικής κράτησης, έκδοση δικαστικής απόφασης απέλασης, έλεγχο και ενημέρωση των ασυνόδευτων ανηλίκων για το περιεχόμενο και τη σημασία των εγγράφων- υπηρεσιακών σημειωμάτων που τους αποδίδονται, ορθή καταγραφή προσωπικών στοιχείων (ηλικίας, συνοδείας ή μη), διαδικασία ασύλου (καταγραφή – υποβολή αιτήματος, παράσταση στη συνέντευξη για το άσυλο στον πρώτο και τον δεύτερο βαθμό, σύνταξη γραπτού υπομνήματος για την

υποστήριξη ατομικών περιπτώσεων όσων αφορά τους λόγους δίωξης κλπ., υποβολή προσφυγής κατά της απορριπτικής απόφασης, κατά της απόφασης διακοπής), παράσταση στις αρμόδιες υπηρεσίες για την έκδοση και απόδοση δημοσίων εγγράφων (Α.Φ.Μ., άδεια εργασίας κλπ), έκδοση-ανανέωση άδειας παραμονής βάσει του Ν. 3386/2005, εθελοντικό επαναπατρισμό, διασφάλιση κοινωνικών δικαιωμάτων (ένταξη στην εκπαίδευση, πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κλπ.)

Εργατικές διαφορές: Α. Σε ανήλικους και νέους έως 30 ετών (για όλες τις διαφορές) Κατ' εξαίρεση, μετά από αίτημα του αρμόδιου Φορέα υλοποίησης και γραπτή έγκριση της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς, επιτρέπεται η παροχή δωρεάν νομικής βοήθειας σε νέους έως 30 ετών από το Πρόγραμμα και για περιπτώσεις που δεν προβλέπονται ρητά στις παραπάνω αναφερόμενες κατηγορίες υποθέσεων, αλλά λόγω συνδρομής τεκμηριωμένων ειδικών ή/και εκτάκτων συνθηκών (πχ αποδεδειγμένη απορία), για ανθρωπιστικούς λόγους ή από ιδιαίτερο ηθικό καθήκον, κρίνεται ότι οι αιτούντες χρήζουν άμεσης δωρεάν νομικής συνδρομής.

Τις υποθέσεις χειρίζονται νέοι δικηγόροι ηλικίας έως 35 ετών. Κατ' εξαίρεση, για υποθέσεις για τις οποίες απαιτείται ειδικός χειρισμός/εμπειρία ή για υποθέσεις στις οποίες απαιτείται παράσταση δικηγόρων παρ' Αρείω Πάγω, αφού εξαντληθεί όλος ο κατάλογος των δικηγόρων ηλικίας έως 35 ετών και εξακολουθεί να μην υπάρχει κατάλληλος δικηγόρος για να αναλάβει τη συγκεκριμένη υπόθεση, διορίζεται δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, ο οποίος βρίσκεται πλησιέστερα στην ηλικία των 35 ετών. Στην περίπτωση ανάγκης ανάληψης της υπόθεσης από δικηγόρο μεγαλύτερο των 35 ετών, θα πρέπει να εξασφαλίζεται προηγούμενη σχετική γραπτή σύμφωνη γνώμη της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς (Διεύθυνση Νέας Γενιάς). Εκτός από τις παραστάσεις σε δικαστήριο, η νομική βοήθεια που παρέχεται μπορεί να συνίσταται σε άλλες εξωδικαστικές ενέργειες, όπως επίδοση εγγράφων μέσω δικαστικού επιμελητή και διενέργεια έκδοσης εγγράφων διοικητικής φύσεως ή άλλου είδους εγγράφων, απαραίτητων για την τακτοποίηση

της νομικής κατάστασης του αιτούντος βοήθεια (π.χ. έκδοση ληξιαρχικής πράξης, πιστοποιητικού γεννήσεως, τακτοποίηση παραμονής του αιτούντος στη χώρα κλπ). Το Πρόγραμμα υλοποιείται αποκλειστικά με πόρους από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν 28 Δικηγορικοί Σύλλογοι (Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών, Βόλου, Γιαννιτσών, Ηρακλείου, Θεσπρωτίας, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Καλαμάτας, Κω, Πάτρας, Ροδόπης, Ρόδου Σερρών, Τρικάλων, Χαλκίδας, Χανίων, Αγρινίου, Αλεξανδρούπολης, Κατερίνης, Κεφαλληνίας-Ιθάκης, Λάρισας, Λευκάδας, Νάξου, Πειραιά, Τριπόλεως, Χίου, Χαλκιδικής, Κυκλός), καθώς και η Ένωση Ασκούμενων και Νέων Δικηγόρων. Ο αριθμός των επωφελούμενων ανέρχεται στα 200 έως 250 άτομα κατ' έτος περίπου. Η ερευνητική ομάδα (EUROFOUND/ECORYS) στο πλαίσιο της έρευνας «Ανάλυση Πολιτικών και Πρωτοβουλιών για την Κοινωνική Ένταξη των Νέων» επέλεξε το πρόγραμμα «Νομική Βοήθεια για Νέους» ως μία από τις τρεις καλύτερες «Καλές Πρακτικές» στην Ελλάδα για το έτος 2013 .

Το Σάββατο, 28 Νοεμβρίου 2015, σε ξενοδοχείο της Αθήνας διεξήχθη Συνάντηση – Ημερίδα εργασίας για το Πρόγραμμα «Νομική Βοήθεια για Νέους». Η Ημερίδα εργασίας διοργανώθηκε, μετά από αίτημα της Διεύθυνσης Νέας Γενιάς, από την Ένωση Ασκούμενων και Νέων Δικηγόρων Αθηνών (ΕΑΝΔΑ). Στη συνάντηση συμμετείχαν 20 Δικηγορικοί Σύλλογοι και Μη-Κυβερνητικές Οργανώσεις με σκοπό, την ανταλλαγή απόψεων για τη βελτίωση του προγράμματος και την επίλυση των επιμέρους ζητημάτων που είχαν ανακύψει κατά την εφαρμογή του.

Στο ίδιο πρόγραμμα «Προγράμματα Πρόληψης και Κοινωνικής Υποστήριξης Νέων σε κίνδυνο – Νομική Βοήθεια για Νέους Legal Aid» ανήκει και η πρωτοβουλία της Διεύθυνσης Νέας Γενιάς-Τμήμα Πολιτισμού και Κοινωνικής Συμμετοχής» για τη στήριξη λειτουργίας Θερινών Σχολείων με τη λειτουργία Καλοκαιρινού Σχολείου στο Ειδικό Κατάστημα Κράτησης Νέων Αυλώνα (2^ο Γυμνάσιο και Λυκειακές Τάξεις Αυλώνα) τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο 2015.

Η Διεύθυνση Νέας Γενιάς σκοπεύει, μετά την αποτίμηση της λειτουργίας του πρώτου Καλοκαιρινού Σχολείου, να σχεδιάσει και να παρουσιάσει σε συνεργασία με τους υπεύθυνους των Ειδικών Καταστημάτων Κράτησης Νέων ένα ολοκληρωμένο ψυχοπαιδαγωγικά Πρόγραμμα Δραστηριοτήτων και Εκδηλώσεων και να επεκτείνει τα Σχολεία αυτά σε όλα τα Ειδικά Καταστήματα Κράτησης στη χώρα μας.

10.3.«BIENNALE ΝΕΩΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ»

17^η Biennale Νέων Καλλιτεχνών της Ευρώπης και της Μεσογείου, *Mediterranea 17* - «NO FOOD' S LAND», στο Μιλάνο, 22 έως και 25 Οκτωβρίου 2015

Η Biennale Νέων καλλιτεχνών της Ευρώπης και της Μεσογείου (BJCEM) είναι ένα πολυπολιτισμικό, ανοιχτό, διεθνές και δια-τομεακό γεγονός που προάγει την επικοινωνία και την τέχνη.

Για τη συμμετοχή στην Biennale δεν απαιτείται οικονομική συμμετοχή των καλλιτεχνών και είναι ανοιχτή σε όλους ανεξαρτήτως φύλου, θρησκείας, και κοινωνικών και πολιτικών πεποιθήσεων.

Έχουν δικαίωμα συμμετοχής νέοι και νέες καλλιτέχνες και δημιουργοί έως 35 χρονών από την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική και παρουσιάζονται έργα σε όλους τους τομείς τέχνης: Εικαστικές και του Θεάματος Τέχνες (Visual & Performing Arts), Αρχιτεκτονική, Βιομηχανικό Σχέδιο (Design), Εικαστικό Σχέδιο, Διαδικτυακό Σχέδιο (web design), Μόδα, Ψηφιακές Δημιουργίες, Λογοτεχνία, Παραστατικές Τέχνες [Θέαμα/Show] (Θέατρο, Χορός, Αστικές Τέχνες [Urban Acts]), Μουσική, Κινηματογράφος/Video, Γαστρονομία.

Η εν λόγω Biennale, θεωρείται το πλέον σημαντικό γεγονός της Μεσογείου και της Ευρώπης πάνω στην νεανική πολιτιστική δημιουργικότητα. Μέχρι το έτος 2014, η προετοιμασία και οργάνωση της ελληνικής συμμετοχής και η διοργάνωση της εκάστοτε Biennale, για όλη την Ελλάδα πλην διαμενόντων στα όρια των Δήμων Θεσσαλονίκης και Παύλου Μελά, γινόταν από την Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς

(ΓΓΝΓ), ως μέλος της Διεθνούς Ένωσης Bjcem (Biennale des jeunes créateurs de l'Europe et de la Méditerranée-Biennale Νέων Δημιουργών της Ευρώπης και της Μεσογείου), διοργάνωνε έλαβε μέρος στη διοργάνωση της 16ης Biennale Νέων (Mediterranea16). Με την εφαρμογή του ΠΔ 114/2014 με το οποίο καταργήθηκε η ΓΓΝΓ, τις αρμοδιότητες την πήρε η Δ/ση Νέας Γενιάς, της Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς.

Στο πλαίσιο αυτό, το 2015 σχεδιάστηκε και διοργανώθηκε η ελληνική συμμετοχή στην Biennale Νέων καλλιτεχνών της Ευρώπης και της Μεσογείου, η Mediterranea 17 με θέμα «NO FOOD'S LAND» η οποία πραγματοποιήθηκε στο Μιλάνο, από 22 έως και 25 Οκτωβρίου 2015.

Η Ελλάδα συμμετείχε με 12 θέσεις που αντιστοιχούν σε 26 καλλιτέχνες αλλά μόνον στους παρακάτω τομείς τέχνης: Εικαστικές Τέχνες και Performing Arts, Παραστατικές Τέχνες (Θέαμα/Show), Μουσική, Λογοτεχνία και Γαστρονομία.

Οι θέσεις αυτές αφορούν υποψηφίους δημιουργούς που διέμεναν στη χώρα εκτός από τους υποψηφίους που διαμένουν στα όρια του Δήμου Θεσσαλονίκης και Δήμου Παύλου Μελά. Αρμόδιος φορέας: η Γενική Γραμματεία Δια Βίου Μάθησης & Νέας Γενιάς (ΓΓΔΒΜ&ΝΓ), Διεύθυνση Νέας Γενιάς, Τμήμα Πολιτισμού και Κοινωνικής Συμμετοχής.

Για την επιλογή, έγινε ανοιχτή πρόσκληση σε δημιουργούς έως 35 ετών και συστάθηκε από τη ΓΓΔΒΜ&ΝΓ μια κοινή διατομεακή επιτροπή αξιολόγησης των προτάσεων, η οποία επέλεξε τους δημιουργούς που συμμετείχαν στην 17^η Biennale στο Μιλάνο, με βάση τον υποβαλλόμενο φάκελο του κάθε δημιουργού και σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που όριζε η εν λόγω πρόσκληση. Βασικά κριτήρια επιλογής των καλλιτεχνών και του έργου τους αποτελέσαν η πληρότητα του φακέλου, η ποιότητα της κάθε δουλειάς και το πόσο καλά η επιλεγείσα υποψηφιότητα πλησιάζει και σχετίζεται με το θέμα/concept της Biennale.

Παράλληλα, σχεδιάστηκε, επιμελήθηκε, εκδόθηκε και διανεμήθηκε, με ευθύνη του Τμήματος, κατάλογος με τους συμμετέχοντες και τις κριτικές επιτροπές από Ελλάδα.

Η Υπηρεσία μας επίσης, ως πλήρες μέλος της BJCEM, συμμετέχει σε όλα τα όργανα διοίκησης και λήψης αποφάσεων.

Για το 2016 προβλέπεται η πραγματοποίηση στην Αθήνα και άλλες πόλεις, Μετα-Μπιενναλλικών και Προ- Μπιενναλλικών εκθέσεων, με σκοπό την παρουσίαση στο ελληνικό κοινό των 26 νέων δημιουργών, οι οποίοι επιλέχθηκαν και εκπροσώπησαν τη χώρα στη 17η Biennale του Μιλάνο. Επίσης, προβλέπεται στα τέλη του 2016 να ξεκινήσει η προετοιμασία διοργάνωσης της επόμενης, της 18ης Biennale.

10.4. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΤΡΙΠΤΟΛΕΜΟΣ» - ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ/ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Το πρόγραμμα της πρώην Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς «Τριπτόλεμος» (ΦΕΚ 1438/Β΄/2.5.2012), εντάσσεται στο πλαίσιο των κεντρικών αξόνων πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα παραγωγής, την αποκεντρωμένη πολιτική για τη νεολαία και τις οριζόντιες συνεργασίες σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.

Στόχος είναι να παρουσιαστούν στους νέους οι βασικές προϋποθέσεις και οι πραγματικές συνθήκες άσκησης του αγροτικού επαγγέλματος. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει ημερίδες ενημέρωσης και βραχυχρόνια σεμινάρια εκπαίδευσης με σκοπό την ενημέρωση των νέων που επιθυμούν να εγκατασταθούν στην περιφέρεια και να απασχοληθούν στον πρωτογενή τομέα της οικονομίας. Το επίπεδο γνώσεων, το αντικείμενο απασχόλησης και η εμπειρία ή μη στον αγροτικό τομέα παραγωγής, δεν αποτελεί κριτήριο για την επιλογή των νέων εκείνων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νέους 24 έως 40 ετών με συμμετοχή είκοσι με εικοσιπέντε ατόμων ανά αντικείμενο εκπαίδευσης.

Ο «Τριπτόλεμος» υλοποιήθηκε για πρώτη φορά το 2012 σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών αλλά και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (με σχετικό με το αντικείμενο πρόγραμμα σπουδών) και μέχρι το τέλος του 2014 συμμετείχαν σε αυτό περίπου 500 νέοι. Το πρόγραμμα συνεχίστηκε το 2015 σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, με την υλοποίηση έξι αντικειμένων του πρωτογενή τομέα, με συμμετοχή 25 ατόμων ανά αντικείμενο, περίοδος υλοποίησης 19/11/2015 έως 22/12/2015. Βασική διαφοροποίηση ήταν η επιλογή ανέργων εκπαιδευομένων.

Το 2016 διοργανώθηκε μια ημερίδα στο πλαίσιο του προγράμματος, 12/02/2016, με σκοπό την ενημέρωση των εκπαιδευομένων για πηγές χρηματοδότησης, κυρίως μέσα από πόρους της Ε.Ε. καθώς και η παρουσίαση καλών πρακτικών μέσα από την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας δύο νέων, οι οποίοι παρακολούθησαν το πρόγραμμα στο παρελθόν.

Για το 2016, προγραμματίζεται η συνέχιση της συνεργασίας με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών με τα σεμινάρια βραχείας εκπαίδευσης αλλά και η επέκταση του προγράμματος στη Θεσσαλονίκη και στην ευρύτερη περιφέρεια.

11. ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

11.1. Δίκτυο Συνεργαζομένων Σχολείων με την UNESCO - ASP net

Η χώρα μας, ως μέλος της UNESCO, συμμετέχει ενεργά στο Πρόγραμμα «Δίκτυο Συνεργαζομένων Σχολείων με την UNESCO - ASP net» με 160 περίπου σχολικές μονάδες στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Μεταξύ των θεμάτων (study themes) που προτείνονται για την ανάπτυξη σχεδίων εργασίας στα σχολεία - μέλη του εν λόγω δικτύου είναι και η «Ειρήνη και Ανθρώπινα Δικαιώματα» και «Εκπαίδευση για την Παγκόσμια Ιδιότητα του Πολίτη» σε σύνδεση με την Αειφόρο Ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, το 2015, διοργανώθηκε Μαθητικό Συμπόσιο για τα γυμνάσια ASPnet της Περιφερειακής Διεύθυνσης Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπαίδευσης

Αττικής με θέμα: «Το παιδί πρόσφυγας και η προσφυγική οικογένεια στη Μεσόγειο σήμερα».

Επιπλέον, από τις σχολικές μονάδες του δικτύου διοργανώθηκαν ενδεικτικά:

Φεστιβάλ Αγάπης (Αποδοχής) με θέμα: «*Διαφορετικές δυνατότητες-Ίδια Δικαιώματα*», στο οποίο έμφαση δόθηκε στα δικαιώματα των ανθρώπων με κινητικά προβλήματα, Ημερίδα με θέμα: «*Αντιμετωπίζοντας την ομοφοβία: ο ρόλος του σχολείου*», Ημερίδα με θέμα συζήτησης τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν άτομα με αναπηρία, Ημερίδα με θέμα «*Παγκόσμιος ανασχηματισμός και ηθική*», Δραστηριότητες σχετικά με το Bullying, Διαδραστική θεατρική παράσταση για τον ηλεκτρονικό εκφοβισμό, Διαβούλευση για ένα δημοκρατικό και συμμετοχικό σχολείο, Εβδομάδα βιωματικών εργαστηρίων για ΑΜΕΑ, Αντιρατσιστική εκδήλωση με έκθεση ζωγραφικής, Εκδήλωση με θέμα «*Δίνοντας πνοή κα χρώμα ..στη μη βία*», Εβδομαδιαίο φεστιβάλ με θέμα Ειρήνη και Πόλεμος, Φιλανθρωπικές και εθελοντικές δράσεις, Προσομοίωση παραολυμπιακών αθλημάτων, Συνεργασίες με σχολεία ΕΕΕΕΚ.

Επίσης, συμμετείχαν σε ραδιοφωνικές εκπομπές με σχετικές θεματικές, σε επιτροπές των ΜΥΝ για ρατσισμό και ξενοφοβία, σε βιωματικές δράσεις του οργανισμού ΑΝΤΙΓΟΝΗ, στο Πρόγραμμα Μαθητές διαμεσολαβητές. Επιπλέον, επισκέφθηκαν κέντρα φιλοξενίας προσφύγων.

11.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ PESTALLOZI (ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ - ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ – ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΩΝ)

Πρόκειται για επιμορφωτικά σεμινάρια τα οποία παρέχει το Συμβούλιο της Ευρώπης, στο πλαίσιο του προγράμματος Pestalozzi.

Τα σεμινάρια αυτά διακρίνονται σε:

Α. Σεμινάρια που απευθύνονται κυρίως σε εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δ/θμιας Εκπ/σης και λοιπά στελέχη του ευρύτερου χώρου της εκπαίδευσης (Δ/ντές, στελέχη της διοίκησης της εκπ/σης, σχολικούς συμβούλους, κ.ά.).

Αυτά σχεδιάζονται και οργανώνονται από τα κράτη-μέλη του ΣτΕ και αντλούν τη θεματολογία τους από τα προγράμματα προτεραιότητας του ΣτΕ. Διαρκούν από 2-5 ημέρες και σ' αυτά συμμετέχουν εκπαιδευτικοί, κλπ. τόσο από τη διοργανώτρια χώρα όσο και από άλλα κράτη-μέλη του ΣτΕ.

Β. Σεμινάρια που απευθύνονται σε επιμορφωτές (σχολικούς συμβούλους, κλπ. επιμορφωτές).

Η θεματολογία των ως άνω σεμιναρίων προέρχεται κυρίως από το χώρο της παιδαγωγικής, της ιστορίας, της γλωσσικής εκπαίδευσης και της εκπαίδευσης σε θέματα δημοκρατικής ιδιότητας του πολίτη, από το χώρο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κ.λπ.

Τα θέματα των σεμιναρίων καθορίζονται με βάση τις προτεραιότητες του τριετούς προγράμματος του ΣτΕ (π.χ. : πολυγλωσσία και γλωσσικές δεξιότητες, ανθρώπινα δικαιώματα, εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη, εκπαίδευση ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, βία στα σχολεία, εξτρεμισμός, κλπ.).

Θέματα Σεμιναρίων Pestalozzi 2015

Σύμφωνα με το «Ημερολόγιο Δραστηριοτήτων» της πλατφόρμας του προγράμματος Pestalozzi, για το 2015 είχαν προγραμματιστεί τα ακόλουθα επιμορφωτικά σεμινάρια, τα οποία διοργανώνονταν πραγματοποιούνταν σε συνεργασία του ΣτΕ με διάφορες χώρες-μέλη:

- Career advancement of teachers through continuous school-bases professional development
- Plurilingualism and the development of language competences in the 21st century: boosting participation and social cohesion using European tools and ICT
- Pedagogy makes the difference
- Learning and living Pestalozzi values and principles in education
- Partnership for the future : strategies of collaboration of school, family and society as key actors of a child-oriented educational process
- How to support school leadership for equity and learning
- The European Language Portfolio

- Physical education and sport for democracy and human rights, Module B
 - Lets' celebrate the European Day of Languages! Promoting the values and principles of the CoE
 - Workshop on sexual education
 - Memories of conflicts in Europe: How to deal with them in today's history lessons
 - Evaluation and assessment attitudes, skills and knowledge, Module A
 - Mediation at schools
 - Wits and manners on line – Identifying resources and strategies to prevent hate speech
 - Prevention of crimes against humanity – education for personal development
- Σ' αυτά συμμετείχαν εκπαιδευτικοί, σχ. σύμβουλοι, κλπ. στελέχη της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης της χώρας.

11.3. Διοργάνωση Ακαδημίας για τα ανθρώπινα δικαιώματα για Διευθυντές, Υποδιευθυντές και εκπαιδευτικούς όλων των σχολείων

Στις 21-25 Οκτωβρίου 2015 διοργανώθηκε, για πρώτη φορά στη χώρα μας, Ακαδημία με θέμα «Τα ανθρώπινα δικαιώματα στην πράξη στην Ελλάδα», με τη συνεργασία του Συμβουλίου της Ευρώπης, του Ευρωπαϊκού Κέντρου Wergeland και του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, στις Σπέτσες.

Η Ακαδημία (σύντομη επιμόρφωση) διοργανώνεται από το Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Wergeland κάθε χρόνο, από το 2011, στην Πολωνία και το Μαυροβούνιο για όλα τα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, για θέματα εκπαίδευσης στη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη και τα ανθρώπινα δικαιώματα (EDC/HRE), με στόχο την ενίσχυση του δημοκρατικού πολιτισμού στα σχολεία.

Σκοπός της Ακαδημίας στην Ελλάδα είναι να προσφέρει επιμόρφωση αποκλειστικά σε Έλληνες εκπαιδευτικούς στον τομέα της εκπαίδευσης στη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η εκπαίδευση στις αξίες αυτές αποτελεί βασικό εργαλείο ώστε «οι μαθητές και οι μαθήτριες να εφοδιαστούν με γνώσεις και

δεξιότητες για να κατανοήσουν και να αναπτύξουν τις δικές τους στάσεις και συμπεριφορές», προκειμένου να προωθούν και να προασπίζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες.

Η Ακαδημία στηρίζεται στην ολιστική προσέγγιση του σχολείου, αποσκοπώντας στο μετασχηματισμό του σε συμμετοχική δημοκρατική κοινότητα, χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς, μέσω του διαλόγου, της ανταλλαγής απόψεων και εμπειριών, αλλά και της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών από σχολεία όλων των Εκπαιδευτικών Περιφερειών της χώρας.

12. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

12.1. Η Θρησκευτική Ελευθερία στην Ελλάδα και το θεσμικό πλαίσιο προστασίας της

α. Σύνταγμα της Ελλάδας

Η θρησκευτική ελευθερία στην Ελλάδα κατοχυρώνεται στο άρθρο 13 του Συντάγματος και στις σχετικές Διεθνείς Συμβάσεις τις οποίες έχει υπογράψει ή και κυρώσει η χώρα μας (βλ. Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, άρθρο 9). Το ισχύον Σύνταγμα (27-5-2008) προστατεύει τόσο την ανεξιθρησκία, όσο και τη θρησκευτική ελευθερία, ορίζοντας ότι:

- Η ελευθερία της θρησκευτικής συνείδησης είναι απαραβίαστη. Η απόλαυση των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων δεν εξαρτάται από τις θρησκευτικές πεποιθήσεις.
- Κάθε γνωστή θρησκεία είναι ελεύθερη και τα σχετικά με τη λατρεία της τελούνται ανεμπόδιστα υπό την προστασία των νόμων.
- Η άσκηση της λατρείας δεν επιτρέπεται να προσβάλλει τη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη. Ο προσηλυτισμός με αθέμιτα μέσα απαγορεύεται.
- Οι λειτουργοί όλων των γνωστών θρησκειών υπόκεινται στην εποπτεία της Πολιτείας.

β. Θεσμικό πλαίσιο Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Το άρθρο 1 του αρ. 114/2014 Προεδρικού Διατάγματος περί του νέου Οργανισμού του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 181/Α/2014) θέτει ως μία από

τις κύριες αποστολές του Υπουργείου την προστασία της ελευθερίας της θρησκευτικής συνείδησης και της θρησκευτικής λατρείας.

Με το άρθρο 41 του εν λόγω ΠΔ επανακαθορίστηκε ο σκοπός της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων ως «η εποπτεία του θρησκευτικού εκπαιδευτικού συστήματος και η σύνδεση θρησκείας και πολιτισμού με την ταυτόχρονη προαγωγή δράσεων κατά της μισαλλοδοξίας και υπέρ των διαθρησκευτικών σχέσεων».

Ταυτόχρονα, με το αναφερόμενο Διάταγμα συστάθηκε το Τμήμα Θρησκευτικών Ελευθεριών και Διαθρησκευτικών Σχέσεων, το οποίο είναι αρμόδιο για θέματα που αφορούν στις θρησκευτικές ελευθερίες ανεξαρτήτως θρησκείας και δόγματος, την εποπτεία και τον έλεγχο για τη νόμιμη άσκησή τους και την προστασία τους από προσβολές, την ανάπτυξη του διαλόγου μεταξύ του κράτους και των θρησκευτικών κοινοτήτων ή του διαθρησκειακού διαλόγου, την υποστήριξη των διεθνών θρησκευτικών σχέσεων, καθώς και για τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος.

γ. Οργάνωση της νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων και των ενώσεών τους
Σημαντικό βήμα για τη ρύθμιση του ευαίσθητου ζητήματος της οργάνωσης και της απόκτησης νομικής μορφής των θρησκευτικών κοινοτήτων/ομάδων στην Ελλάδα, με την ταυτόχρονη προστασία και σεβασμό του συνταγματικώς προβλεπόμενου ατομικού δικαιώματος της θρησκευτικής ελευθερίας αλλά και άλλων βασικών διατάξεων του Συντάγματος, αποτελεί η ψήφιση του νόμου 4301/2014 (Φ.Ε.Κ. 223/Α/2014).

Με τον νόμο αυτό, κατόπιν διετούς δημόσιας διαβούλευσης με τις θρησκευτικές κοινότητες, θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά η έννοια του θρησκευτικού νομικού προσώπου, προκειμένου να διευθετηθεί με τον καλύτερο τρόπο το θέμα της οργάνωσης και της απόκτησης νομικής μορφής θρησκευτικών ομάδων, που επιθυμούν να λειτουργούν οργανωμένα και συντεταγμένα.

Με το άρθρο 13 του νόμου 4301/2014 η Καθολική Εκκλησία στην Ελλάδα αναγνωρίζεται ως εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ενώ οι θρησκευτικές κοινότητες που είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένες μαζί της

αναγνωρίζονται ακολούθως ως θρησκευτικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Το ίδιο άρθρο αναγνωρίζει ως ίδια θρησκευτικά ή εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου τις ακόλουθες θρησκευτικές κοινότητες: α) «Αγγλικανική Εκκλησία στην Ελλάδα Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», β) «Αιθιοπική Ορθόδοξη Εκκλησία της Αθήνας Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», γ) «Αιγυπτιακή Κοπτορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδος Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο», δ) «Μητρόπολη Ορθοδόξων Αρμενίων Ελλάδος Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο», ε) «Ευαγγελική Εκκλησία Γερμανόγλωσσων εν Ελλάδι Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», στ) «Ευαγγελική Εκκλησία της Ελλάδος Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο», ζ) «Χριστιανική Ασσυριακή Εκκλησία στην Ελλάδα Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο», η) «Αρμενική Ευαγγελική Εκκλησία της Ελλάδος Θρησκευτικό Νομικό Πρόσωπο».

Επιπλέον, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3 του ανωτέρω νόμου, το 2015 υποβλήθηκαν έξι (6) αιτήσεις στα αρμόδια Μονομελή Πρωτοδικεία, οι οποίες εκδικάστηκαν με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας κατά τη διάρκεια του έτους. Η διαδικασία έχει ολοκληρωθεί για τέσσερις (4) εξ' αυτών.

Με τον εν λόγω νόμο το σύνολο της διαδικασίας πρόσληψης νομικής μορφής ανατίθεται στη δικαστική κρίση του αρμόδιου πρωτοδικείου. Η λύση αυτή προκρίθηκε ως η πλέον ενδεδειγμένη, καθότι η αμεροληψία και η λειτουργική ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας αποτελούν τις ασφαλιστικές δικλίδες για τη διαφάνεια της διαδικασίας και την προστασία του δικαιώματος της θρησκευτικής ελευθερίας.

Παράλληλα, στο άρθρο 14 του νόμου προβλέπεται η τήρηση Μητρώου νομικών προσώπων και θρησκευτικών λειτουργών, στο οποίο καταχωρίζονται όλα τα νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στις διατάξεις του, η δικαστική απόφαση που έκανε δεκτή την αίτηση, η συστατική πράξη, η Ομολογία πίστεως και ο κανονισμός τους.

Επίσης, προβλέπεται η τήρηση ηλεκτρονικού μητρώου των θρησκευτικών λειτουργών που τελούν ιερολογίες με αστικές συνέπειες, είτε αυτοί ανήκουν σε θρησκευτική κοινότητα οργανωμένη καθ' οποιονδήποτε νομικό τύπο, είτε ανήκουν

σε κοινότητα χωρίς νομική προσωπικότητα. Το ΥΠΠΕΘ κατ'εφαρμογήν του άρθρου 14, βρίσκεται στη διαδικασία δημιουργίας πληροφοριακού συστήματος - ηλεκτρονικού μητρώου θρησκευτικών και εκκλησιαστικών νομικών προσώπων & θρησκευτικών λειτουργών, το οποίο πρόκειται να λειτουργήσει σύντομα.

Τέλος, με το άρθρο 17 του εν λόγω νόμου ορίζεται ρητά το τεκμήριο της γνωστής θρησκείας, το οποίο μέχρι πρότινος είχε καθοριστεί νομολογιακά από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Συγκεκριμένα, τεκμαίρεται ως γνωστή θρησκεία κάθε θρησκεία και δόγμα, για την άσκηση δημόσιας λατρείας της οποίας υφίσταται εν ισχύι σχετική άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ναού ή ευκτήριου οίκου της.

12.2. Ενέργειες για την προστασία της θρησκευτικής ελευθερίας

Συγκέντρωση πληροφοριών για περιστατικά βανδαλισμού

Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των περιστατικών προσβολής της άσκησης της θρησκευτικής ελευθερίας οργανώνεται από το Τμήμα Θρησκευτικών Ελευθεριών και Διαθρησκευτικών Σχέσεων της Διεύθυνσης Θρησκευτικής Εκπαίδευσης της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων, με τη συνεργασία και άλλων φορέων της Ελληνικής Πολιτείας και εκπροσώπων των θρησκευτικών κοινοτήτων, δίκτυο καταγραφής των περιστατικών βανδαλισμού ή/και βεβήλωσης χώρων με θρησκευτική σημασία (π.χ. μνημεία, ναοί, ευκτήριοι οίκοι, νεκροταφεία, κλπ.). Η καταγραφή των εν λόγω περιστατικών συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση για το σχηματισμό μιας αντικειμενικής και ολοκληρωμένης εικόνας, τόσο από ποσοτική όσο και από ποιοτική άποψη, η οποία θα αποτελέσει και τη «λυδία λίθο» για τον σχεδιασμό, τη θεσμοθέτηση, την οργάνωση και την άσκηση σχετικών πολιτικών πρόληψης ή καταστολής.

Από τα συλλεγόμενα στην υπηρεσία στοιχεία (δελτία τύπου και υπηρεσιακή αλληλογραφία) που αφορούν στο έτος 2015, καταμετρήθηκαν σαρανταοκτώ (48) συμβάντα σε βάρος χώρων θρησκευτικής σημασίας. Από αυτά, ένα (1) αφορά σε ναό της Ελληνικής Καθολικής Εξαρχίας, ένα (1) σε Εβραϊκό νεκροταφείο, τρία (3) σε

Μουσουλμανικούς χώρους λατρείας, ένα (1) στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη και τα υπόλοιπα σε χώρους της Ορθόδοξης Εκκλησίας (ναούς, κοιμητήρια).

12.3. Εκκλησιαστικά Νομικά Πρόσωπα και Θρησκευτικές Κοινότητες στην Ελλάδα

α. Ορθόδοξη Εκκλησία (Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο)

Βάσει του άρθρου 3 του Συντάγματος της Ελλάδας, η θρησκεία της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού αναγνωρίζεται ως «επικρατούσα». Αυτή η αναγνώριση έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα ως δηλώνουσα τη θρησκεία της πλειονότητας του ελληνικού λαού. Η συνταγματική αυτή διάταξη, παρότι περιβάλλει με θεσμική εγγύηση την Ορθόδοξη Εκκλησία, δεν σημαίνει ούτε συνεπάγεται, σε καμία περίπτωση, μείωση ή περιορισμό της θρησκευτικής ελευθερίας των άλλων θρησκειών και δογμάτων.

β. Καθολική Εκκλησία (Εκκλησιαστικό Νομικό Πρόσωπο)

Όπως αναφέρεται ανωτέρω, με το άρθρο 13 του νόμου 4301/2014 η Καθολική Εκκλησία στην Ελλάδα αναγνωρίζεται ως εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, ενώ οι θρησκευτικές κοινότητες που είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένες μαζί της αναγνωρίζονται ακολούθως ως θρησκευτικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

Για τη διδασκαλία του μαθήματος των θρησκευτικών σε μαθητές των Κυκλάδων που ακολουθούν το καθολικό δόγμα έχουν διοριστεί από το ελληνικό κράτος ιεροδιδάσκαλοι καθολικού δόγματος ως εκπαιδευτικοί.

Επιπλέον, επισημαίνεται ότι χρηματοδοτείται η συντήρηση και η αποκατάσταση ιερών ναών του καθολικού δόγματος.

γ. Ισραηλιτικές Κοινότητες

Στην Ελλάδα οι Ισραηλιτικές Κοινότητες έχουν ακριβώς το ίδιο νομικό καθεστώς με την Εκκλησία της Ελλάδος (της-συνταγματικά-οριζόμενης ως «επικρατούσας θρησκείας»), είναι, δηλαδή, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (άρθρο 1, ν.

2456/1920 (Φ.Ε.Κ. 173/A/1920), άρθρο 1, Νομοθετικό Διάταγμα 301/1969 (Φ.Ε.Κ. 195/A/1969), και άρθρο 1 του από 29/3/1949 Βασιλικού Διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 79/A/1949), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν). Το ΥΠΠΕΘ ασκεί εποπτεία επί των φορέων αυτών δυνάμει του 353/1997 Προεδρικού Διατάγματος (Φ.Ε.Κ. 239/A/1997).

Επιπρόσθετα, την τελευταία τετραετία, 2012-2015, έχουν αναληφθεί, εκ μέρους της Πολιτείας, συγκεκριμένες δράσεις, τόσο νομοθετικά όσο και ως πρωτοβουλίες, οι οποίες αφορούν στην υποβοήθηση διατήρησης της θρησκευτικής και πολιτιστικής ταυτότητας του Ελληνικού Εβραϊσμού. Πιο συγκεκριμένα:

- 1) Με το νόμο 4071/2012 (Φ.Ε.Κ. 85/A/2012), άρθρο 44: Διασφαλίσθηκε η λειτουργία των Εβραϊκών Σχολείων καθώς αυτά εξαιρέθηκαν από γενική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι μισθοί των αποσπασμένων υπαλλήλων του Δημοσίου καταβάλλονται από τους φορείς στους οποίους αποσπώνται και όχι από την οργανική τους θέση. Με τη ρύθμιση αυτή το ΥΠΠΕΘ συνέχισε και συνεχίζει να καταβάλλει τη μισθοδοσία των αποσπασμένων στα Εβραϊκά Σχολεία εκπαιδευτικών.
- 2) ΚΥΑ 2/52141/ΑΥΕΠ του 2013. Αν και οι Ισραηλιτικές Κοινότητες είναι Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου εξαιρέθηκαν από τις διαδικασίες λογιστικής οργάνωσης και εσωτερικής οικονομικής διαχείρισης που προβλέπονται για τα υπόλοιπα ΝΠΔΔ διότι θεωρούνται μη κερδοσκοπικοί, κοινωφελείς οργανισμοί με θρησκευτικό σκοπό.
- 3) Ν. 4223/2013: Οι Ισραηλιτικές Κοινότητες συμπεριελήφθησαν στην εξαίρεση καταβολής φόρου ακινήτων για τους ιδιοχρησιμοποιούμενους χώρους α) λατρείας (Συναγωγές) και β) κοινωφελούς έργου τους.
- 4) Ν. 4178/2013: Οι Ισραηλιτικές Κοινότητες συμπεριελήφθησαν στην δυνατότητα νομιμοποίησης πολεοδομικών παραβάσεων ή αλλαγών χρήσης στους λατρευτικούς τους χώρους, με διαδικασίες που προβλέπονται για τα ακίνητα του Κράτους, και χωρίς την καταβολή των προστίμων που ισχύουν για τους ιδιώτες.
- 5) Ν. 4235/2014: Οι Ισραηλιτικές Κοινότητες συμπεριλήφθηκαν σε διατάξεις που αφορούν στην διατήρηση των προνομίων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου

Δικαίου Εκκλησιαστικού και Θρησκευτικού χαρακτήρα με παράλληλη διατήρηση του πλήρους αυτοδιοίκητου της εσωτερικής τους λειτουργίας. Επίσης στο νόμο αυτό προβλέπεται ότι, μελλοντικά, δε θα μπορούν να ισχύουν γενικές διατάξεις για τα προαναφερθέντα ΝΠΔΔ, εάν σε αυτές δεν προβλέπεται ρητά ότι αφορούν και στις Ισραηλιτικές Κοινότητες.

- 6) Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων και Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος, 22/01/2014. Βάσει αυτού, η Πολιτεία αναγνωρίζει το Εβραϊκό Μουσείο ως μοναδικό συνεργάτη και σύμβουλό της για θέματα που αφορούν τον Ελληνικό Εβραϊσμό και όλες τις σχετικές δράσεις.
- 7) Ν. 4310/2014: Το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος αναγνωρίστηκε ως ισότιμο των κρατικών ερευνητικών κέντρων. Κατ' αυτό τον τρόπο αναβαθμίστηκε το καθεστώς του και εγκαινιάστηκαν νέες δυνατότητες χρηματοδότησης. Στόχος είναι ο Ελληνικός Εβραϊσμός να αποκτήσει έναν ισχυρό οργανισμό για τη μελέτη, την έρευνα και την διαφύλαξη της πολιτιστικής και ιστορικής του ταυτότητας, ενώ, συγχρόνως, η Ελληνική Πολιτεία να διαθέτει έναν έγκυρο συνομιλητή και συνεργάτη για δράσεις της, εντός και εκτός χώρας, που αφορούν στον Ελληνικό Εβραϊσμό, συμπεριλαμβανομένων και των δράσεων για τη διατήρηση της μνήμης του Ολοκαυτώματος.
- 8) Υποστήριξη Σεμιναρίων Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδας για τη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος που απευθύνονται σε εκπαιδευτικούς δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και πραγματοποιούνται στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη. Τα σεμινάρια τίθενται υπό την αιγίδα του Υπουργείου με έγκριση ειδικών αδειών για τους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν σε αυτά (βλ. αναλυτικότερα κατωτέρω υπό Δ.β.).
- 9) Έκδοση Δελτίου Τύπου Υ.ΠΑΙ.Θ. στις 12/1/2015 με θέμα: "Η νομική προσωπικότητα των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων και του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος (Κ.Ι.Σ.Ε), τα ισραηλιτικά σχολεία και η φορολογία τους".
- 10) Διμερής πρωτοβουλία και συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης για τη συγγραφή ενός πρότυπου εγχειριδίου και την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού για την εβραϊκή παρουσία στην Ελλάδα.

δ. Μουσουλμανική Μειονότητα Θράκης

- Μουφτήδες

Η μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης αποτελείται από Έλληνες πολίτες, μουσουλμάνους στο θρήσκευμα, οι οποίοι απολαμβάνουν πλήρους ισονομίας και ισοπολιτείας. Όπως ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1920/1991 (Φ.Ε.Κ. 11 Α/1991), οι Μουφτείες που λειτουργούν στην Θράκη (Ξάνθης, Κομοτηνής και Διδυμοτείχου) είναι δημόσιες υπηρεσίες. Σε αυτές προΐσταται ο Μουφτής, ο οποίος είναι ανώτατος δημόσιος λειτουργός, θέσης Γενικού Διευθυντή, και διορίζεται με προεδρικό διάταγμα, έπειτα από πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Οι Μουφτήδες της Θράκης διαθέτουν δικαστική εξουσία σε οικογενειακές, προσωπικές και κληρονομικές υποθέσεις μεταξύ μουσουλμάνων Ελλήνων πολιτών της περιφέρειάς τους. Διευκρινίζεται, ωστόσο, ότι, προκειμένου να τεθούν σε ισχύ οι αποφάσεις τους, χρήζουν επικύρωσης από τα πολιτικά δικαστήρια, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 5 του νόμου 1920/91.

Η μουσουλμανική μειονότητα συμμετέχει στην διαδικασία διορισμού των Μουφτήδων καθότι, όπως ορίζεται από τις διατάξεις του νόμου 1920/1991, η ενδεκαμελής επιτροπή που συγκροτείται από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας (ήδη Αποκεντρωμένης Διοίκησης) για τον σκοπό αυτόν, αποτελείται από Έλληνες μουσουλμάνους θρησκευτικούς λειτουργούς και εξέχοντες μουσουλμάνους Έλληνες πολίτες της οικείας Περιφέρειας.

Οι μουσουλμάνοι της Θράκης ασκούν τα θρησκευτικά τους καθήκοντα στα πολυάριθμα Τεμένη της περιοχής, ενώ το ΥΠΠΕΘ έχει ικανοποιήσει το σύνολο των αιτημάτων για εργασίες επισκευής και επέκτασης παλαιών Τεμενών, καθώς και ανέγερσης νέων. Σημειώνεται ότι χρηματοδοτείται από το ΥΠΠΟ και η αποκατάσταση ιστορικών Τεμενών (π.χ. Τέμενος Βαγιαζήτ στο Διδυμότειχο).

Επιπροσθέτως, με το νόμο 4067/2012, άρθρο 27 (Φ.Ε.Κ. 79/Α/2012) θεσπίστηκαν ειδικές διατάξεις για την απλούστευση των πολεοδομικών διαδικασιών που

προβλέπονται για την επισκευή ή την κατασκευή τεμένους σε Βακουφικό ακίνητο της Θράκης.

- Ιεροδιδάσκαλοι

- Διδασκαλία του Κορανίου

Προκειμένου να προαχθεί η θρησκευτική και πνευματική καλλιέργεια των μουσουλμάνων της Θράκης, βάσει των άρθρων 36-39 του νόμου 3536/2007 (Φ.Ε.Κ. 42/Α/2007) όπως αυτά αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 53 του νόμου 4115/2013 (Φ.Ε.Κ. 24/Α/2013), έχουν συσταθεί στις Μουφτείες της Θράκης διακόσιες σαράντα (240) θέσεις ιεροδιδασκάλων ισλαμικής θρησκείας. Έργο των ιεροδιδασκάλων αυτών είναι να κηρύττουν το Κοράνιο στα τεμένη της Θράκης. Επιπλέον, εφόσον το επιθυμούν και προκύψει σχετική ανάγκη, μπορούν να διδάξουν το Κοράνιο και σε δημόσια σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Θράκης, σε μαθητές-μέλη της μουσουλμανικής μειονότητας που έχουν απαλλαγεί από το μάθημα των θρησκευτικών, κατόπιν σχετικής απόφασης του αρμοδίου κατά περίπτωση Διευθυντή πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Επίσης, οι ιεροδιδάσκαλοι μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, κατόπιν σχετικής απόφασης του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, να διδάσκουν μαθήματα θρησκευτικής μουσουλμανικής εξειδίκευσης, καθώς και την αραβική γλώσσα στα Μουσουλμανικά Ιεροσπουδαστήρια της Θράκης, εφόσον έχουν τα αναγκαία προσόντα. Μπορούν, ακόμη, προς κάλυψη επειγουσών αναγκών, να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στην Κεντρική Υπηρεσία της Μουφτείας ως βοηθητικό διοικητικό προσωπικό, μετά από απόφαση του οικείου Μουφτή.

Κατά το σχολικό έτος 2015-2016 και εξής, οι ιεροδιδάσκαλοι συνέχισαν, αρχής γενομένης από 2013-2014, να διδάσκουν το Ιερό Κοράνιο στα δημόσια σχολεία, στους μαθητές της μουσουλμανικής μειονότητας που είχαν λάβει απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών. Η διδασκαλία του Κορανίου είχε μεγάλη ανταπόκριση στους μουσουλμάνους μαθητές.

Δεδομένου ότι η διδασκαλία του Κορανίου στους μουσουλμάνους μαθητές στη Θράκη γίνεται στην αραβική γλώσσα – διότι κατά την ισλαμική θρησκεία το Κοράνι είναι αμετάφραστο – ενώ η ερμηνεία αποσπασμάτων του στην ελληνική γλώσσα, το ΥΠΠΕΘ επιδιώκει την ανάπτυξη του κατάλληλου διδακτικού υλικού. Συγκεκριμένα, έχουν κινηθεί διαδικασίες για την εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών και τη συγγραφή διδακτικών βιβλίων διδασκαλίας του Κορανίου στους μουσουλμάνους-μαθητές των δημοσίων σχολείων της Θράκης. Επίσης, προγραμματίζεται έργο «Αναβάθμιση των Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων – Παιδαγωγική Υποστήριξη της διδασκαλίας του Κορανίου στους μαθητές μέλη της Μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης».

- Ιεροσπουδαστήρια

Στη Θράκη λειτουργούν δύο ιεροσπουδαστήρια, ένα στον Εχίνο Ξάνθης και ένα στην Κομοτηνή, τα οποία είναι ισότιμα με τα δημόσια ελληνικά Εκκλησιαστικά Γυμνάσια - Λύκεια.

Συστάθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4301/2014, και λειτουργεί το Εποπτικό Συμβούλιο Μουσουλμανικών Ιεροσπουδαστηρίων Θράκης, ως συμβουλευτικό όργανο του ΥΠΠΕΘ για θέματα που αφορούν στα μουσουλμανικά ιεροσπουδαστήρια Θράκης και γενικότερα στα ζητήματα θρησκευτικής εκπαίδευσης της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης. Με τον τρόπο αυτό καταδεικνύεται η αυξανόμενη μέριμνα της Πολιτείας για την ορθή αντιμετώπιση του όλου θέματος της μειονοτικής εκπαίδευσης.

Τέλος, έχει δρομολογηθεί η εκπόνηση προγραμμάτων σπουδών για τη συγγραφή διδακτικών βιβλίων Γυμνασίου και Λυκείου για τα μουσουλμανικά Ιεροσπουδαστήρια της Θράκης.

ε. Μουσουλμάνοι εκτός Θράκης

Μόλις το έτος 2013 υποβλήθηκαν για πρώτη φορά αιτήσεις για άδεια ίδρυσης και λειτουργίας χώρων λατρείας της ισλαμικής θρησκείας, οι οποίες και ικανοποιήθηκαν, πλην των περιπτώσεων με ελλιπή δικαιολογητικά.

Για την απρόσκοπτη τέλεση των θρησκευτικών καθηκόντων των μουσουλμάνων κατά τη Μεγάλη Εορτή της Ισλαμικής Θρησκείας της Λύσης του Ραμαζανίου και άλλων μουσουλμανικών θρησκευτικών εορτών, η Ελληνική Πολιτεία παραχώρησε στεγασμένους χώρους στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας και στο Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών, οι οποίοι και χρησιμοποιήθηκαν από τις μουσουλμανικές κοινότητες. Επίσης, εγκρίθηκε από το ΥΠΠΕΘ η παραχώρηση χρήσης των Τεμενών που ζητήθηκαν από μουσουλμάνους των Δωδεκανήσων για την τέλεση θρησκευτικών εορτών.

Σημαντική πρόοδος έχει σημειωθεί και στο ζήτημα της κατασκευής του Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών, η οποία, σημειωτέον, έχει αναγνωριστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) στην τελευταία της έκθεση για την Ελλάδα το 2015.

Η κατασκευή του Τεμένους έχει ανατεθεί, λόγω αρμοδιότητας, στην Ειδική Υπηρεσία Δημόσιων Έργων Κτιριακών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας (άρθρο 29, παρ.5ii του Ν.4014/2011 (Φ.Ε.Κ. 264/Α/2011). Οι όροι και οι περιορισμοί δόμησης καθορίζονται με το από 20-9-1995 (Φ.Ε.Κ. 1049/Α/1995) Προεδρικό Διάταγμα και οι δαπάνες της κατασκευής θα βαρύνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Υποδομών.

Επιπλέον, με τις διατάξεις του νόμου 3512/2006 (Φ.Ε.Κ. 264/Α/2006) προβλέπεται η ίδρυση Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου με την επωνυμία «Διοικούσα Επιτροπή Ισλαμικού Τεμένους Αθηνών», με σκοπό την διοίκηση, διαχείριση και συντήρηση του Τεμένους.

Σημαντική εξέλιξη για την κατασκευή του τεμένους αποτέλεσε και η απόρριψη, στις 30-6-2014 από το Συμβούλιο της Επικρατείας, της από 27 Δεκεμβρίου 2011 αίτησης ακύρωσης. Το ΣτΕ απεφάνθη ότι ο νόμος για την κατασκευή του Τεμένους αλλά και η απόφαση για την χρηματοδότησή του από το Δημόσιο συμφωνούν με τις συνταγματικές αρχές της ελευθερίας εκδήλωσης των θρησκευτικών πεποιθήσεων και της ισότητας.

Εκκρεμούν άλλες δύο αιτήσεις ακύρωσης, των οποίων η δικάσιμος είχε οριστεί για τις 6-10-2015, ωστόσο αναβλήθηκαν εκ νέου λόγω κατάθεσης νέων στοιχείων.

στ. Λοιπές θρησκευτικές κοινότητες

Τα τελευταία χρόνια έχει επιτευχθεί σημαντικότερη πρόοδος στον τομέα του σεβασμού της θρησκευτικής ελευθερίας στα πλαίσια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην χώρα μας. Αυτό γίνεται προφανές και από το ότι έχει ικανοποιηθεί η συντριπτική πλειονότητα των αιτήσεων για άδεια λειτουργίας ευκτήριου οίκου σε θρησκευτικές κοινότητες, οι οποίες μπορούν να ασκούν ανεμπόδιστα τα θρησκευτικά τους καθήκοντα, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση του σεβασμού του Συντάγματος και των νόμων του κράτους. Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα έχουν δοθεί άδειες ίδρυσης και λειτουργίας ευκτήριων οίκων σε 105 θρησκευτικές κοινότητες ετερόδοξων και σε 19 θρησκευτικές κοινότητες ετερόθρησκων.

Η κείμενη νομοθεσία προβλέπει καθεστώς προηγούμενης διοικητικής άδειας για την ίδρυση και λειτουργία ευκτήριου οίκου στον οποίο δύναται να ασκηθεί λατρεία από μέλη ετερόδοξων ή ετερόθρησκων θρησκευτικών κοινοτήτων. Η χορήγηση δε, της σχετικής διοικητικής άδειας διενεργείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων, έπειτα από διαπίστωση των προϋποθέσεων που ορίζονται από το Σύνταγμα της χώρας. Στις 6-5-2014 εκδόθηκε η αρ. πρωτ. 69230/Α3 κοινή εγκύκλιος των υπουργείων ΥΠΑΙΘ, ΥΠΕΣ, ΥΠΕΚΑ, ΔΤΠΠ και Υγείας, η οποία ορίζει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας ευκτήριου οίκου.

Σημειώνεται ότι, με τη χορήγηση άδειας λειτουργίας χώρου λατρείας, οι θρησκευτικές κοινότητες δεν αποκτούν αυτοδικαίως και νομική προσωπικότητα, η οποία αποκτάται, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, με τις διαδικασίες που υπαγορεύει ο ν. 4301/2014.

12.4. Δράσεις ευαισθητοποίησης

α. Μαθητικός διαγωνισμός βίντεο για το Ολοκαύτωμα

Στο πλαίσιο εξουδετέρωσης της κοινωνικής επιρροής ρατσιστικών και ξενοφοβικών λόγων και ενεργειών διοργανώθηκε, σε συνεργασία με το Εβραϊκό Μουσείο της Ελλάδος και το Ίδρυμα Νεολαίας και Διά Βίου Μάθησης, μαθητικός διαγωνισμός δημιουργίας βίντεο με θέμα: «Το Ολοκαύτωμα και οι Έλληνες Εβραίοι». Ο διαγωνισμός απευθυνόταν-πilotικά-στους μαθητές Α΄ και Β΄ Λυκείου των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας. Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να εκφράσουν μέσα από τα έργα τους τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους για το Ολοκαύτωμα, καθώς και να προβληματιστούν σχετικά με τη σημασία και την επικαιρότητά του στη σύγχρονη ζωή.

Στο διαγωνισμό έλαβαν μέρος ογδόντα ένας (81) μαθητές από είκοσι δύο (22) λύκεια των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας. Κατόπιν αξιολόγησης των έργων από αρμόδια Επιτροπή με βάση τη συνάφειά τους με το θέμα, την πρωτοτυπία, την αισθητική απόδοση και τους τεθέντες στόχους και κριτήρια, πενήντα δύο (52) μαθητές, των οποίων τα έργα διακρίθηκαν (με βραβείο ή τιμητικό έπαινο), πραγματοποίησαν στις αρχές Μαΐου 2015 εκπαιδευτική επίσκεψη στο Κρατικό Μνημείο και Μουσείο του Άουσβιτς στην Πολωνία, με τη συνοδεία εννέα (9) επιβλεπόντων καθηγητών.

Τέλος, τα πέντε (5) βίντεο που βραβεύθηκαν έχουν αναρτηθεί και είναι δημοσίως προσβάσιμα στο κανάλι που διατηρεί στη διαδικτυακή πλατφόρμα «YOUTUBE» η Εκπαιδευτική Ραδιοτηλεόραση του Υπουργείου (EducationalTVGreece) στη διαδρομή:

https://www.youtube.com/playlist?list=PL2J_qoFbHd55zN5pBOLN-I7Gk5ORRgtYQ

Κατά το τρέχον σχολικό έτος 2015-16 εκδόθηκε από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων η από 9-10-2-15 προκήρυξη για τη διεξαγωγή νέου διαγωνισμού δημιουργίας βίντεο με το ίδιο θέμα για μαθητές Α΄ και Β΄ Τάξης Λυκείων των Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αχαΐας και Λάρισας, ο οποίος επεκτάθηκε με πρόσφατη νεώτερη προκήρυξη (24-2-2016) και στα Λύκεια της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Αττικής και επί του παρόντος βρίσκεται εν εξελίξει.

Στόχος της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων είναι η συνέχιση και η επέκταση των διαγωνισμών αυτών με τη συμμετοχή διαρκώς περισσότερων Λυκείων ανά την Ελλάδα.

β. Σεμινάρια και λοιπές δράσεις για το Ολοκαύτωμα

Κατά το πρόσφατο παρελθόν συνδιοργανώθηκε από το Εβραϊκό Μουσείο της Ελλάδας και το ΥΠΠΕΘ σειρά επιμορφωτικών σεμιναρίων για εκπαιδευτικούς με θέμα το Ολοκαύτωμα. Συγκεκριμένα, κατά το έτος 2015 υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα σεμινάρια:

- 26-27 Φεβρουαρίου 2015 στην Αθήνα,
- 28 Φεβρουαρίου 2015 στην Αθήνα διοργανώθηκε εργαστήριο σε συνεργασία με το Εβραϊκό Ιστορικό Ινστιτούτο CENTROPA,
- 16-17 Οκτωβρίου 2015 στην Καβάλα διοργανώθηκε σεμινάριο από το Εβραϊκό Ιστορικό Ινστιτούτο CENTROPA,
- 3-4 Δεκεμβρίου 2015 στη Θεσσαλονίκη διοργανώθηκε σεμινάριο από το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδας.

Όπως προαναφέρθηκε, όλα τα ανωτέρω σεμινάρια έλαβαν την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας με παράλληλη έγκριση ειδικών αδειών προς διευκόλυνση των συμμετασχόντων εκπαιδευτικών.

Τον Ιούλιο του 2015 Έλληνες εκπαιδευτικοί έλαβαν μέρος στη Θερινή Ακαδημία του Εβραϊκού Ιστορικού Ινστιτούτου «Centropa», που πραγματοποιήθηκε σε χώρες του εξωτερικού, ενώ από το διδακτικό έτος 2015-2016 θα υπάρξει συνεργασία του εν λόγω Ινστιτούτου και με το Διορθόδοξο Κέντρο της Εκκλησίας της Ελλάδας με τη στήριξη της Γενικής Γραμματείας Θρησκευμάτων με σκοπό τη δημιουργία ειδικής εκπαιδευτικής δράσης με αντικείμενο το Ολοκαύτωμα και τις Γενοκτονίες κατά τον 20ο αιώνα.

Με το υπ. αριθμ. πρωτ. 28774/Δ2/20-2-2015 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας εγκρίθηκε η συμμετοχή του 6ου Λυκείου Νέας Σμύρνης σε πρόγραμμα κοινωνικού δικτύου με σχολείο του εξωτερικού (Palm Beach Central High School of Social Studies, Florida USA) με αντικείμενο το Ολοκαύτωμα και τις Γενοκτονίες. Οι εργασίες που δημιουργήθηκαν παρουσιάστηκαν το Μάιο του 2015 σε ειδική εκδήλωση του σχολείου που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας "Solidarity Sabbath", που διοργανώνεται από το Lantos Foundation for Human Rights and Justice, παρουσία του (τότε) Υπουργού Παιδείας, κ. Α. Μπαλτά και του Γενικού Γραμματέα Θρησκευμάτων, κ. Γ. Καλαντζή.

Με το υπ'αριθμ. πρωτ. 207410/Δ2/17-12-2015 έγγραφο του Υπουργείου Παιδείας εγκρίθηκε η συμμετοχή του 6^{ου} Γενικού λυκείου Νέας Σμύρνης σε πρόγραμμα Κοινωνικού Δικτύου με σχολικές μονάδες του εξωτερικού (ΗΠΑ, Πολωνία, Σερβία, Αυστρία και Ισραήλ). Το πρόγραμμα έχει ως στόχο την ανταλλαγή εμπειριών και πληροφοριών με τους μαθητές των άλλων χωρών καθώς και τη συλλογή μαρτυριών που να σχετίζονται με γενοκτονίες οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τα διάρκεια του προηγούμενου αιώνα.

γ. Πρόγραμμα Δια Βίου Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Θεολόγων και Ιεροδιδασκάλων της Θράκης σε θέματα θρησκευτικών, θρησκευτικής ετερότητας και διαπολιτισμικής θρησκευτικής αγωγής.

Το εν λόγω Πρόγραμμα υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια βίου Μάθηση» του ΥΠΠΕΘ. Έλαβε χώρα από τον Ιούνιο του 2014 έως το Δεκέμβριο του 2015 στις πόλεις της Ξάνθης, της

Κομοτηνής, της Αλεξανδρούπολης, του Διδυμοτείχου και του Σουφλίου υπό την αιγίδα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με την επιστημονική ευθύνη του Τμήματος Θεολογίας της Θεολογικής Σχολής και είχε στόχο την προαγωγή της διαθρησκευτικής και διαπολιτισμικής θρησκευτικής εκπαιδευτικής πολιτικής στη Θράκη.

Συγκεκριμένα, μετά τη θέσπιση του νόμου 4115/2013 το άρθρο 53 του οποίου αφορά τους Ιεροδιδασκάλους της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης και την ενίσχυση της φοίτησης μουσουλμανοπαίδων στα δημόσια σχολεία της Θράκης, και τη συνακόλουθη ανάγκη επιμορφώσεών τους σε θέματα που αφορούν στη διδασκαλία του Ισλάμ στο Ελληνικό Δημόσιο Σχολείο στη εν λόγω γεωγραφική περιοχή, θεωρήθηκε αναγκαία η εμπλοκή τόσο των Θεολόγων εκπαιδευτικών λειτουργών όσο και των νεοδιοριζόμενων Ιεροδιδασκάλων σε ένα κοινό πρόγραμμα Επιμορφώσεων. Στόχος του Προγράμματος είναι η πρόταξη της θρησκείας ως καταλύτη ομαλής και εποικοδομητικής συνύπαρξης και όχι ως πηγής εντάσεων. Σε αυτό το γεγονός έγκειται και η επιστημονική πρωτοπορία του εν λόγω έργου καθότι προτάσσει εκπαιδευτικά τη θρησκευτική ετερότητα στη Θράκη ως παράγοντα ειρηνικής συμβίωσης και αλληλεπίδρασης στο δημόσιο χώρο.

Για την υλοποίησή του έγιναν για πρώτη φορά συναντήσεις διδασκόντων Θεολόγων και Ιεροδιδασκάλων, δια της διδασκαλίας του μαθήματος των θρησκευτικών, με απώτερο σκοπό τη γνωριμία και την αλληλοϋποστήριξή τους στο κοινό σχολικό περιβάλλον, ενώ πραγματοποιήθηκαν συνολικά 460 ώρες επιμορφώσεων με επωφελούμενους 150 Θεολόγους και Ιεροδιδασκάλους και 21 Επιμορφωτές διαφόρων γνωστικών αντικειμένων και διαφόρων πεποιθήσεων.

Το εν λόγω πρόγραμμα το οποίο έτυχε ευρείας αποδοχής τόσο από τους Θεολόγους της Β' βάθμιας Εκπαίδευσης όσο και από τους Ιεροδιδασκάλους, ολοκληρώθηκε με τη διοργάνωση Διεθνούς Συνεδρίου με τίτλο: «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Ισλαμικές Σπουδές – Προκλήσεις και Προοπτικές σε Ελλάδα και Ευρώπη» (Καβάλα, 10-11/10/2015) στο πλαίσιο του οποίου κατατέθηκαν τα συμπεράσματα και

αξιολογήθηκαν οι δράσεις του. Μετά την επιτυχία της εν λόγω διοργάνωσης προγραμματίζεται συνέχεια, υπό την προϋπόθεση ότι θα το επιτρέψει η οικονομική κατάσταση της χώρας.